

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

4

(10-753) DOPİNG SORUNU ARAŞTIRMA KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

17 Aralık 2013 Salı

(10-753) DOPİNG SORUNU ARAŞTIRMA KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

17 Aralık 2013 Salı

----0----

K O N U

Sayfa

Türk sporunda yaşanan doping sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla kurulan komisyonda; Ankara Barosu Spor Hukuku Kurulu ve Türkiye Millî Olimpiyat Komitesi Dopingle Mücadele Komisyonu Mevzuat Kurulu Üyesinin konuyla ilgili sunumları

1:42

İÇİNDEKİLER

Sayfa

BİRİNCİ OTURUM

1:12

Av. Mehmet Cemal YOĞURTCUOĞLU (TMOK Dopingle Mücadele Komisyonu Mevzuat Kurulu Üyesi)	1:7, 7:8, 9:10, 11:12
Mesut DEDEOĞLU (Kahramanmaraş)	7, 8
Fatih ŞAHİN (Ankara)	8:9, 10
Ülker CAN (Eskişehir)	9
Mehmet DOMAÇ (İstanbul)	10:11

İKİNCİ OTURUM

13:42

Av. Gurur Gaye GÜNAL	13:15, 15, 16:20, 22, 28:29, 31:32, 41
Fatih ŞAHİN (Ankara)	16, 24:26, 27, 28
Ülker CAN (Eskişehir)	17, 26
Gönül Bekin ŞAHKULUBEY (Mardin)	17
Av. Mehmet Cemal YOĞURTCUOĞLU (TMOK Dopingle Mücadele Komisyonu Mevzuat Kurulu Üyesi)	18:19, 20:21, 33, 40:41
Mehmet DOMAÇ (İstanbul)	18, 19, 20, 27, 28:29, 30, 31, 34, 35, 37:38, 39, 40, 41
Mesut DEDEOĞLU (Kahramanmaraş)	20
Prof. Dr. Rüştü GÜNER	22, 28
Av. Alpay KÖSE	23:28, 29, 30:31, 32, 33

Mehmet Hilal KAPLAN	(Kocaeli)	29, 30:31, 32:33, 34, 38:39
Prof. Dr. Emre ALKİN (Türkiye Futbol Federasyonu Genel Sekreteri)		29:30, 32:33, 35
Yrd. Doç. Dr. İlker YÜCESİR (Dopingle Mücadele Kurulu Yürütücü Koordinatörü)		32, 33:36, 37, 38:39
Turgay DEMİREL (Türkiye Basketbol Federasyonu Başkanı)		36:37, 39
Erdal AKSÜNGER	(İzmir)	42

Açılma Saati: 11.10

Kapanma Saati: 14.51

17 Aralık 2013 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.10

BAŞKAN: Osman Aşkın BAK (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Adem TATLI (Giresun)

KÂTİP: Gönül BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin)

0

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

Türkiye Doping Mücadele Komisyonumuzun çalışmalarını başlatıyoruz.

Bugün hukukçularımızdan Ankara Barosu Spor Hukuku Kurulu Üyesi ve aynı zamanda Türkiye Millî Olimpiyat Komitesi Doping Mücadele Komisyonu Mevzuat Kurulu Üyesi Sayın Avukat Mehmet Cemal Yoğurtcuoğlu'nu dinleyeceğiz.

Değerli basın mensupları, gerekli açıklamayı yaptık, İç Tüzük hükümleri belli, Meclis Başkanlığımız gerekli prosedürü yürütecektir ve ne zaman seçim yapılacağını ilan edecektir. Hepinize teşekkür ediyoruz.

Sayın Mehmet Cemal Yoğurtcuoğlu, geldiğiniz için teşekkür ediyoruz. Bizde doping konusu gerçekten önemli, bunun peşinden de biliyorsunuz, hukuki sonuçları çok önem arz ediyor. Bu hukuki sonuçlar nedeniyle de hem federasyon hem sporcu hem antrenörü hem de kulübü, etkileyen kişiler, tedarik edenler çeşitli cezalarla karşı karşıya kalıyorlar. Bazen sporcunun spor hayatı bitiyor, bunu 2 defa yaptığı zaman. Bu gibi konular var. Sizden şu andaki Türk spor hukukunda dopingin durumu nedir, dünyada nasıl, ülkemizde nasıl, mevzuattaki durumlar nasıl, mevzuatta gereken şeyler nedir, onları bize aktarırsanız... Ayrıca soru-cevap bölümüne daha fazla süre kalabilmesi için de işte, yirmi dakika süre veriyoruz ve sunuma katkı yapan katılımcıların da görüşlerini ekleyerek bir değerlendirmenizi de bize rapor hâlinde on beş gün içerisinde sunarsanız Komisyonumuza çok memnun oluruz. Geldiğiniz için tekrar teşekkür ediyoruz.

Buyurun.

TMOK DOPİNGLE MÜCADELE KOMİSYONU MEVZUAT KURULU ÜYESİ AV. MEHMET CEMAL YOĞURTCUOĞLU – Ben öncelikle teşekkür ediyorum böyle bir Komisyonla fikirlerimi ve bilgimi sizinle paylaşma imkânı sağlandığı için Sayın Başkan ve sayın Komisyon üyeleri.

Ben hızlı geçeceğim çünkü bu anlattıklarınız çok detay içerir şeyler. Bir hukukçu olarak belki bunların içerisine girmektense mevcut durumu size bir resim olarak çizmek ve üstüne de en sonunda naçizane benim bununla ilgili size sunabileceğim görüşlerim –işin içinde bulunan bir insan olarak- neler olabilir diye sunmak istedim. Ben hızlı bir şekilde başlayayım. Önce niye burada olduğumu yani nasıl bir tecrübem olduğunu, niye fikirlerimi sizinle paylaşabildiğimi bir kısaca özetlemek istiyorum. Beş yıl kadar Türkiye Futbol Federasyonu Hukuk Kurulu üyesi, yine aynı yıllar içerisinde Türkiye Futbol Federasyonu Disiplin müfettişi, daha sonra oradan ayrılıp serbest avukatlık ve hâlen devam eden bir serbest avukatlık süreci, bu süreç içerisinde oluşturduğumuz büyük çabalarla Türkiye Millî Olimpiyat Komitesi Doping Mücadele Komisyonunun altında yine Mevzuat Kurulu üyesi, aynı şekilde Türkiye Futbol Federasyonu Uyuşmazlık Çözüm Kurulunda hakemlik ve son olarak da yeni başlayan... Belki haberiniz vardır sizlerin de, bir spor kulüpleri kanun tasarısı üzerinde de çalışılmaya başlandı, şu aşamada Kulüpler Birliğiyle Spor Genel Müdürlüğü çalışıyor, bunun içerisinde de Komisyon üyesi yapmaktayım.

Dopingle tanışmamız benim Futbol Federasyonu yıllarım içerisinde oldu, tek tük de olsa futbolun içerisinde dopingle tanışmıştık. Ondan sonra, süreç gelişti ve aslında bu işin artık Türkiye’de ciddi anlamda bağımsız bir şekilde yönetilmesi sorunu ortaya çıktı ve zaten yurt dışından uluslararası bağımsız kuruluşlar da bunun böyle yürütülmesini istiyorlardı, Türkiye’ye çok sıkça bunun üzerinde bir baskı kurmaya başlamışlardı ve en nihayetinde bir oluşum gerçekleşti, Türkiye Millî Olimpiyat Komitesinin altında bir Doping Mücadele Komisyonumuz mevcuttur.

Ben hızlı bir şekilde dopingle mücadelede hukuki ne temeller vardır, ne temel taşlar oluşmaktadır, onu sizinle paylaşmak istiyorum. Burada bir “tüzel kişiler” kavramı var, bir de “mevzuat” kavramı var. Tüzel kişiler kavramı spor hukukunda dopingin hangi ellerle yürütüldüğünü, hangi erklerin bunu şu anda ulusal ve uluslararası boyutta yürüttüğünü sizinle paylaşmak istiyorum. Tüzel kişiler,

uluslararası boyuttan ulusala indirmek gerekirse WADA, şu anda dünyada zaten bu işin en üst kurumudur ve tüm dünyada dopingle ilgili uluslararası en üst mercideki mevzuatı oluşturmaktadır. Ondan sonra, Uluslararası Olimpiyat Komitesi ve ulusal olimpiyat komiteleri gelmektedir çünkü Uluslararası Olimpiyat Komitesi her ülkede bir ulusal olimpiyat komitesini istemektedir. Olimpiyat sporlarının hepsinin belli bir düzende yönetilmesini, belli bir hiyerarşi içerisinde yürütülmesini amaçlamaktan gelmektedir bu. Onun dışında, ayrıca da her spora ilişkin olarak uluslararası federasyonlar ve yine, onların bağılıları ulusal federasyonlar bulunmaktadır. Bunlar arasında dopingle ilgili her ülkede yavaş yavaş oluşan, neredeyse çoğunda oluşmuş olan “Dopingle mücadele ajansları” dediğimiz dopingle mücadele kuruluşları da mevcuttur. Bizim ülkemizde bu, örneğin Millî Olimpiyat Komitesinin altında şu anda mevcutken bazı ülkelerde farklı pozisyonlarda yer almaktadır. Ben burada satır altında size bu kuruluşların hangi statüde oluşturulduklarını da paylaşmak istedim, onun için teker teker yazdım.

WADA bir vakıf olarak kurulmuştur ve hâlen işlerini bu şekilde yürütmektedir. Diğer görmüş olduğunuz bütün kuruluşlar bir dernek vasfındadır. Hepsinin neredeyse yüzde 99,9'unun merkezi zaten İsviçre'de bulunmaktadır. İsviçre medeni hukukuna uygun şekilde kurulmuştur bu dernekler ve onların hukuki prosedürlerine tabidir. Bir tek bizdeki şu anda ulusal federasyonlarımız kanunla kurulmuş özel hukuk hükümlerine tabi tüzel bir kişiğe sahiptir. Bu Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Kanunu'nun ek maddesi içerisinde bunların hangi şartlarda ve ne şekilde kurulacakları belirtilmiştir ve buna ilişkin bir yönetmelik hazırlığıyla da ortaya konmuştur. Zaten bir çerçeve statü içerisinde de bu yapının ne şekilde olduğu bugün bellidir.

Ayrıca tüzel kişiliklerle birlikte bir yargı organları kavramı da söz konusudur. Bu demin saydıklarım, idari görevleri üstlenen kuruluşlar, sporu idare eden kuruluşlar bunlarla ilgili yargı kararlarını alan kuruluşlar da mevcuttur. Aynı sıralamaya dikkat ettim yani uluslararası boyuttan ulusala doğru indirdim. Şu anda dünyadaki en üst hukuki merci CAS dediğimiz Spor Tahkim Mahkemesidir, yine, merkezi İsviçre'de bulunan, yine, dernek statüsünde kurulmuş bir kuruluştur. Bu, pek çok diğer federasyonun ve kuruluşun belli bir süreç içerisinde tanıdığı ve kararların son yargı merci olarak da kabul ettiği bir yargı erkidir. Burada ilginç olan şudur, bunların hepsi uluslararası boyutta kuruluşlar oldukları için, bunları düzenleyebilecek de bir kanuni yapı olmadığı için sonunda gelinmiş nokta ve bulunmuş çözüm şudur: Bu kuruluşların hepsi ortak bir mutabakatla oluşmaya başlamıştır yani sporda ciddi anlamda “tahkim” adı altında yapabileceğimiz en üst yargı merci sorunu yaşanmaya başladıktan sonra, ülkeler, federasyonlar, spor branşları, Olimpiyat Komitesi böyle bir kurumun varlığına gerek duymuştur ve en sonunda imzalanan anlaşmalar, yapılan talimatlar neticesinde de bu kurullar oluşturulmuştur. Bugün mesela Spor Tahkim Mahkemesi dediğimiz mahkemenin tüm gücü, bütün federasyonların kendisini tanımasından, talimatlarına koymasından ve karşılıklı anlaşmalardan geçmektedir.

Bunun devamında, uluslararası tahkim kurulları mevcuttur. Bazı federasyonların içerisinde mevcuttur, bazılarında değildir. Ben burada birkaç örneğini yazdım, örnek vermek gerekirse: FINA'nın yani Uluslararası Yüzme Federasyonunun bir Tahkim Kurulu vardır, FIFA'nın yani Uluslararası Futbol Federasyonları Birliğinin de bir Tahkim Kurulu vardır ama her kurulun içerisinde bu mevcut değildir. Bu, bazılarında bir ara yargı merci olarak işlem görmektedir ancak onun kararlarında yine son karar merci CAS olarak ortaya çıkmaktadır.

Ondan sonra, uluslararası disiplin kurulları vardır. Yine, bu uluslararası federasyonlar bünyesinde yer alan disiplin kurullarıdır. Bunlara da birkaç örnek vermeye çalıştım: Mesela Olimpiyat Komitesinin altında bir Disiplin Kurulu mevcuttur. Bu kurul nasıl çalışır? Bu kurul olimpiyatlar düzenlendiğinde hazır olarak orada karar almak üzere toplanmıştır çünkü biliyorsunuz çok uzun bir süreçtir ve bazen hızlı kararlar alınması gereklidir. O yargı prosedürüne uygun bir şekilde bu disiplin kurulları -doping de dâhil olmak üzere- ön yargı merci olarak kararlar alabilmektedir.

Ondan sonra, ulusal spor tahkim kurullarından bahsedilebilir. Burada bizim ülkemizden hemen birer örnek vermek istiyorum: Biri Spor Genel Müdürlüğünün bünyesindeki Tahkim Kurulu, diğeri de Türkiye Futbol Federasyonundaki Tahkim Kurulu, bunlar ulusal anlamda, başka ülkelerde de buna benzer tahkim mahkemeleri mevcuttur, spor yargısı anlamında. Biz de sadece 2 tane bulunmaktadır bu aşamada, bir de ulusal spor federasyonlarının bünyesinde bulunan disiplin kurulları. Bugün Türkiye'deki tüm bağımsız özerk spor federasyonlarının bünyesinde bir disiplin kurulu vardır. Zaten ceza süreci yani yargılama süreci bu en altta yazmış olduğumuz kurul aşamasıyla, eliyle oluşmaktadır. Ondan sonra prosedür yukarı doğru devam etmektedir.

Peki, bu yargı kurulları hangi mevzuatları inceleyerek bu sonuca varmaktadır? Onunla ilgili de bir açıklama yapmak istiyorum sizlere. Burada en temel dopingle mücadele mevzuatı WADA'nın çıkartmış olduğu “WADA Code” denilen WADA kurallarıdır. Burada uluslararası anlamda bütün dopingle mücadele kuralları yer almaktadır. Yargılamanın hangi aşamada, hangi seviyede, hangi kurallar altında yapılacağı burada belirlenmiştir. Bunun altında, IOC dediğimiz yani Uluslararası Olimpiyat Komitesinin

dopingle mücadele kuralları vardır. O da aynı şekilde kendi kodunu yaratmıştır ama bu kod WADA'nın çıkartmış olduğu kodla uyumludur. Çünkü bu WADA'nın tüm bu federasyonlar ve kurullar tarafından tanınmasının neticesinde çıkartmış olduğu kurallar da otomatikman bu federasyonlar veya kuruluşlar tarafından da tanınmaktadır. Bu tanınmanın getirmiş olduğu hiyerarşi içerisinde -anlattım gibi- dopingle mücadele kuralları mevcuttur. Onun altında ulusal olimpiyat komitelerinin kuralları söz konusu olacaktır. Bizim ülkemizde bunu Millî Olimpiyat Komitesinin (TMOK) altında bulunan Doping Mücadele Komisyonunun çıkartmış olduğu talimat olarak örnek verebiliriz. Başka ülkelerde de buna örnek talimatları, ulusal olimpiyat federasyon kurullarının altındaki komisyonlar çıkartmaktadır ya da bağımsız ulusal dopingle mücadele kuralları olabilir. Bu, farklı, bağımsız olan kurulların tekrar çıkartmış olduğu kurallar olarak değerlendirilebilir. Bazı ülkelerde -benim bir önceki slaytımda anlatmış olduğum gibi- ulusal dopingle mücadele kuruluşları söz konusudur. Bunların bir kısmı dernek, bazıları -çok enteresan örnek olarak- bir kısmı şirket şeklinde kurulmuş olanlar vardır. Bunlar kendi bağımsız dopingle mücadele kurallarını oluştururlar ama aynı hiyerarşi içinde bu da WADA kurallarını temel almak zorundadır.

Bunların dışında, uluslararası federasyonların kuralları vardır, bunlar da dopingle mücadeleyle ilgili birtakım kurallar çıkartabilir çünkü her spor branşı temel dopingle mücadele kuralları haricinde kendi spor dalına münhasır bazı düzenlemeler yapmak zorundadır. İşte, uluslararası spor federasyonları bu düzenlemeleri yaparlar ve dopingle mücadele talimatlarının içerisine bunu koyarlar, bir-iki örnek vermeye çalıştım onların içerisinde de.

Son olarak da, ulusal federasyonların düzenlemiş olduğu kurallar: Mesela, Türkiye Atletizm Federasyonunun yapmış olduğu disiplin talimatı veya futbolun veya basketbolun yapmış olduğu disiplin talimatları buna örnek olarak verilebilir.

Hukuk işleyişi nasıl yürümektedir, yani dopingle ilgili hangi şekilde süreç işler: Burada iki boyutu var; bir, uluslararası müsabakalar bir de ulusal müsabakalar. Uluslararası müsabakalarda olimpiyat komitesinin düzenlediği müsabakaları ayırarak bir de uluslararası spor federasyonlarının düzenlediği müsabakalar olarak ayırabiliriz. Olimpiyatlar zaten uluslararası olimpiyat komitesinin düzenledikleri, uluslararası spor federasyonlarının düzenledikleri de Dünya Atletizm Şampiyonası -atletizm daha şu anda güncel bir federasyon olduğu için ağırlıklı ondan örnek vermeye özen gösterdim- gibi şampiyonalar, organizasyonlar düzenlenir. Türkiye'de de Türkiye spor federasyonlarının bağımsız düzenlediği organizasyonlar söz konusudur. Türkiye şampiyonaları ya da millî takım seçmeleri, buna örnek olarak gösterilebilir.

Uluslararası müsabakalara biraz daha değinecek olursak, burada müsabakalarda meydana gelen olaylar belli bir prosedürde işleyiş gösterir. Burada, Uluslararası Olimpiyat Komitesinin düzenlediği müsabakalarda bu disiplin kurulu bir karar alır. Bu karar, yargı sürecini başlatan karardır. Örneğin bir sporcu hakkında bir olimpiyat müsabakasında doping yapmak ya da numune vermektan kaçmak gibi buna benzer işlemler yapıldığında... Hatta bu kişi madalya almış olabilir ve artık testler belli bir süratle de yürütüldüğü için bu kişilerle ilgili bir karar verilmesi gerekir. Belki madalya alınması ya da başka bir işlem yapılması ya da müsabakalardan tamamen ihraç edilmesi gibi kararları disiplin kurulu verir. Onun üzerine zaten derhâl tahkim süreci devreye girmiştir. Onun vermiş olduğu kararlar doğrudan CAS sürecine açılır ve CAS bununla ilgili nihai kararı verecektir. Nihai karar verildikten sonra yani karar kesinleştikten sonra uluslararası spor federasyonu, ulusal olimpiyat komitesi ve ulusal spor federasyonuna yani bu hiyerarşiye göre bu kararlar bildirilir ve ona göre uygulaması takip edilir.

Uluslararası müsabakalarda, uluslararası spor federasyonlarının düzenlediklerinde de eğer varsa o uluslararası spor federasyonlarının disiplin kurulu onunla ilgili bir karar verir. Bu kararı takiben, eğer bünyesinde bir tahkim kurulu varsa oraya itiraz etme hakkınız belirli sürelerde ve belirli kurallarda vardır, o süreç işletilir ve yine en sonunda CAS yolu burada sonuncu olarak başvuru olan yargı mercisidir. Burada da aynı prosedür -alta yazmış olduğum gibi- takip edilerek tüm prosedür izlenip sonuncu olarak sporcunun bu kararlara uyup uymadığı ciddi anlamda takibe alınır.

Ulusal müsabakalarda da bir ulusal federasyon düzenlemiş olduğu organizasyonla ilgili ortaya çıkan bir disiplin ihlalinde öncelikle kendi ulusal spor federasyonu disiplin kurulu bir karar verir, bu karar arifesinde bu karar yayınladıktan, taraflara bildirildikten sonra ulusal spor tahkim kurulları karar verir. Bizim ülkemizde futbola ilişkin zaten ayrı bir tahkim kurulu olduğu için o kendi tahkim sürecini inceler. Tüm diğerleriyle ilgili de Spor Genel Müdürlüğü bünyesindeki tahkim söz konusudur. Kararlar kesinleştikten sonra da federasyon kararı uygulayarak alınan cezayı infaz eder.

Türk spor yargılamasında ise dopingle mücadele, bu demin anlatmış olduğum disiplin kurulları kararları ve tahkim kurulu kararları prosedürünü takip etmek zorundadır. Bunun haricinde bir prosedür sporda şu anda disiplin sürecinde mümkün değildir.

Peki, uluslararası spor yargısında doping kararlarının kesinleşme sürecinde hangi prosedür izlenmek zorundadır? CAS, açıkladığım üzere spor anlamında son karar mercisi olsa dahi, kendisi İsviçre hukukuna ilişkin kurulmuş bir dernek olduğu için ve İsviçre hukukuna tabi olduğu için, bu kararlar kişiler tarafından eğer talep edilirse İsviçre federal mahkemesine götürülebilir. Bu hukuki prosedürde söz konusudur ama bunun için çok ciddi şartlar aranmaktadır İsviçre Medeni Kanunu'nda, verilen kararın kamu düzeninden olmak üzere ciddi anlamda hak ihlalleri ortaya çıkarsa ancak İsviçre federal mahkemesi bu kararı inceler. Aksi takdir de spora ilişkin verilen kararlar çok fazla inceleme altına alınmamaktadır.

Ulusal spor yargısında doping kararlarının kesinliği nasıl işlemektedir? Bizde de disiplin kurulun verdiği karar tahkim sürecini çalıştırır. Tahkim kurulun vermiş olduğu kararda da yeni yapılan, 2011 yılında yapılan Anayasa değişikliği sonucunda "Vermiş olduğu kararlar hiçbir yargı mercisine götürülemez." şeklinde karara bağlanmıştır. Tabii, biz hukukçular bu konuları tartışmaya çok severiz, burada ufak bir belirtme yapayım: Biliyorsunuz, yine bir değişikle bireysel başvuru, Anayasa anlamında herkese karşı açılmıştır. Daha denenmemiştir ama bu denenmeyecek anlamına gelmez. Belki de bugün tahkim kurulunun vermiş olduğu bir karara ilişkin bir kişi bununla ilgili bir başvuruda bulunup belli itirazlar yapabilir. Bu daha denenmediği için ve Anayasa Mahkemesinin bununla ilgili bir kararı olmadığı için henüz hiçbirimiz bilmiyoruz ama bu da hukukçular arasında tartışılmaya başlanmış bir husustur ama bugün için bu Anayasa maddesi gereği olduğu için şu anda herhangi bir başvuru mümkün değildir.

Bununla ilgili, son iki-üç yılda yapılan düzenlemeleri de biraz sizinle paylaşmak istiyorum hukuki anlamda. TMOK Doping Mücadele Komisyonu kurularak -konuşmamın başında belirtmiş olduğum üzere- uluslararası federasyonların ve başta WADA'nın spor federasyonlarının da çok istediği bağımsız bir doping mücadele kuruluşu altında oluşturulmaya çalışılmıştır Türkiye'de. Bunun da oluşturulabileceği en bağımsız ve şu anda sporda bütün aktörlere en eşit mesafede olduğuna inanılan yer Türkiye Millî Olimpiyat Komitesi olduğu için de şu anda bu Komite altında kurulmuştur. Kurulma prosedürü altında bir anlamda uluslararası pek çok federasyonun oluşmasına benzerlik gösterir şekilde bir mutabakat sonucunda oluşmuştur. Nasıl oluşmuştur? Bu, Spor Genel Müdürlüğüyle imzalanan bir protokolle oluşmuştur. Yani, altında böyle bağımsız bir kuruluşun görevini yürütmesi ve bu görevde yetkili olması, başta Olimpiyat Komitesinin sağlamış olduğu ve Spor Genel Müdürlüğünün sağlamış olduğu bu yetkiyi tanıma süreciyle başlamıştır. Bu sayede, bugün için bu kuruluş Türkiye'deki tüm dopingi düzenleyen kuruluş hâline gelmiştir. Daha sonra, spor federasyonları imzaladıkları taahhünameyle bu kuruluşun görevini, düzenleyici yetkisini ve her türlü dopingle ilgili işlem yapma yetkisini tanıır hâle gelmiştir ve bunun akabinde de 23 Eylül 2011'de Türkiye Millî Olimpiyat Komitesinin Doping Mücadele Talimatı yürürlüğe girmiştir. Tahmin ediyorum size zaten birer örneği biz sunduk, sunacağız Komisyon da olarak. Bu talimat şu anda en düzenleyici işlem olarak söz konusudur.

Bir örnek vermek de istedim bu protokol hakkında size. Bu karar çıktıktan sonra ülkedeki bağımsız spor federasyonları burada göstermiş olduğum ve sizlere de sunmuş olduğumuz taahhüname ile bu kuruluşun bütün yetkisini tanıır hâle gelmiştir. Kaldı ki bu yetkilerin hepsi İngilizce de olarak, imzalanarak uluslararası federasyonlara ve WADA'ya bildirilmiştir. Zaten, Türkiye Millî Olimpiyat Komitesi Doping Mücadele Komisyonun bugün uluslararası anlamda tanınırlığı da bunlar sayesinde olmuştur. Çünkü, sizlere anlattığım gibi bu uluslararası kuruluşların hukuki anlamda en dikkat ettiği konu tanınırlığı ve vermiş olduğu kararların ya da uygulamaların diğer federasyonlarca kabul edilirliliğidir. Bu belge onlar için yeterli ve çok önemli bir belgedir. Zaten bugün İnternet sitesine girdiğiniz zaman da WADA'nın ulusal doping mücadele kuruluşları içerisinde şu anda Komisyonun ismi yer almaktadır.

Burada TMOK'un, TMOK Doping Mücadele Komisyonunun doping süreçlerine müdahil olması meydana gelmiştir. Biz 2011 yılından beri, kurulduğundan sonra bu süreci işletmeye başladık ve 2012 Aralığından itibaren de ciddi anlamda çalıştırır olduk. Zaten bir anlamda Türkiye'nin gündemine bu iş bu kadar ciddi anlamda bu süreçlerin çalıştırılmasıyla oturdu. Sizler de duymuşsunuzdur, yüksek sayıda sporcunun vücudunda doping numunesine rastlanması, bunun akabinde doping kurullarının vermiş olduğu kararlar ve yine buna Komisyonumuzun gerekli incelemeyi yaptıktan sonra yapmış olduğu itiraz başvuruları tahkimde bu süreçlerin bir sonucu olmuştur. Kurulumuz hangi hukuki dayanaklarla bu görevi üstlenmektedir. Kısaca onu alıntılar hâlinde sizlere sundum.

Burada öncelikli olarak tahkim kurulunun görevleri içerisinde kimlerin tahkim kuruluna başvurabileceği, yapabileceği açıklanmıştı. Orada sadece bir paragrafı aldım -madde bütününde farklı şeylerde var- ama orada ilgililerin verilecek, federasyonların verilecekleri disiplin kurullarına başvuru yapabileceği söz konusudur ve bizim yapmış olduğumuz başvurular neticesinde zaten tahkim kurulu vermiş olduğu bir kararla Millî Olimpiyat Komitesi Doping Mücadele Kurulunun bu ilgililer arasına girdiğini artık karara bağlamıştır ve bundan sonraki tüm başvurularımızda bu ilk verdiği ilke kararı doğrultusunda yerine getirmektedir. Bu kararla birlikte şu

anda Türkiye’de uygulanmakta olan ve bütün federasyonların kabul etmiş olduğu Türkiye Doping Mücadele Talimatı’nın 13’üncü maddesinin devamı gördüğünüz alt bendinde “Doping Mücadele Komisyonu, taraf olarak işlemlere dâhil olma ve tahkim kurulu duruşmalarına katılma yetkisine sahiptir.” şeklinde bir görevle yetkilendirilmiştir. Bu verilen kararların dopingle mücadele aşamasında ulusal disiplin kurullarının vermiş olduğu kararların uluslararası uygulamalara uygunluğuyla ilgilidir. Çünkü, sonuç olarak artık WADA başta olmak üzere, Uluslararası Atletizm Federasyonu, diğer federasyonlar -güreş, halter- ciddi anlamda bu konuya eğilmiş durumdadır ve ciddi anlamda takip etmektedir. Yani, bir ülkede verilen bir karar... Çünkü, doping kamusal bir cezayı içerdiği ve kamusal bir ihlali içerdiği için uluslararası federasyonlar ve WADA çok ciddi bir gözlem hâlinde şu anda. O anlamda, verilen bütün kararların kendilerine de bildirilmesini talep etmektedir. O aşamada biz buna uygunluğu denetler bir kurul olarak, bağımsız bir kurul olarak ön plana çıkmış durumdayız ve bu aşamada çok ciddi bir olumlu dönüş almış durumdayız. Gerek Uluslararası Atletizm Federasyonu gerek WADA gerek diğer uluslararası federasyonlar yürütmekte olduğumuz çalışmaları ilgiyle izlemekte ve bizden ciddi anlamda bilgi alışverişinde bulunmaktadır.

Başvurularla ilgili biraz bilgi vermek istiyorum. Biz, kurul olarak bu işi ciddi anlamda takibe aldığımızda, gerekli prosedürü tamamladığımızda ve dopingle mücadele talimatının uygulanmaya başlamasını takip eden süreçte Aralık 2012’den itibaren tahkime olan başvuruları ciddi anlamda yürütmeye başladık. Bu süreçte şu anda resmî olarak 39 tane başvurumuz oldu dilekçe olarak, cezaların değiştirilmesi, bozulması ya da artırılması anlamında. Bunlardan iki adedi şu anda resmî olarak sonuçlandı ve bize bildirildi. Bunu da bizim talebimiz doğrultusunda verilen cezalar az bulunduğundan bozuldu ve geri gönderildi disiplin kurullarına ve disiplin kurulları da burada bizim talebimiz doğrultusunda vermiş oldukları kararları değiştirerek yeniden karar verdiler. Bu arada hâlen devam etmekte olan soruşturmalar söz konusu. Biz, bu uluslararası spor federasyonlarından dopingle ilgili disipline ilişkin gerekçeli kararlar elimize ulaşır ulaşmaz konuyu değerlendirip –zaten tahkim talimatına göre belli bir süremiz mevcut- bu süre içerisinde eğer gerekiyorsa gerekli başvuruları yapıyoruz. Zaten bu sürece devam da edeceğiz çünkü uluslararası mevzuat bunu zorunlu hâle getiriyor. Türkiye’nin dopingle mücadelede uluslararası arenada hukuki anlamda kabul edilebilirliği, verdiği kararların ciddi anlamda olumlu karşılandığı bir ortamın yaratılması ancak buna bağlı. Çünkü, burada ciddi bir hukuk sorununuz var, oda şu: Uluslararası anlamda uluslararası federasyonlar dopingle ilgili konularda kendilerini her zaman yetkili görmektedirler. Buna nasıl örnek verebilirim? Örneğin, Atletizm Disiplin kurulunun vermiş olduğu bir kararın tahkime gittiğini ve tahkimde kesinleştiğini düşünün. Bizim anayasa hükmümüze göre bunun başka herhangi bir yargı merciine götürülmesi mümkün değil şu anda -bunu biraz önce açıklamıştım- ama uluslararası ayağı böyle değil. Bu daha hiç denenmedi şu ana kadar ama şöyle bir konu var: Diyelim bu iki süreçte de verilen karar ciddi anlamda uluslararası uygulamalara ters düşerse nasıl bir sonuç ortaya çıkacak? Çünkü, biraz önce izah ettiğim gibi, uluslararası federasyonlar bu konularda hassaslar. Eğer karar ciddi anlamda zarar verecek bir kararsa, bunu uygulaması konusunda kendileri kendilerini görevli addedebilirler. Yani, örneğin, iki yıl veya daha üzeri bir ceza verilmesi gereken bir sporcuya Türkiye’de bir yıl veya daha aşağısı veya hiç ceza verilmeyecek bir şey kara çıktı. Bu kara hiyerarşiyi düşünecek olursanız uluslararası müsabakalara kadar bir etki doğuracaktır yani siz o sporcuyu bir yıl hiçbir şekilde mücadelelere katmayıp bir yılı bittikten sonra kendi anlamında serbest bırakacaksınız. Peki, IAAF burada nasıl bu sporcunun uluslararası müsabakalara katılmasını engelleyecek eğer bunun için kendisini yetkili görüyorsa? Bunun için bir hukuk kararı gerekiyor. Türkiye’de böyle bir kara yok çünkü bu kişi ya bir sene ya da hiç ceza almayarak kurtuldu. İşte burada uluslararası yargıya başvurma yetkisini kendisinde bulabilir.

Biz ciddi anlamda bunun sorununu yaşıyoruz şu anda ama biz bunu uluslararası mevzuata uygun hâlde yaparak şu ana kadar olumlu bir tepki aldık ama bu böyle devam edecek diye bir kural yok. Onun için bizim ulusal spor yargımızı da ve dopingle mücadele yargımızı da bu anlamda çok iyi bir şekilde oturtmalı, aldığımız kararları bu anlamda uluslararası yargıya çok ciddi anlamda kabul ettirmeli, onun ışığında hareket etmeliyiz. Tabii, burada bizler başta CAS olmak üzere pek çok dopingle ilgili kararı inceleyerek bu süreci çalıştırıyoruz, bu konuda tahkim kurullarını özellikle çok ciddi bilgilendirmeye çalışıyoruz. Kendileri sağ olsunlar pek çok kere duruşmalar yaparak bizi dinliyorlar, görüşlerimize önem veriyorlar ama sonuçta ortada da hâlâ böyle bir boşluk mevcut. Bunu yaşadıkça ve zaman içerisinde yaşanan doping davalarıyla göreceğiz.

Güncelleme olarak da size biraz bilgi vermek istiyorum. Yakın bir zamanda, bu yaz içerisinde, WADA ciddi büyük bir konferans düzenledi ve bu konferansta yeni revize edilmiş doping kurallarını ilan etti ama bunların yürürlüğe giriş tarihi tabii ileri bir tarih olarak belirlendi. Çünkü, sporcuların, yargı kurullarının, diğer bütün bileşenlerin bu kuralları önce okuyup ona göre kendilerini hazırlayıp ona göre mevzuatlarını düzenlenmesi için bir süre verdi. Bu süreye uyulduktan sonra yeni düzenleme yürürlüğe girecek. Yeni düzenlemede neye önem veriyor WADA? Bir kere, cezalarda ciddi bir artış, yükseltiş daha doğrusu, cezaları yükseltme eğilimi olduğu

söz konusu. Çünkü, artık, sporda sporun insan ömründe kapladığı alan da dikkate alınarak yeterli olmadığı ortaya çıktı. Yani, iki yıllık verilen ceza artık birtakım beklentileri karşılamıyor. Olimpiyatların dört yılda bir düzenlendiğini düşünecek olursak bir sporcu bir kereye mahsus olimpiyatlarda dopingi yaptığı zaman yine olimpiyatlara katılma sürecinin ortaya çıktığı meydana geldi. Bunu çok ciddi tartıştı dopingle ilgilenen hukukçular ve diğer bileşenler ve sonuçta iki yılın yetmediğini, iki yılın, verilen iki yıl cezasının dopingle mücadelede ve dopingin ciddi anlamda soruşturmada yetersiz olduğunu gördüler. Soruşturma derken şunu söylemek istiyorum: Burada sporculara veya antrenörlere verilen sportif cezalar elbette ki sporcuların hayatını ciddi anlamda etkiliyor ama WADA'nın ve ulusal federasyonların üzerinde durduğu bir konu var. Bizim işimiz tabii ki yetki üzerinde güçlü olduğumuz kişiler sporculardır ama biz bunu temin edenleri yakalamak istiyoruz, biz bunu ciddi anlamda pazarlayanları, bunu ciddi anlamda temin edenleri de cezalandırmak istiyoruz. Bunun da gerekçelerinden birinin sporculara bu konuda destek olmak için zorlamak olarak gördüler. Yani, sporcuları yüksek cezalarla bir anlamda korkutarak ama işbirliğine giderlerse bu cezanın azaltılacağı yönünde telkinde bulunarak birçok konuda başarıya ulaştıklarını gözlemlediler. Şimdi bunu uluslararası bir anlamda bir kural hâline getirmeyi düşünüyorlar. Örneğin, bir sporcu ciddi anlamda bir doping maddesiyle yakalandı ve ceza aldı, dört yıldan başlayacak bir cezanın şayet bunu bulduğu, temin ettiği, ne şekilde temin ettiği bilgilerini kendine vermesi hâlinde iki yıla düşürebileceği şeklinde bir telkinle söyleyebilme ihtimali doğdu. Bu, ciddi anlamda sporcular üzerinde etki olacaktır ki biz bunun etkilerini yavaş yavaş görmeye başladık. Ulusal disiplin kurulumuz bunu hafiften uygulamaya başladı, daha tam oturtamadı ama uygulamaya başladıkça bunun sonuçlarını alacak gibi gözüküyor.

Bir de Disiplin Müfettişliğini sizinle çok hızlı bir şekilde paylaşmak istiyorum daha önce yaptığım bir görev olduğu için. Bunun Türkiye'de dopingle mücadelede ciddi anlamda gelişmesi gerekiyor. Disiplin Müfettişliği, uluslararası federasyonların çok uyguladığı, hatta Türkiye Futbol Federasyonunun da çok uyguladığı bir konu. Buna aslında spor hukukunda savcılık makamı da diyebiliriz. Bütün soruşturmayı, disiplin sürecini başlatan, inceleyen, her türlü delili toplayan, sorgulama yapılan merci olarak düşünmek lazım ve yargılamanın her aşamasında müdahale etme, müdahil olma yetkisi bulunan bir merci olarak düşünmek lazım. Bu, spor anlamında çok katkılı bir merci çünkü bu, sporun kendi içerisindeki dinamiklerini dikkate alarak o sporla ilgili kamu yararına bir karar verilmesini sağlıyor. Bugün, maalesef, birçok spor federasyonumuzda, hatta futbolun dışındaki hiçbir spor federasyonumuzda bu mevki, bu şey çalıştırılır bir hâlde değil; bunu çalıştırılır hâle getirilmesi lazım. Biz görüşmelerimizi bire bir federasyonlarla yapıyoruz. Tabii, bu bir de belirli niteliklerde kalifiye insan gücü gerektiriyor. Bu işi bilen spor hukukçularının bunu yürütmesi gerekiyor çünkü ucunda iki ila dört yıl cezaların olduğu bir disiplin sürecinin çok ciddi bir yargılama, sanığın lehine olan hususların ciddi anlamda dikkate alınması gereken bir husus olarak düşünülmesi lazım. Bunun o anlamda ciddi olarak düşünülmesi, federasyonlar tarafından uygulanmaya başlanması ve bunun aslında en güçlü merci olarak da başta disiplin ile mücadele olarak ön plana çıkartılması gerektiğini düşünüyoruz.

Sayın Başkanın söylediği gibi, ben sonunda biraz da önerileri sunayım dedim ki bu şekilde tamamlayayım sunumumu. Ben burada başlıklar altında kısa kısa birtakım önerilerde bulunmaya çalıştım sayın Komisyona. Bir kere, doping temini, kullanılmasına aracılık etmek gibi eylemlerin suç kapsamına ciddi anlamda alınarak -belli kanuni düzenlemelerle bu mümkündür- bunun peşinden gidilmesi gerekiyor çünkü sporcular veya antrenörler iki yıl ceza alarak bu işten bir şekilde kendilerini sıyrılacak gördüklerinden başka şekilde bir federasyonlarla birlikte çalışmaya geçmiyorlar. Bu çok önemli. Şayet cezalar bu şekilde yüksek hâle getirilirse ve bu kişiler bu cezalarla bu işlerden men edilirlse bu konu ciddi anlamda çözüme doğru yaklaştırılacaktır, ki bütün ülkelerde neredeyse, Avrupa'da ve dünyanın pek çok ülkesinde uygulamalar bu yönde devam etmektedir.

Dopingle mücadele ve rol oynayan aktörlerin hukuki temellerinin güçlenmesi gerekiyor. Yani, biraz önce anlattığım Disiplin Müfettişliğinden tutun da dopingle mücadele ve disiplin kurullarının gücü, onun dışında, dopingle mücadelede Komisyonumuzun, şu anda üyesi de bulunduğum Komisyonun gücü, bunlar çok önemlidir. Bunlar hukuki temellerle güçlendirildiği takdirde -ki, işte, anlattığım gibi, karşılıklı anlaşılabilir, başka prosedürler olabilir- bu sayede verilecek cezaların veya prosedürlerin işletilmesinin mücadelede kişilere caydırıcı bir etki edeceğine inanıyorum, inanıyoruz biz Komisyon olarak da zaten.

Çok hızlı şekilde yenilenen spor mevzuatına uygun ve bunu uygulayabilecek ve değişime ayak uydurabilecek yapıların desteklenmesi. Dikkat ederseniz, bütün uluslararası kuruluşların dernek veya vakıf şeklinde yapılandığını sizlere anlatmıştım. Bunu anlatmamdaki sebep işte buydu. Bunun da tercih edilmesinin en büyük sebebi, spordaki hızlı gelişime ayak uyduracak yapılar olması yani pek çok değişikliği daha hızlı bir şekilde ortaya koyması, gerekli kuralları, talimatları hızlı bir şekilde çıkartabilme yeteneği. Buna uygun bir yapılanmanın planlanması ve buna uygun bir şekilde yapıların desteklenmesi önemli bir durum.

Bağımsız yapıların kesinlikle garanti altına alınması lazım. Zaten uluslararası federasyonların olmazsa olmazıdır bu. Başta WADA, işte, atletizm federasyonları, olimpiyat federasyonu, mutlaka mücadeledeki kuruluşların bağımsızlığına önem veriyorlar.

Çünkü, spor ne yazık ki kendi iç siyasetini ve dış siyaseti içerisinde barındıran bir branş oldu, bir ekonomi oldu, bir endüstri oldu. Bu endüstri içerisinde başka baskılardan etkilenmeyecek bağımsız kuruluşlar çok önemli. Bugün ne yazık ki doping ciddi anlamda baskılarla karşılaşılacak bir müessese. O anlamda bağımsızlığın garanti altına alınması ve korunması çok büyük önem arz ediyor.

Mevzuat birliği sağlanması gerekiyor. Bu biraz da bizim Komisyonumuzun çok ciddi sıkıntı yaşadığı bir konu, onun için onu buraya yazdım. Şu anda mevcut durumda, göstermiş olduğum hukuki süreçte bir Doping Mücadele Talimatı var, tüm federasyonların buna uygun hâle gelmesi lazım, disiplin talimatlarının buna uygun hâle gelmesi lazım. Bakacak olursanız, zaten mesela Uluslararası Doping Mücadele Talimatı da WADA'ya uygun, olimpiyat komitelerinin talimatları olimpiyat komitesinin doping mücadele talimatlarına uygun. Bu prosedürün mutlaka kurulması lazım. Bugün hâlen daha disiplin kurulları kendi talimatlarına göre kararlar vermekte. Burada ciddi anlamda, uluslararası anlamda sıkıntı yaşıyoruz. Bunun ortadan kalkması lazım. Gerçi Tahkim Kurulu, yapmış olduğumuz başvurularda bu taleplerimizi dikkate almaya başladı, disiplin kurullarına bundan dolayı kararları iade etmeye başladı ama bunun da hızlı bir şekilde sağlanması gerekiyor.

Kendi spor hukuk içtihadını yaratacak şekilde spor hukukuna önem verme. Bu çok genel bir kavram aslında ama bizim kendimize güvenimizin artması lazım. Ben spor içine girdim. Bize hep FIFA dediler, futboldayken UEFA dediler, o bitti; işte, WADA dediler, başka şeyler dediler. Biz nitelikli insanlar yetiştirmeye başladık, nitelikli spor hukukçuları yetiştirmeye başladık. Biz kendi spor hukukumuzu ve içtihadımızı ciddi anlamda yaratabiliriz. Bu bize bağlı, bunun desteklenmesi ve buna uygun hareket edilmesi gerekiyor.

Son olarak da spor kurumlarında konusunda uzman hukukçu sayısının artması gerekiyor. Buna belki diyebilirsiniz ki kendinize biraz pay mı çıkartıyorsunuz? Ama bu olmadığı için şu anda ciddi sıkıntılar yaşıyoruz ve bunun için yetişen ciddi arkadaşlarımız söz konusu, emeklerini, mesailerini buna harcıyorlar. Hem bu insanların bilgisinden faydalanmak hem de gerçekten düzgün spor sürecinin, yargı sürecinin devam etmesi açısından bu sürecin gerektiğine inanıyorum.

Çok teşekkür ediyorum zaman ayırıp dinlediğiniz için.

Saygılar sunuyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz Sayın Mehmet Cemal Yoğurtçuoğlu.

Çok heyecanla anlattınız, biz de...

TMOK DOPİNGLE MÜCADELE KOMİSYONU MEVZUAT KURULU ÜYESİ AVUKAT MEHMET CEMAL YOĞURTÇUOĞLU –Hızlı anlattım zaman açısından.

BAŞKAN –Yok, heyecanla, güzel, çok teşekkür ederim. Yani, olayın içerisindeyiz, çok güzel, mutlu olduk.

Soru sormak isteyen arkadaşlarımıza söz vereceğiz.

Mesut Bey, buyurun.

MESUT DEDEOĞLU (Kahramanmaraş) – Sayın Avukat Mehmet Yoğurtçuoğlu'na çok teşekkür ediyorum sunumlarından dolayı. Belli ki bu konularda hakikaten emek vermiş. Türkiye Milli Paralimpik Komitesinde, hatta yeni kurulan bir mevzuatla ilgili Komisyonunda da görev almış.

Burada bütün federasyonlarımızın-Türkiye'de 60 tane spor federasyonu başkanlığımız var- tabii ki kendisinin iç bünyesinde özellikle özerklikten sonra Disiplin Kurulu var. Bu Disiplin Kurulundan bir basamak ileriye gidecek olursak, Genel Müdürlüğün bir Disiplin Kurulu var, Tahkimi var; ondan sonra da uluslararası kuruluştaki CAS'ımız var.

Şimdi, futbolun dışındaki diğer spor federasyonlarına göre, Türkiye Futbol Federasyonunun da, Türkiye Milli Olimpiyat Komitesinin de bütçeleri daha geniş bu konuyla ilgili. Yani, bir mevzuat hazırlamaya, bir Disiplin Kurulundaki hazırlıkları yapmaya imkânları daha geniş, maddesel imkânlarda olsun, kurulundaki üye sayısı ve temsil edilen üyelerle ilgili. Gerek Türkiye Futbol Federasyonundaki -orada da görevli olduğunuzu beyan ettiniz- gerekse de Türkiye Milli Olimpiyat Komitesindeki görevlerinizle, tüm federasyonları kapsayabilecek, ışık tutacak, onlara örnek olabilecek herhangi bir çalışmanız oldu mu? Disiplin Kuruluyla ilgili olsun, efendim, bunun yanında en önemli konumuz tabii doping ile ilgili gerek hukuksal anlamda gerekse ceza anlamında gerekse caydırıcılık anlamında böyle bir çalışmanız oldu mu?

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

TMOK DOPİNGLE MÜCADELE KOMİSYONU MEVZUAT KURULU ÜYESİ AVUKAT MEHMET CEMAL YOĞURTÇUOĞLU – Sorunuz için çok teşekkür ediyorum.

Öncelikle, zaten en büyük çalışmamız bir anlamda bu Talimat'ın hazırlanması, Türkiye Doping Mücadele Talimatı'nın ama bu yeterli değil, bunu biz de biliyoruz. Bu aşamada neye başladık? Bizler, diğer disiplin kurulları başta olmak üzere, federasyon başkanlarıyla yaptığımız görüşmelerde her türlü mevzuat uygulanması, uyumlanması ve kişilere bu konularda gerekli bilgilerin verilmesi konusundaki her türlü çağırısı yaptık ve dönüşler olmaya başladı ufak ufak. Yani, bazı federasyonlar, başta başkanları olmak üzere, hukuki prosedürlerin işleyişi hakkında bizden destek almaya başladılar. Zaten bizim amacımız hiçbir şekilde bağımsız federasyonların iç işleyişine müdahale etmek değil, biz onlara olması gerekenleri anlatarak bunları onların uygulamasını bekliyoruz. Çünkü, her sporun - yine demin söylediğim gibi- temel doping mücadele konusunda uyması gereken kurallara olmasına rağmen kendi spor branşına uygun şekilde de bazı düzenlemeler yapmak zorunda yani atletizm farklı, halter farklı, futbol çok farklı. Kaldı ki burada bir sıkıntı var, bunu dile getiriyorum. Ki, futbolun içinde çalışan bir insan olarak da o günde bu mücadeleyi çok verdik ama bir türlü başaramamıştık. Doping çok farklı bir ceza. Bu cezanın kamu yararı öngörüldüğü için mutlaka tek bir elde birleştirilmesi lazım. Bugüne kadar sağ olsun, bütün federasyonlar neredeyse -bir tanesi hariç- bunu düzenledi. Bakınız, evet, Türkiye Futbol Federasyonunun bağımsız bir kanunu var, buna uygun hareket eden bir kuruluş. Kaldı ki bu bile sıkıntılı, dünyada başka hiçbir futbol federasyonu böyle yönetilmiyor, dünyanın hiçbir yerinde. Onlar da aynı anlattığım şekilde ağırlıklı dernek statüsünde kurulurlar. Ama bu, onlara bir çok futbol faaliyeti düzenlemek yerine doping ile ilgili bir ayrıcalık tanımıyor, böyle bir yanlış var şu anda. Doping ayrı bir uygulama, dopingin kontrolü, inceleyişi... Çünkü, o zaman, futbol için ayrı bir doping uluslararası kurumu da olurdu, basket için de olurdu. Hayır, şu anda bir tek var o da WADA, bütün dünya WADA'ya uyuyor buna FIFA da dâhil. Siz, şimdi, böyle bir uygulama sistematizasyonu kurmuşken kendinizi ayrı tutmanız mesela futbolda bize ciddi bir sıkıntı yaratıyor. Biz, diğer federasyonların bize karşı sıcak yaklaşımını anlattığım şekilde, onlara... Mevzuatta zaten problem yok, mevzuatın anlatılması veya uygulanması konusunda her türlü girişimi yapıyoruz, yazılarımız oldu, kendilerine yazılı başvurularımız yapıldı zaten ama diğer konuyla ilgili de şifahi olarak her türlü desteği, kurullara katılarak... Çünkü, biz, şunu da önerdik: Belirli bir süre biz bu disiplin müfettişini az-çok çalıştırıyoruz şu anda, kendi komisyonumuzda. İşte, anlattığım gibi, tahkime başvuru aşlında bir anlamda budur yani disiplin kurulunun verdiği kararı yeterli bulmayıp uluslararası anlamda itiraz ediyorsunuz. Biz, bunların çalıştırılması konusunda destek vermeyi çok önerdik kendilerine yani kendi federasyonları, kendi bünyelerinde bu sistemi çalıştıracak insanlar yetiştirmeli, şimdilik bu aşamadayız. Zaten, düşünecek olursanız Aralık 2012, Aralık 2013 yani tam bir yıllık bir süre geçti, epey mücadelelerimiz oldu ama bundan sonra benim tahminim gerek bu Komisyonunun hazırlayacağı raporlar gerekse artık kamuoyunun bakış açısı, bu federasyonların da olaya daha çok yaklaşacağını tahmin ediyorum ve ondan dolayı bize daha çok görevler düşecek bu aşamada.

MESUT DEDEOĞLU (Kahramanmaraş) – Evet, teşekkür ediyorum ben.

Bu konuları yakinen takip ediyoruz. Daha önce, milletvekili olmadan önce de Sayın Başkan da ben de federasyon başkanıydık, arkadaşlar bunu biliyor, ben de Görme Engelliler Spor Federasyonu Başkanıydım.

En büyük sıkıntılarımızdan bir tanesi bu, yani bütçesel anlamda bizim bunlara ayıracağımız bir bütçemiz yok, ne bu komisyonları çalıştırmaya -yani 60 federasyon için söylüyorum ben bunu- ne de bir doktor bulundurmaya. İşte, Türkiye'nin en önemli, sayılı federasyonlarından birinin -bir güreş federasyonu, diyelim ki bir basketbol, diyelim ki işte boks, halter- kendi bünyesinde çalıştırılan demirbaş bir doktoru yoktur, böyle bir bütçesi de yoktur; bizde de öyle tabii ki, gönüllülük esasına dayanan sistemle çalışıyoruz.

TMOK DOPİNGLE MÜCADELE KOMİSYONU MEVZUAT KURULU ÜYESİ AVUKAT MEHMET CEMAL YOĞURTÇUOĞLU – Biz de öyle şu anda, bizler de öyle, tahmin ediyorsunuz. Bir de ve...

MESUT DEDEOĞLU (Kahramanmaraş) – Siz de öylesiniz, tabii ki.

Böyle bir bütçesi yok yani veya bir avukatını bulundurmaya ancak fahri görevlerle...

TMOK DOPİNGLE MÜCADELE KOMİSYONU MEVZUAT KURULU ÜYESİ AVUKAT MEHMET CEMAL YOĞURTÇUOĞLU – Biz yardıma hep açığız, bir hukukçu olarak biz bu kapıyı hep açık bıraktık, biz her zaman... Çünkü, öyle bir süreçten geçiyoruz; bugün, bu, birilerinin elini taşın altına koyarak yapabileceği bir süreç şu anda. O tuttuktan sonra...

MESUT DEDEOĞLU (Kahramanmaraş) – Evet, doğru, onun için teşekkür ediyorum ben.

TMOK DOPİNGLE MÜCADELE KOMİSYONU MEVZUAT KURULU ÜYESİ AVUKAT MEHMET CEMAL YOĞURTÇUOĞLU – Ben teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN – Fatih Bey, buyurun.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Evet, ben de sunumunuz için çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, dopinge mücadele konusunda hep disiplinlerden, müeyyidelerden bahsediyoruz, müsabakalardan yasaklanma vesaire gibi... Bu, işin disiplin hukuku boyutu bir de ceza hukuku boyutu var. Bu konuda uluslararası örnekler nelerdir, bu konuda bir araştırmanız oldu mu? Dopinge karşılaşıldığında bunun Ceza Hukuku anlamında bir yaptırımı olmalı mı? Ne kadar olmalı? Hürriyeti tahdit edici bir ceza mı olmalı veya yerine başka bir ceza mı ikame edilmeli, önerilmeli? Dopinge mücadele konusunda bunun çok önemli olduğunu düşünüyorum, hassas da bir konu. Dopinge karşılaşıp karşılaşmaz o sporcu spor hayatından uzaklaştırarak ve hürriyeti tahdit edici ceza vermek ne kadar doğrudur? Belki birincisinde ertelenebilir, ikincisinde bu ceza verilebilir. Bunun önemli olduğunu düşünüyorum, bu konuda çalışmalarınız olabileceğini de düşünüyorum. Özellikle, bize hazırlayacağınız raporda, uluslararası bu tür örnekler yer vererseniz, biz de bu araştırma Komisyonunun raporunda, sonuç kısmında, bu konularda önerilerde bulunabiliriz, bunun ben çok önemli olduğunu düşünüyorum. Bu konuda da bize aktaracaklarınız varsa çok memnun olurum.

TMOK DOPİNGLE MÜCADELE KOMİSYONU MEVZUAT KURULU ÜYESİ AVUKAT MEHMET CEMAL YOĞURTÇUOĞLU – Çok teşekkür ederim.

Kesinlikle önemli, doğru söylüyorsunuz. Burada, uluslararası yani diğer ülkelerde yaptığımız araştırmalarda ki devam eden bir araştırma süreci geçiriyoruz, çünkü biz de sonuçta kendimizi bu sürece oturtmaya çalışıyoruz.

Bir kere her ülkenin tabii ki kendine özgü bir dinamiği vardır, bunu kimse yadsıyamaz. Ben de bunu savunan hukukçularım, yani illa alıp aynısını bir yere oturtmak değil ama uygulamak açısından... Ama şunu söyleyeyim: Bir kere uluslararası hukuk anlamında sporcu cezai müeyyide konusunda dışarıda tutuluyor, yani sporcu zaten orada iki farklı boyutta ele alınıyor. Bir tanesi: Zaten disiplin anlamında verdiğiniz cezayla spor hayatında ciddi bir etki yaratıyorsunuz. İkinci: Sporcu zaten o maddeyi kullanarak kendi vücuduna bir zarar veriyor, yani kendisi de zaten ciddi anlamda bir zarar görüyor. Dopingin en büyük yasaklanma sebeplerinden birisi sadece rekabeti eşit hâle getirmek değil, aslında bu maddelerin vücuda da vermiş olduğu ciddi zararlar. Bu anlamda, genelde yani çok büyük bir orandaki spor hukukçularının uluslararası bazdaki görüşü sporcuya bir ceza verme üzerine değil. Yani, siz sporcuya hem disiplin vereceksiniz hem zaten kendine bir zarar verecek ve de bu kişinin tüm hürriyetini alıkoyacaksınız, bu kabul edilebilir bir şey değil ama onun dışındaki aktörler ciddi anlamda cezalandırılmak üzere tasarlanıyor. Bununla ilgili şu yola gidiliyor: Belli kanunlardaki belli yerlere belli maddeler koyularak böyle bir değişiklik yapılabilir. Bir kere bunun ülkede dolaşımının yasaklanması, o ülkede, doping maddelerine benzer diğer maddelerin dolaşımını sağlayan yasalarda yapılacak düzenlemeler de mevcut.

Bir diğeri de bugün ülkemizde, ülkemizden hızlı hızlı örnek verme adına söylüyorum... Uluslararası ülkelerin bazılarında dopinge ilgili bir kanun yapılmış, sadece bir kanun o işe atfedilmiş ya da spora ilişkin kanunlar var, bunların içerisine enjekte edilmiş. Bizim ülkemizde düzensizliğin önlenmesiyle ilgili bir kanun mevcut şu anda. Adının içerisinde, aslında, bilmiyorum, konulurken kanun koyucular, sizler nasıl bir şey tasarladınız ama düzensizliğin önlenmesi aslında bunun kapsamına çok giriyor, kamu düzeninden bahsediyoruz sonuç olarak. Doping kullanımı, bunun meydana getirilmesi, bunun kamusal alana girmesi ve spor içerisine girmesi önlenilecek bir husus. Bu tip bir kanuni değişikliklerle cezai yaptırım şart, olmazsa siz dopinge mücadelede ulaşacağınız noktaya çok zor ulaşıyorsunuz. Demin bir örnek vermeye çalıştım, mesela sporculara verilecek cezanın artırılması planlanıyor, hatta 1 Ocak 2015'ten itibaren bunun üzerinde çalışacaklar. Siz, bu eli güçlendirip diğer eli boş bırakırsanız, çok ciddi anlamda sadece sporcuları yakalarsınız. Gerçekten WADA'nın veya uluslararası spor hukukunun amacı sadece sporcuyu yakalamak veya bunu teşhis edip "İşte bu zat cezalıdır, hadi spordan menettim." değil, bunun arkasını artık o da biliyor. Arsmstrong davası çok bariz örnek artık buna. Bakın, doktorlar, başka aktörler işin içinde, ciddi bir tarihi... Antrenörler zaten yakın ilişkileri oldukları için haklısınız ama bir de diğer aktörlere bakın, yani rapor verenler... Düşünebiliyor musunuz, müsabaka sırasında aldığı bir şeyle ilgili arkadan bir reçete düzenleniyor, o sporcunun onu ilaç olarak kullandığı ortaya çıkıyor. Şimdi, bu kişileri meslekten menetmek ya da cezai yaptırımlar gibi cezai yaptırımları getirirseniz çok etkin bir savaş kazanırsınız.

ÜLKER CAN (Eskişehir) - Hekimleri mi?

TMOK DOPİNGLE MÜCADELE KOMİSYONU MEVZUAT KURULU ÜYESİ AVUKAT MEHMET CEMAL YOĞURTÇUOĞLU – Tabii.

ÜLKER CAN (Eskişehir) - Meslekten menedeceksiniz?

TMOK DOPİNGLE MÜCADELE KOMİSYONU MEVZUAT KURULU ÜYESİ AVUKAT MEHMET CEMAL YOĞURTÇUOĞLU – Arsmstrong'un bir doktoru, bir müsabakada kullandığı ürün çıkıyor, daha sonra kendisi bunu tedavi amaçlı kullandığını bildiriyor ve delil olarak da sonradan düzenlenen ama önceki tarihli bir dilekçeyi öne sürüyor. Bir de Avrupa'da biliyorsunuz bu tip belgeler çok değerlidir, yani bir doktorun yazmış olduğu reçete... "Hani bunu önce mi yazmış, imza sahte mi?" buna

çok bakılmaz, “Doğrudur.” denir. O yüzden, Uluslararası Bisiklet Federasyonu onunla ilgili soruşturma yürütmüyor ama sonra ortaya çıkıyor ki bunların hepsi o süreçlerde doping amaçlı kullanılmış. Sonra sonra kanundaki ufak tefek boşluklar ki şu anda bizim savcılarımız da bunu çalıştırmaya başladılar, ceza hukukundaki, Ceza Kanunu’ mzdaki bazı maddeleri bunun içine koymaya başladılar ama spesifik maddeler de ekleyebiliriz yani bunun için illa bir yeri yaratmakla uğraşmak yerine, doğrudan maddelerle bunun üzerine gidebiliriz.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Şimdi, yani “Sporcunun sağlığının bozulmasından dolayı zaten bir zarara düşer olduğu, ayrıca bir ceza verilmesine gerek olmadığı” savı, bana çok mantıklı gelmiyor. Sağlığı için yapıyorsa gitsin salonlarda yapsın. Artık sporun bir endüstrileşme boyutundan bahsediyoruz. Kamuya hitap eden bir yönü var. İşin içerisinde rekabetin dışında bahis boyutu var. Orayı da düşündüğümüzde artık salt profesyonel sporun, sporcunun sağlığı için yapılmadığı aşikâr. Ben, bundan dolayı biraz da tartışmayı belki renklendirmek, ufuk açıcı olmak açısından diyorum. Yani, en azından, bir kamu görevini yapma müeyyidesi gibi, yani bir şeyler uygulanmalı ki caydırıcı olsun. Yani, sporcu, şimdi dopinglerle, belki 16 yaşında başladığı profesyonel spor hayatına 35 yaşına kadar devam edebiliyor, belki 40 yaşına kadar çeşitli sportlarda, branşlarda... Şimdi, bu, on beş yıllık, yirmi yıllık profesyonel yaşam süreci içerisinde iki yıl verilecek bir müeyyide, belki de katlanabileceği bir müeyyide, ona karşı caydırıcılığı olmayacak bir müeyyide. Ben, bunun çok ciddi bir şekilde tartışılması, konuşulması gerektiğini düşünüyorum yani spor hukukçuları anlamında ve sizlerin katkısıyla belki uluslararası anlamda da tartışılması gerekiyor çünkü burada toplum da bundan zarar görüyor. Toplum nasıl zarar görüyor? Çocukların spora yönelmesi konusunda çok kötü bir örneklik teşkil ediyor sanki spor buymuş gibi.

Şimdi, biz ne dersek diyelim spor hukukçuları olarak, siyasetçiler olarak, sporla ilgili olarak örneklik teşkil edenler sporcular. Biz istediğimiz kadar eğitim yapalım, önemsiz anlamda demiyorum, elbette ki çok önemli ama orada bir rol model var, işte Carl Lewis var, ne bileyim, Ben Johnson var, Messi var, Ronaldo var, NBA’deki basketbolcular yani onların başarıya bu şekilde ulaştığı konusunda eğer bir algı oluşursa bunu tali çalışmalarla yıkmak zor. Bunun için, bence sert müeyyideler uygulamamız gerekiyor, kaldı ki kişilerin sağlığını korumak devletin de görevlerinden bir tanesidir. Yani, “Ne yapıyorsa yapsın. Doping mi alıyor, ben buna karışmam, sadece disiplinli müeyyideler uygulayım.” demek toplum huzuru açısından, toplum barışı açısından çok doğru olmadığı kanaatindeyim. Bence bunu -yani, illa ki bir şey olsun demiyorum ama- çok ciddi bir şekilde tartışmamız gerektiği kanaatindeyim.

TMOK DOPİNGLE MÜCADELE KOMİSYONU MEVZUAT KURULU ÜYESİ AV. MEHMET CEMAL YOĞURTCUOĞLU – Bir şey ekleyebilir miyim anlattıklarınıza? Onu söylemeyi unuttum biraz önce.

Tabii, olayları da, bir de olay başına incelemek de... Biz hukukçular öyleyizdir yani her olayın kendi içerisinde dinamikleri vardır. Mesela, gene Armstrong örneğini vereceğim. O kişiye yapılan suçlamalardan bir tanesiye, takımın içerisinde bunu sağlayıcı rol oluyor olmasıydı. Yani, düşünebiliyor musun, kilit bir sporcu olur, örnek veriyorum, siz Türkiye millî takımısınız atletizmde -bunların hepsi örneklemedir- bir sporcu o ürünün, o doping içeren maddenin o takıma girmesi, ona ulaştırılması konusunda kilit rol oynuyordur. Şimdi, bunun farklı bir değerlendirilmesi lazım.

Bir de antrenörlerin baskısı ya da hani, başka türlü başaramazsın... Çünkü, böyle çok sporcu da var ne yazık ki, küçük yaşta bahsediyorum; artık profesyonelliğe erişmişlerdir. Zaten dikkat ettiyseniz, uluslararası yargı mercileri de ciddi anlamda gözünün yaşına bakmıyor artık yani sizin yaklaştığınız gibi yaklaşıyor. Belli bir profesyonelliği gelmiş bir sporcunun o ürünü istemeden, yanlışlıkla, tasarlamadan vücuduna girmiş olmasının mümkün olmadığını kabul ediyor. Hatta ve hatta, artık belli mamullerin insan vücuduna, belli oranların üstüne çıktıktan sonra, “Yanlışlıkla bilmem ne ilacını aldım da girdi.” gibi bahanelerle giremeyeceğini kanıtlayan raporlar yayınlanmaya başlandı. Yani, siz bir sporcuda, belli bir maddeyi, hatta birden fazla maddeyi, belli bir seviyeye gelmiş sporcuda yakaladığınız zaman verilecek ceza kesinlikle fazla olmalıdır. Bakın, dört yıla çıkma sebebi o. Dört yıl bugün planlananlarda ciddi anlamda uzun bir ceza, dört yıl çok uzun bir ceza çünkü 2 olimpiyat kaçırmak demek bir sporcunun ve spor hayatı neredeyse artık onun açısından sonlanmış demektir. Ama, bir de şöyle düşünün: Size katılıyorum, belki biz bazı şeylerde öncü de olabiliriz doğru fikirlerle hukuki düzenlemelerde ama bir de sporcu yanından bakıldığı için ve onların ciddi temsilcileri olduğu için bu büyük komisyonlarda, kurullarda, biraz da olayı dengede tutmaya çalışıyor şu anda yani biraz arkadan geliyoruz. Bir anda yüksek cezalar sporcular anlamında çünkü hani, yaşıyor yanında kuru da yanmasın anlamında çünkü arada gerçekten anlattığım gibi, sporcular da olabileceği için korunmaya çalışılıyor şu anda ama gün geçtikçe artırılıyor; bu zihniyet var zaten. İşte, dediğim gibi, o güncelleme de böyle zaten şu anda.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederiz.

Sayın Domaç, buyurun.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Mehmet Cemal Bey'e teşekkür ediyoruz katkıları için.

Şimdi, özellikle bu kuruluşların ya NGO olması ya foundation olması veya association olması gibi konuların üzerinde çok ağırlıklı durduğunuz izledim ben. Şimdi, Türkiye'de, bir NGO'nun veya bir "foundation"ın böylesine geniş ve netameli konuda zarar görmeden, sıkıntıya düşmeden, daha doğrusu kamuoyuna düşmeden, mahkemelere düşmeden bu sorunları çözebileceğini düşünebiliyor musunuz? Yani, Milli Olimpiyat Komitesi dahi tam anlamıyla rahat hareket edemeyen bir ülkede yani ona bağlı Doping Mücadele Kurulunun öyle çok rahat hareket edemediği, herkesin çok fazla içselleştiremediği bir ülkede yani bizim ülkemizde, örneğin en güçlü association olsa, sizin istediğiniz organizasyon, siyasi iktidarlar -bugünkünden bahsetmiyorum- daha sonraki siyasi iktidarlar ve gelecekteki herhangi bir siyasi iktidar çekememezlik içerisine girebilir mi böyle bir NGO'ya veya "association"la? Yani, bir şeyi kurgularken Türk devlet yapısını ve siyasi sistemini bir ölçüde değerlendirmemiz gerekmez mi? Evet, WADA İsviçre'de kurulmuş bir foundation ama İsviçre...

TMOK DOPİNGLE MÜCADELE KOMİSYONU MEVZUAT KURULU ÜYESİ AV. MEHMET CEMAL YOĞURTCUOĞLU – Hayır, merkez şeyi, başı, "headquarter"ı Kanada'da ama kuruluş şeyi İsviçre.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Ama, orası İsviçre veya diyelim İngiltere veya diyelim Kanada. Yani, örneğin, biz böyle bir şey tasarladığımızda, bunu özel yasayla kurduğumuz takdirde foundation olmaktan çıkar.

TMOK DOPİNGLE MÜCADELE KOMİSYONU MEVZUAT KURULU ÜYESİ AV. MEHMET CEMAL YOĞURTCUOĞLU – Var örnekleri, Türkiye Futbol Federasyonu veya işte dediğim gibi...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Hayır, o Futbol Federasyonu başka.

Bir NGO olarak kurmaya kalkarsak özel bir yasayla, yine o zaman Batı anlamındaki bir NGO olmaktan çıkar, bunlar sivil kuruluşlar çünkü. Sizce bunun kalıcı olabilmesi ve gerçek anlamda hukuki altyapısının kurulması için -çok dağınık bir sistem var, aslında böyle el yordamıyla bulunmuş bir sistem Türkiye'deki, el yordamıyla, zorlamayla bulunmuş bir sistem, çok dağınık bir sistem- bunu sistematik hâle getirmeye kalkarsak, Türkiye'nin genel konumunu da düşünerek, hâlâ NGO veya foundation olması veya association olması konusunda görüşleriniz devam eder mi? Yani, bir daha soruyorum çünkü bu çok önemli...

TMOK DOPİNGLE MÜCADELE KOMİSYONU MEVZUAT KURULU ÜYESİ AV. MEHMET CEMAL YOĞURTCUOĞLU – Çok iyi anladım sorunuz, çok güzel.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Yani, bu çok önemli bir şey çünkü ben çok büyük bir "association"ı yöneten biri olarak daha önce yönetmiş biri olarak burada bulunuyorum yani onun ne kadar zorlukları olduğunu bilen biri olarak. Dolayısıyla, siz yasalardan özel bir güç almıyorsanız, siz yasalar yoluyla bağımsız olmuyorsanız, size yetki ve görev sorumluluğunu yasalar tanımlamıyorsa yani bir dernek yasasıyla, bir vakıf yasasıyla bu işi çözme şansınız olabilir mi ama Türkiye'de? Yani, bunu unutmayalım, Türkiye'den bahsediyoruz. "Olabilir mi?" diye soruyorum çünkü bu çok önemli bir konu. Bu konu gündeme geldiğinde, gerçekten ben bu kadar önemli olduğunu düşünmemiştim açıkça söylemek gerekirse ama işin içine girdiğinde şunu gördüm: Bu gerçekten çok önemli bir konu ve bizim çocuklarımızın geleceği bu konu ve aslında dünya çocuklarının geleceği bu konu. Bu gelecekteki zaman zaman yok etme durumuyla karşı karşıya kalıyoruz, özellikle -az önce arkadaşlar da söyledi- bu antrenörler meselesi -dün de çok bahsettik- yürekler acısı bir durum. Ben dün öğrendiğime göre, on beşer günlük eğitimlerden geçerek sertifika alan antrenörlerin olduğunu öğrendim yani on beşer gün, on beşer gün eğitimden geçerek sertifika alıp antrenör olan kişilerin olduğunu öğrendikten sonra bir kez daha bu işin çok daha önemli olduğunu gördüm.

Sonuç olarak şöyle söyleyeyim: Bir tarafta bir association var, bir tarafta bir bakanlığa bağlı kurul var. Hangisi sizce Türkiye'de daha iyi işler, daha işler? Yani, siz de istiyorsunuz birtakım şeylerin olmasını, anlıyorum ama hangisi size göre daha iyi işler? Sonuç olarak gelinen soru bu.

TMOK DOPİNGLE MÜCADELE KOMİSYONU MEVZUAT KURULU ÜYESİ AV. MEHMET CEMAL YOĞURTCUOĞLU – Anladım ben, çok güzel anladım.

BAŞKAN – Evet, buyurun.

TMOK DOPİNGLE MÜCADELE KOMİSYONU MEVZUAT KURULU ÜYESİ AV. MEHMET CEMAL YOĞURTCUOĞLU – Ben, yaklaşık on yıldır sporun içine girdim ve çok ciddi bir tecrübeyle, futbolla başladım. Hep bu ülkede bunu gördük, ben, bu sunumu yaparken çok düşündüm bu konu üstünde çok durmadan geçeyim diye ama biliyorum ki bu Komisyonun aslında varmak istediği nokta da bunu ilgilendirdiği için bu konuyu biraz sizinle paylaşmak istedim, o da şu: Biz, bu anlattığınız gerekçelerle, yani bu ülkenin içerisinde bulunduğu durumu hep dikkate alarak, bağımsız birtakım hem bir anlamda şeffaf hem de yasal pek

çok prosedüre tabi kurumlara hiçbir zaman önem vermedik. Bu kurumların her şekilde zarar görebileceğinden, ki “Bu konu önemli.” derken ben de size katılıyorum, doping çok önemli bir konu ama biz hiçbir zaman sivil toplum kuruluşlarımızın belli konularda, belli yetkileri kullanabileceğini veya...

(Bu bölüm ses kaydı olmadığından yazılamamıştır)

BAŞKAN – Ses kayıt sisteminde meydana gelen arıza nedeniyle toplantıya ara veriyoruz.

Kapanma Saati: 12.16

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 12.22

BAŞKAN: Osman Aşkın BAK (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Adem TATLI (Giresun)

KÂTİP: Gönül BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin)

----- 0 -----

BAŞKAN – Şimdi de, demin konuyu teknik arıza nedeniyle neticelendirdik. Tabii, Erdal Bey soru soracaktı ama Mehmet Bey burada olacak, Gaye Hanım sunumunu yaptıktan sonra da sorabilirsiniz o şey yapar.

Biz devam edelim.

Ankara Barosundan Avukat Gaye Günal. Tabii, Gaye Hanım'la Güreş Federasyonu Başkanlığım süresince dopingli sporcular nedeniyle karşılıklı davalı ve davacı olduk. Yani sporcuların avukatlığını yapıyordu Gaye Hanım, bu konuda yaklaşık beş-altı yıldır hem tahkim kurulundaki davaları hem de uygulamadaki konuları kendisi bildiği için aynı zamanda da dopingle hukuksal bağlantıda bir uluslararası sempozyum da düzenlediği için kendisi bu konudaki bilgilerine ve görüşlerine başvurduk.

Evet, geldiğiniz için teşekkür ediyoruz Gaye Hanım.

Buyurun.

AVUKAT GURUR GAYE GÜNAL – Ben teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Komisyon üyelerine de kendimle ilgili kısa bir bilgi vermek istiyorum spor hukukuyla ilgili olan bağlantım hakkında.

Çok uzun yıllardır spor camiasının hem sporcu olarak içinde yer almış bir kişiyim, önceye dönük olarak profesyonel anlamda hem voleybol hem de yüzme branşlarıyla uğraştım hâlen de tenis oynuyorum. Aynı zamanda da birçok federasyonun yönetim kurulunda, disiplin kurulunda ve hukuk kurullarında da danışma görevlileri ve idari kadroda görev aldım. En son Bilardo Federasyonu Yönetim Kurulu üyesi, Oryantiring Federasyonu Hukuk Kurulu Birinci Baş Hukuk Müşaviri görevi, Golf Federasyonu Disiplin Kurulu üyesi gibi birçok farklı federasyonun aynı zamanda Masa Tenisi, Çim Hokeyi Federasyonu gibi diğer federasyonların da farklı kurullarında yer aldım. 2007 yılı itibarıyla da Ankara Barosu Spor Hukuku Komisyonunun Kurucu Başkanlığını yaparak bu komisyonu kurdum. Spor hukuku alanıyla alakalı olarak 2 tane uluslararası spor hukuku kurultayı, 1 adet uluslararası spor hukuku sertifika programı ve 1 tane de Gazi Üniversitesi Spor Genel Müdürlüğü ve aynı zamanda Ankara Barosu iş birliğiyle sekiz ay süren ve master programı kapsamında haftada üç gün üç saatlik bir spor hukuku sertifika programını organize ettim. Bu konuyla alakalı birçok farklı araştırmaların da içinde bizzat yer aldım. Burada zannediyorum ki benim sizlere biraz sonra anlatacağım hususlar aynı zamanda da bir tez ve antitez görüşünü ortaya koyacak hususlar olacaktır. Değerli meslektaşım zaten hukuki prosedürü, ilgili mevzuatları detaylarıyla sizlere izah etti. Ben kanun çalışmalarına ışık tutması açısından birtakım pratikten gelen hukuki problemlere, yüz yüze kaldığımız, kilometre taşı olarak değerlendirilebilecek problemleri alanlara dikkat çekmek istiyorum. Şimdi, bunları size genel hatlarıyla izah etmeden önce sırasıyla dopingle ilgili genel bilgilere yer vermenin faydalı olacağını düşünüyorum.

Şimdi, öncelikle doping nedir? Eğer biz bununla ilgili yasal bir mevzuat düzenleyeceksek düzenleyeceğimiz alana ilişkin nelerin esas olduğuna da çok iyi hâkim olmamız gerekiyor. Literatürdeki tanımına baktığımızda doping “Sporcunun yarışma sırasında fiziksel ve zihinsel performansını arttırmak amacıyla Uluslararası Olimpiyat Komitesi tarafından –burada bir de WADA’mız eksik- ve WADA tarafından yasaklanmış madde ve yöntemlerin sporcu tarafından bilinçli veya bilinçsiz kullanımı” olarak tanımlanmaktadır. Peki, dopingi WADA, IOC (Uluslararası Olimpiyat Komitesi) ve diğer ülke federasyonlarına bağlı kuruluşlar neden yasaklamaktadır? Önce nedenleri üzerinde durmanın yine bize faydalı olacağı görüş ve kanaatindeyim. Dopingin içerisinde yer aldığı spor müsabakalarında bir, haksız rekâbet gündeme geldiği için...

BAŞKAN – Şimdi, Gaye Hanım, dopingle ilgili tanımları arkadaşlarım, Komisyon üyelerimiz her gelen arkadaşımızdan, federasyondan duyduk, dinledik.

AVUKAT GURUR GAYE GÜNAL – Başkanım, burayı çok kısa geçeceğim. Şöyle ki...

BAŞKAN – Çok kısa geçmenizi rica edeceğim çünkü bizim için önemli olan hukuki boyutu ve “case” ler.

AVUKAT GURUR GAYE GÜNAL – Başkanım, bunu hukuki mevzuata bağlayacağım için geçtim zaten.

BAŞKAN – Bu tanım kısmını çabuk geçerse daha iyi olacak. Tamam.

AVUKAT GURUR GAYE GÜNAL – Yo, zaten bu sadece bir slayt ama önemli bir slayt. Çünkü benim sizlere izah etmek istediğim hususlarla bire bir bağlantılı.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

AVUKAT GURUR GAYE GÜNAL – Öncelikle müsabakalarda haksız rekabete yol açtığı için dopingin yasaklanması esas olarak gündemde önemli yer teşkil eden bir husus olarak karşımıza çıkıyor. Dopingli maddelerin verdiği zararlardan bazılarını burada kas yapısıyla ilgili, vücuda verilen zararlarla ilgili kısaca geçelim.

Ekonomik ve sosyal getirilere bir an önce ulaşma arzusu, kazanma arzusunun hırsla dönüşmesi, spor müsabakasının sonucuna bağlı millî veya şahsi prestij. Peki, doping kullanımını arttıran ve neden olan faktörler, transfer ücretlerinin astronomik rakamlara ulaşması, yönetici ve sporcunun kanunun ciddiyet ve önemine sahip olmayışları, spor yarışlarında menfaat komisyonlarının hazırlanması.

Doping teşkil eden maddeler nasıl tespit edilir? Burayı da geçiyorum.

Peki, dopingle ilgili kuruluşlar ve karar mekanizmaları... Uluslararası anlamda kuruluşlar ve ulusal kuruluşlar olarak bunları ikiye ayırıyoruz. Uluslararası kuruluşlar WADA IOC, UNESCO. Hepinize burada aşına gelmeyen bir kuruluş olması lazım, o da zannediyorum UNESCO. Şimdi, UNESCO'yla ilgili, UNESCO'nun dopingle alakalı ne gibi bir faktörü var ki burada yer alıyor? Efendim, bizim de Türkiye Cumhuriyeti devleti olarak kabul tarihimiz 10/12/2007 olan kanun numarası 5721 olan Sporda Doping Karşı Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun var ve bu kanun Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütünün bünyesinde kabul edilen Sporda Doping Karşı Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulan Kanun. Peki, bu kanunda ne diyor? Şimdi, biz biraz evvel Türkiye Millî Olimpiyat Komitesinin görevleri, etkinliği, kanunla düzenlenmesi gerekip gerekmediği hususlarını tartışırken aslında zannediyorum bu hususu biraz göz ardı ettik. Türkiye Millî Olimpiyat Komitesi zaten imzalanmış olan, sizlere bahsetmiş olduğum bu uluslararası sözleşmeyle hukuki tabanını bulmuş bir kuruluştur. Nasıl? Bu uluslararası sözleşmenin 13'üncü maddesinde der ki: "Uluslararası iş birliği: Spor kurumları ve antidoping kuruluşları arasında iş birliği. Taraf devletler: Bu sözleşmenin amacına uluslararası düzeyde ulaşılması için kendi ya da diğer taraf devletlerin salahiyyetinde antidoping kuruluşları, yerel yetkililer ve spor kurumları arasında iş birliğini teşvik edeceklerdir ve bu kuruluşlara destek sağlayacaklardır." Dolayısıyla, aslında Türkiye'de dopingle mücadele anlamında kurulacak olan her kuruluş kaynağını iş bu uluslararası sözleşmeden almaktadır.

Peki, ulusal anlamda Türkiye'de dopingle ilgili uygulamaları gerçekleştiren kuruluşlar nelerdir? Türkiye Millî Olimpiyat Komitesi, Doping Mücadele Komisyonu, Türkiye Anti Doping Ajansı olarak geçen kuruluşumuz. Doping test prosedürlerini geçiyorum.

Doping kullanımına karşı uygulanan müeyyideler nelerdir?

- 1) Sporcunun almış olduğu derecelerin iptali.
- 2) Hak mahrumiyeti.
- 3) İdari ve adli cezalar.

Şimdi, biraz evvel sayın Komisyon üyeleri, haklı olarak, kanun çalışmalarına emsal teşkil etmesi açısından dünyadaki uygulamaları, hapis cezasının getirilip getirilmediğini, buna ilişkin uygulamaların olup olmadığını sordular. Öncelikle şunu hukuki açıdan ifade etmemin bir hukukçu olarak hem görevim hem de kanun çalışmalarına ışık tutacak bir husus olduğunu düşünüyorum: Sayın meslektaşımın ifade ettiği gibi, sporla ilgili ve dopingle ilgili düzenlemeleri yapan kuruluşlar, dernek statüsünde kuruluşlardır. Dernek statüsünde olmalarının getirdiği sonuç şudur: Gönüllülük ve üyelik esası vardır. Yani yaptırımları, kendi yapmış oldukları organizasyonlara katılmanızı engelleme, üyelikten çıkarma gibi yaptırımlardır. Dolayısıyla, dernek mahiyetinde olan bu kuruluşların hiçbirisi, çok iyi bildiğiniz gibi, hapis cezası veya ağır yaptırım uygulama yetkisine sahip değildir.

Peki, dopingle ilgili olarak WADA'nın vermiş olduğu raporlar neticesinde CAS'ın, yani Uluslararası Tahkim Mahkemesinin son dönemlerde vermiş olduğu kararlarda değindiği bir husus var, diyor ki: "Kusursuz sorumluluk, dopingle ilgili dikkate alınabilecek bir husus olabilir mi?" Aslında bugün, kanunla ilgili düzenlemelere dayanak teşkil eden ve hapis cezası yaptırımının getirilip getirilmemesi noktasında tartışılması gereken en önemli hususlardan bir tanesi.

Hepimizin bildiği gibi, özgürlükler esas, özgürlüklerin sınırlanması istisnadır. O zaman buna hukuki açıdan şu şekilde bakmak gerekir: Hukukta sorumluluğu, özel hukukta sorumluluk, ceza hukukunda sorumluluk, idare hukukunda sorumluluk, anayasa hukukunda sorumluluk ve uluslararası hukukta sorumluluk olmak üzere 5 kategoriye ayırırız.

Özel hukukta sorumluluk nedir? Kusur sorumluluğu. Bunları neden anlattığımı söyleyeyim, antrenörlerin sorumluluğu, sporcuların sorumluluğu kapsamında yapılacak yasal düzenlemelere ışık tutması açısından, hukuk tekniği açısından değerlendirilmesi ve üzerinde durulması gereken çok önemli hususlar olduğu için izah ediyorum.

Kusur sorumluluğu: Bir kimsenin hukuka aykırı ve kusurlu bir eylem ve davranışı ile başkasına vermiş olduğu zarara kusura dayanan sorumluluk ilkesi ve tazminatla ilgili alandır. Hukuka aykırılık, kusur, zarar ve nedensellik bağını içerir. Kusursuz sorumluluk nedir? Kusursuz sorumluluk durumunda eylem veya olayla zarar arasında bir nedensellik bağının varlığı yeterli olup ayrıca kusurun varlığı aranmaz. Kanunda bunlar düzenlenmiş, sınırlı sayıda Borçlar Kanunu'nda. Diyor ki: Ben bir kişiyi eğer hiçbir kusuru olmadığı hâlde bir olaydan sorumlu tutarsam o zaman şunlara bakarım: Adam çalıştırmanın sorumluluğu var mı? Bina sahibinin sorumluluğu var mı? Aile başkanının sorumluluğu var mı? Hayvan idare edenin sorumluluğu var mı? Hakkaniyet sorumluluğu var mı? Bu ne demek? Özel hukukta yapılacak olan düzenlemelerde bunların dışında kusursuz sorumluluk ilkesine yer veremezsiniz Türkiye Cumhuriyeti Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde düzenlenecek herhangi bir federasyon talimatında, alınacak herhangi bir tahkim kurulu kararında veya attığı herhangi bir disiplin kurulu kararında kusursuz sorumluluk ilkesine özel hukuk anlamında eğer bunlardan herhangi birine dâhil değilse yer veremezsiniz demek.

Peki, geçiyoruz, kamu hukukunda sorumluluk neye dayanıyor? Mali sorumluluk ve devlet memurları kavramında sorumluluk. Şimdi, ceza hukuku alanındaki sorumluluk. Ceza hukukunda belirli temel prensipler vardır ve bunlar bütün dünyada geçerli olan prensiplerdir. Bu prensipleri çiğneyerek hiçbir ülkede bir ceza normunu tesis etmek, düzenlemek, mümkün değildir. Bunlar nedir? Suç ve cezaların yasallığı, yani her suç ve ceza bir yasayla düzenlenir. Bir diğeri nedir? Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik önlemlerinin yasa ile korunabilmesi. Bir diğeri, ceza sorumluluğunun kişiselliği, yani biz, birine ceza vereceksek bunun şahıs olması lazım, kişiye ceza vermemiz lazım. Bir diğeri, genel müsadere yaptırımı, yasaklılığı; bir diğeri, masuniyet karinesi; bir diğeri, idarenin özgürlüğü bağlayıcı ceza verememesidir.

Şimdi, bunlar genel olarak yasa düzenlemelerine ışık tutması açısından vermem gereken çok önemli, son dönemlerde oldukça tartışılan hususlara dayanak tutacak hukuki kaynaklar olduğu için sizlere izah etme gereği hissettim.

Şimdi, bunlarla ilgili olarak, doping kullanımıyla ilgili kısımları ve bunların zararlarını geçip sizlere dopinge ilişkin genel bilgi ve istatistiki bilgileri sunmak istiyorum. Doping ile ilgili çok çarpıcı bir istatistiksel araştırma yapılmış, diyorlar ki sporculara: “Beş yıl sonra sizi öldüreceğini bilseniz, bu süre içinde gireceğiniz bütün yarışları kazandıracak, üstelik doping kontrollerinde bulunmayacak bir maddeyi kullanır mıydınız?” Bu soruya dünya çapında derece sahibi 198 sporcudan 103’ü “evet” cevabını veriyor, üstelik bu sonuç, 1992 yılında yapılan bir anketin sonucu ve 1992 yılından bu yana sporun ticari bir sektör hâline gelmiş olduğu da nazara alındığında, söz konusu anket bugün yapıldığı taktirde nasıl bir sonuç verir yorumlamak çok da güç olmayacaktır zannediyorum.

Yine, dopinge ilişkin çarpıcı istatistikler, bize vermiş olduğunuz yazıda istatistiklerden bahsetmemizi istediğiniz için bunları izah ediyorum, en çok kullanılan doping maddeleri uyarıcılar ve anabolik steroidler. Uyarıcılar içinde de efedrin, amfetamin gibi maddeler var.

Peki, doping sadece idrar testiyle mi ortaya çıkar? İdrar testi temel bir testtir, bunun dışında kan da alınabilir.

BAŞKAN - Gaye Hanım, şimdi, biz, arkadaşlarımız bunları dinledi.

Sizin spesifik çalışmalarınız var. Çeşitli davalara girdiniz, mesela ben kamuya şöyle bir ufuk açayım: Sporcuların büyük bir kısmı size geliyor, onların avukatlığını yapmanızı istiyorlar sizden. Neden istiyorlar? Hukuki bir boşluk mu var? Bunu siz iyi mi biliyorsunuz? Yoksa federasyonlar, disiplin kurulu kararları yanlış mı, eksik mi? Burada neler var?

AVUKAT GURUR GAYE GÜNAL – Başkanım, ben o zaman bunların hepsini size sunum olarak bir kenarı bırakıp, çok açık ve çarpıcı, o zaman eksiklikleri, gerçekleri tartışalım, hodri meydan tartışması yapalım.

BAŞKAN – Bize o lazım. Biz şimdi onu görüyoruz. Mesela şu konuyu ifade edeyim: Yasal boşluk var. Şimdi arkadaşlarımızı dinledik. Biz, burada, bugün, hukuksal boyutunu tartışıyoruz. Hukuksal boyut içinde işte hukukçu arkadaşlarımızı davet ettik; biraz sonra İstanbul’dan gelecekler. Sizin görüşleriniz bizim için önemli. Siz, sporcu tarafında yer aldınız, sporculara verilen cezaların kurtulması için veya işte ceza fazla verildi aza düşürmek için veya verilen cezanın –işte tartışılan bir konu- hapis cezası olsun mu, antrenöre ceza verilsin mi? Neden verilir, verilemez; Türkiye’de bu olur mu, olmaz mı hukuksal bir zemin oluşması için de neler

öngörünüz? Siz, bu konuda tahkime çeşitli dosyalar nedeniyle başvurdunuz; tahkimden aldığınız cevaplar var, olumlu cevaplar var. Eğer spesifik bir case varsa onu da, yani çarpıcı örnek olarak gördüğünüz bir case varsa bunu da...

FATİH ŞAHİN (Ankara) - Bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Gaye Hanım, federasyonların özellikle uluslararası kuruluşların özel hukuk tüzel kişiliği olduğu için hürriyeti tahdit edici cezalar veremeyeceğini söyledi. Bizim böyle bir beklentimiz yok. Ceza verme yetkisi zaten devletin egemenlik haklarından bir tanesidir. Ben ceza hukuku boyutuyla, yani savcılığa intikal ettikten sonra böyle bir şeyin olup olmaması gerektiğini tartışmamız gerektiğini düşündüm. Hiç şüphesiz ki o uluslararası kuruluşlar da Türkiye’deki federasyonlar da, disiplin kurulları da böyle bir ceza veremez veya bir güvenlik tedbiri uygulaması, ne bileyim doping yapan sporcuların gidip okullarda beden eğitimi derslerinde bunları anlatması, bunun ne kadar kötü olduğunu anlatması gibi şeyler olabilir mi diye ben bir fikir jimnastiği açısından söyledim. Sizin dediğiniz şekilde bir şeyin elbette ki olması zaten mümkün değil.

AVUKAT GURUR GAYE GÜNAL – Aslında bütün konular birbirine bağlantılı olduğu için ve benim zamanım çok kısıtlı kaldığı için ben konuları bölük pörçük, her birini bir taraftan çekerek izah etmeye çalışıyorum. Tabii ki...

BAŞKAN – Şimdi, şöyle, Gaye Hanım, bize, dediğim gibi yani boşluklar nedir, onları şey yapalım.

AVUKAT GURUR GAYE GÜNAL – Anladım Başkanım, tamam.

BAŞKAN – Çünkü, size göre disiplin kurulları doğru karar alıyor mu, aldığı kararlarda hatalı mı, hatalı olduğu için pek çok konu tahkimden dönüyor vesaire, bu tip konularda sizin deneyimlerinizi aktarırsanız çok daha ufuk açar.

Örneğin ben sporcuyum, ceza aldım, bana federasyon iki yıl ceza verdi. İtiraz etme hakkım nedir? Nereden döner? Ne sebepten dolayı şey oldu? İşte, ömür boyu alanın durumu nedir? İşte uluslararası yol nedir? CAS’ta ne olabilir filan, örnek bu tip şeyleriniz varsa onları...

AVUKAT GURUR GAYE GÜNAL – Efendim, ben size şöyle izah edeyim o zaman uygulamayı: Şu anda TMOK’un yapmış olduğu uygulamalar neticesinde, doping numuneleri, hepimizin bildiği gibi, müsabaka öncesi, sonrası, antrenman esnasında vesaire alınarak sporcunun dopingli çıkıp çıkmadığı tespit ediliyor.

Ortaya çıkan ve karşılaşılan problemler, bir: Doping analiz merkezleri, akredite edilmiş laboratuvarlar. Hangi laboratuvara gönderilerek hangi testten hangi tahlil sonucuna itibar etmek gerekiyor? En büyük problemlerden bir tanesi, bir: Köln Laboratuvarı, Almanya’daki, bizim anlaşmalı olduğumuz ve Türkiye’den alınan doping numunelerinin gönderildiği; bir diğeri Atina’daki laboratuvar. Köln Laboratuvarının, efendim, teknolojisi çok gelişmiş. Vücudunuzda kalıntı kalmış olsa bile Köln Laboratuvarında vücuttaki bu kalıntılar tespit edilebiliyor ve sporcu dopingli sayılıyor ama sizin şansınıza, bahtınıza, Atina’daki laboratuvar çıktı, Atina’da bu teknoloji yok, dopingli değilsiniz. Bir: Bir haksızlık mıdır? Bu uygulamadaki hakkaniyete aykırı bir durum mudur? Evet. Sporcuların yarısının her ne kadar Rüştü Bey bu söylediğime katılmasa da buna isimler de vererek ve hangi sporcuların Atina’daki laboratuvarı doping numunelerinin geldiğini, hangi sporcuların Köln Laboratuvarından doping numunelerinin geldiğini çok açık söyleyebilirim. Kaldı ki TMOK’un zaten kendi verdiği savunma yazılarında da açıkça ifade ettiği bir husus var ve bunu Köln Laboratuvarı da söylüyor, “Bu teknoloji bir tek bende var.” diyor yani kalıntıyı Köln Laboratuvarı olarak ben buluyorum. Ha benden sonra diğer laboratuvara da bu teknolojiler dağıtılacak, onlar da bu teknolojiden faydalanacaklar, ayrı mesele ama şu an itibarıyla kabul edilmiş yazılı belgelerle ortada yaşanan birinci problem.

İkinci problem: Doping. Çok açık konuşalım. Dopingi sadece Türkiye’de mi yaşıyoruz? Bu sadece Türkiye’nin problemi mi? Türkiye’nin problemi olarak mı karşıya çıkıyor? Hayır, doping olimpiyatlara katılan bütün ülkelerin üzerinde araştırma yaptığı, bulunabilen ve bulunamayan doping olmak üzere ikiye ayrılıyor. Bulunamayan ve WADA’nın yasaklılar listesinde yer almayan bir doping sistemi ve teknolojisi geliştirdiğiniz zaman sporcular bunları kullanıyor, bu da bir doping ama WADA’nın yasaklılar listesinde yok. Bunun en çarpıcı örneğini söyleyeyim size: Amerika’da kadınlık hormonu THG yıllarca... İsmi de söyleyeyim: Bakın, skandalın adı BALCO skandalı olarak geçiyor ve Amerika’da. Amerika bu arada en fazla doping testi yapılan ülke. Bunu da dikkate alarak değerlendirin. Amerika takımı koçu Trevor Graham tarafından Amerika Antidoping Ajansına gönderilen bir şırınga dolusu THG bu maddenin ilk defa doping karşıtı mücadelede elde edilen örneğiydi. Bakın, ilk defa. Demek ki neymiş daha önceden bu madde yasaklılar listesinde doping olarak yer almıyormuş. Geçtik.

Temiz olarak atletizm camiasında adlandırılan tetrahidrogestreron THG aslında temel olarak kadın hastalıklarının tedavisinde kullanılmak üzere üretilmişti ama bu yapay steroid kullanımına bir hafta ara verildikten sonra vücuttan atıldığı için yapılan

testlerde ortaya çıkmıyordu. Dahası, normal olarak yapılan rutin testlerde de bu maddenin bulunması çok kolay değildi ama artık bu maddeye sahip olan Amerika Antidoping Ajansı, örneği gönderen Graham'e ulaştı, araştırma genişletilince Graham tarafından çalıştırılan üst düzey atletler ve diğer sportlardan önemli isimlere ulaşıldı. Jones, adı sürekli gündeme gelmesine rağmen, o defalarca bu iddiayı reddetti. 2006 yılına gelene kadar hiçbir testi pozitif çıkmadı. 2006 yılında ise alınan A örneği pozitif çıkan Jones doping kullanan sporcuların avukatıyla birlikte B örneğinin de doping maddesi var mı, yok mu diye açılmasını istedi, B örneğinde de doping maddesine rastlanmadı. 2007 Ekim ayına geldiğimizde ise her zaman televizyon kameralarına gülen Jones bu sefer çok farklı bir yerdedi, mahkeme merdivenlerinde gözü yaşlı bir biçimde suçunu itiraf ediyordu. Federal ajanlara yalan söylediğini, aslında 1999 ve 2002 yılları arasında doping yaptığını söyledi.

Bakın, bugün dopinge hapis cezası gelsin mi, gelmesin mi diye verilen en büyük örnek, Amerika örneği üzerinde duruluyor, bu BALCO skandalı ve Jones örneği. Ama burada göz ardı edilen bir husus var: Jones neden ceza aldı? Doping kullanmaktan dolayı mı hapis cezası aldı? Hayır. Federal ajanlara ve mahkemeye yalan beyanda bulunmaktan dolayı ceza aldı.

Dolayısıyla bu çarpıcı örnek bize neyi gösteriyor? Bir: Doping bulunana kadar, dopingi her ülke spor müsabakaları itibarıyla, spor müsabakalarında kendi performansını artırmak, madalyaya sahip olmak için yapıyor mu? Yakalanmadığı sürece, teknolojisi elveriyorsa evet. Geçmiş olimpiyatlarda denize üs kurularak denizde sporcuların gemiye çekilip orada bizzat doping uygulamasına tabi olduğunu biliyoruz. Dolayısıyla dopingli sporcu şu şekilde ayırmakta kanuni uygulama açısından fayda olacağı görüş ve kanaatindeyim. Sporcu günah keçisi değil. Sporcu ülkesine madalya kazandırmak ve meslek olarak uğraştığı branşta kariyer edinmek için uğraşan kişi. Devlet politikaları da zaten sporcunun devletin spordaki itibarını yükseltmesine, geliştirmesine katkıda bulunmak için sporcuya gerekli teşviki, desteği, gerekli kolaylıkları sağlamaktadır. O zaman demek ki ne? Biz dopinge, evet, mücadele etmeliyiz çünkü doping müsabakalarda haksız rekabeti ortaya çıkarıyor ve haklı olanın, adale, kas, antrenman gücüne dayalı olarak çıkmanın diğerleri karşısında mağlup duruma gelmesine sebep oluyor.

Ama bunu ayırırken de şuna dikkat etmeliyiz, bir: Bu sporcular bu konuda bilinçli mi? UNESCO'yla ilgili uluslararası bir sözleşme imzalamışız. Bu sözleşmede TMOK'un da kendi talimatlarında yer alan şu hususlar yazıyor, diyor ki: Sporcunu eğiteceksin. Hangi madde dopingli, neleri kullanmalı, neleri kullanmamalı? Antrenörün, federasyonunun yetkileri, federasyonda talimatı düzenleyen kişiler, bununla ilgili her türlü eğitimi, gerekli bilgiyi, donanımı alacak.

Bakın, size çarpıcı bir örnek: Başkanım, sizinle yaşadığımız olaydan örnek vermek istiyorum. Bizim Güreş Federasyonu dopinge ilişkin olarak bir sporcunun iki yıl doping cezası almasıyla ilgili bir problemimiz oldu. Biz baktık sporcunun cezasına, bir de Güreş Federasyonunun dopinge ilgili talimatına baktık. Güreş Federasyonunun dopinge ilgili talimatı WADA'nın ilgili kurallarından tercüme edilerek alınmış bir talimat ve talimatta şöyle diyor: Eğer sporcu müsabaka öncesinde dopingli maddeyi vücuduna nasıl aldığı, nasıl girdiğini samimi olarak itiraf ediyorsa ve onu aynı zamanda da tıbbi amaçlı, başım ağrıyordu, şuydu, buydu, reçeteyle aldıysa o zaman bunun cezasını yarı oranında indirirsin. İlk ihlal iki yıl mı? Sporcu geldi, dedi ki: "Başım ağrıyordu, eczaneye gittim, bana Minoset verdi ya da Cataflam verdi." Bakın, baş ağrısı için aldığımız bu ilaçlar aslında doping maddesi ihtiva eden ilaçlar. Gidiyorsunuz eczaneye, Cataflam alıyorsunuz, geçmiş olsun, doping yaptınız. Minoset alıyorsunuz, doping yaptınız. Dolayısıyla...

ÜLKER CAN (Eskişehir) – O zaman bütün ilaçlar doping mi? Parasetamol var içerisinde.

AVUKAT GURUR GAYE GÜNAL – Evet, ilaçların ihtiva ettiği maddeleri eğer sporcu iyi bilmiyorsa, evet, doping. Cataflam kullandığınızda, evet, doping.

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Cataflam yasaklı değil ama Minoset de yasaklı değil.

AVUKAT GURUR GAYE GÜNAL – Değil ama onun içerisindeki etken maddeler...

BAŞKAN – Neyse, o tartışmayı bırakalım biz bence bu tahkim boyutunda... Şimdi, federasyonlar karar aldı...

AVUKAT GURUR GAYE GÜNAL – Şimdi onu anlatıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Evet, devam edelim. O konu önemli. Yani federasyonların disiplin kurallarının talimatları, aldıkları kararlar eksik veya boşluk var.

AVUKAT GURUR GAYE GÜNAL – Bakın, hayır, disiplin kurulu kararları değil. Bir kere, efendim, şöyle bir şey var: Talimat çeviri itibarıyla eksik. WADA diyor ki: Sen vücuduna hangi maddeyi alırsan al, evet, samimi ikrarda indiririm yarı oranında, ama, virgül, eğer bu aldığın madde steroit ise ben bunu indirmem çünkü alınan madde eğer steroit ise sen bunu 'Bilmiyordum, yanlışlıkla aldım.' deme lüksüne sahip değilsin." diyor. Peki, talimata bakıyoruz, bu "ama" dan sonraki kısım var mı? Yok. Çeviride eksiklik var. Peki, şimdi, sporcu WADA'nın dopinge ilgili "ama"lı olan kuralına mı tabii? Sporcu İngilizce bile bilmiyor, WADA'nın

İngilizce olan kuralını bilmesini beklemek zaten mucize. Yoksa, talimatta yazan, Türkçe olan kendi iç hukuk düzeninde uygulanan ama "ama"yı içermeyen kısma mı tabii? Birinci problem. Bu bir hukuki problem. Burada ne oldu? CAS dedi ki... CAS'ın emsal bir kararını sunduk Tahkime ve CAS emsal kararında şunu söylüyordu: "Ben, ülkelerin iç mevzuatlarının uygulanmasına öncelik hakkı tanırım ve bundan dolayı ceza yarı oranında indirildi.

Bir diğer husus, yine dopingde cezaların uygulanmasıyla ilgili olarak, son dönemde gündeme gelen antrenörlerin, sporcuların, Atletizm Federasyonundaki sporcuların cezalarının artırılmasıyla ilgili. Yeniden Türkiye Millî Olimpiyat Komitesinin tahkime başvurarak WADA'nın uygulamaları doğrultusunda iki yıllık cezanın dört yıla çıkartılmasıyla ilgili.

Şimdi, bizim Anayasa'mızın 59'uncu maddesi var ve Anayasa'mızın 59'uncu maddesi der ki: "Tahkim Kurulu kararları kesindir." "Kesindir" derken ne demek? Yani idari anlamda verilen Tahkim Kurulu kararları kesindir ve bunlar için hiçbir yargı merciine hiçbir şekilde başvuramazsınız. Yani çatı anayasal güvence. Tahkime gittin iki yıl mı ceza aldın, kesinleşti, bitti. Peki, şimdi bizim yaşadığımız problemler ne? Tahkimden alınan ve kesinleşmiş olan iki yıllık cezaların WADA'nın bu yapmış olduğu toplantıda almış olduğu karar doğrultusunda yeniden dört yıla çıkartılması için sporcunun yargılanması ve bunun tahkimde ele alınması ve sporcunun yeniden bu stresi yaşaması. Sporcuyum, bilerek ya da bilmeyerek... Kuralı belli. WADA diyor ki: "İlk ihlal iki yıl." Şu anki uygulama bu. İlk ihlali, iki yılımı aldım. Kararım da Tahkimden kesinleşti, vesikamı almışım, iki yıllık süremi bekleyeceğim, antrenmanlarıma katılacağım, iki yıl sonra tövbe edip, bir daha hayatta ikram bile almadan sporuma devam edeceğim. Ama diyorlar ki: Bir dakika, bir dakika... Sen iki yıl aldın ama WADA öyle demiyor. Ne diyor peki WADA? Biz bir toplantı yaptık efendim, biz bu toplantıda bir karar aldık iki yıllık cezaların dört yıla çıkarılmasını uygun görüyoruz. Ocak 2005'ten itibaren de biz bunu böyle uygulayacağız. Biz WADA'yız, bize bağlı, bizim kurallarımıza uymakla yükümlü kuruluşlar kim? IOC, TMOK ve diğer bağlı üye federasyonlar. Çağırıyorum TMOK'u, Uluslararası Atletizm Federasyonu aracılığıyla da bir yazı gönderiyorum. Ben Uluslararası Atletizm Federasyonuyum, uluslararası kuruluşum ya, diyorum ki: "Sen, sporcuları ve antrenörlerin yeniden yargılanması için Tahkime başvurusunu yap dört yıl verilecek bunlara. Niye verilecek? Neye göre verilecek? Hangi delile göre verilecek? Belge mi var? Bir şey mi bulmuşum? Organize olduğuna dair bir belgem, bir delilim mi var?

Şimdi, Mehmet Bey, bana, yandan yandan bakıyor tabii, bu konuyu getirdim diye ama benden...

TMOK DOPİNGLE MÜCADELE KOMİSYONU MEVZUAT KURULU ÜYESİ AVUKAT MEHMET CEMAL YOĞURTÇUOĞLU – Biz davada karşılıklıydık da onun için.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) - Ne kadar güzel bir şey.

AVUKAT GURUR GAYE GÜNAL – Benden istenilenler gerçekler madem, biz de mevzuatı bir kenara bırakıp yaşanan pratik problemlerden bahsedelim.

BAŞKAN – Evet, pratik problemleri biz istiyoruz.

Ben, tabii, şunu da sormak istiyorum: Siz Tahkim Kuruluna başvurularda bulunuyorsunuz. Ben, mesela yaşadığım bir süreç içerisinde söylüyorum. Tahkim Kurulundaki üyelerimiz dosyaları incelerken, yani, çünkü bu süreç çok özel bir konu ve çok kapsamlı, her bir konu spesifik, her biri atletin ismiyle veya sporcunun ismiyle anılan konular. Her biri birbirinden spesifik konular ve bu konuda da federasyonlarımızın disiplin kurullarının aldığı kararlar çok geç alınıyor, ben, özellikle spor müfettişi mi dediğiniz o futbol federasyonunda?

TMOK DOPİNGLE MÜCADELE KOMİSYONU MEVZUAT KURULU ÜYESİ AVUKAT MEHMET CEMAL YOĞURTÇUOĞLU – Disiplin müfettişi

BAŞKAN - Disiplin müfettişi, o konu, bence, çok önemli bir konu. Çünkü o soruşturmayı federasyonda bir memur yürütüyor, çok doğru değil. Bakıyorsunuz, memur, sporcunun savunmasını alıyor, geliyor, iki satır yazıyor veya eksik oluyor, evrak eksik oluyor, süreç uzuyor. Dolayısıyla, gördüğümüz kadarıyla disiplin kurullarının aldığı kararlarda eksiklikler var ve bu eksikliklerden kaynaklı olarak da sporcuların mağduriyetleri ortaya çıkıyor veya bu mağduriyetleri çözmek için tahkim kurulları yeniden değerlendirme yapmak zorunda kalıyor. Bunlar önemli spesifik konular. Ben, işte, bu tartışmayı arzu ediyorum. Çünkü bizim sporcuya bir kere caydırıcılıktaki karar alırken veya işte uygularken eksiklikler var. Bu hukuki boşlukları gidermek gerekiyor. Bu, çok önemli. Bunu, bunun için genel müdürlük değil, Spor Genel Müdürlüğüne de sorduk biz. Yani bütün federasyonların, 60 federasyonun da disiplinle ilgili, özellikle dopingle ilgili mevzuatı güncelleştirdiniz mi, güncelleştirmediniz mi? Uygun mu? Gördüğümüz kadarıyla Millî Olimpiyat Komitesinin yayınladığı Doping Mücadele Talimatı şu anda acaba tek ana üst talimat mı? Yani uluslararası...

AVUKAT GURUR GAYE GÜNAL – Efendim, orada, şöyle bir hukuki sorun var. Rüştü Beyler de zaten...

Şimdi, hepimiz spor hukukunun, sporun içinde olan insanlar olarak zaten dopinge karşıyız, kimse yapılmasını destekleyip “Aman doping yapılsın.” demiyor. Tabii ki yapılmasın ama bunun normu, kuralı, herkese eşit ve adil bir biçimde uygulanabilecek bir şekilde ve hukuki anlamda tabanını bulacak şekilde belli olsun. Şimdi, Rüştü Beylerin, onlar da haklı olarak şöyle bir sıkıntı yaşıyorlar, şu tarz savunmalarla karşı karşıya kalıyorlar. Ben diyorum ki karşı taraf olarak: Türkiye Millî Olimpiyat Komitesi kimdir? Bir dernektir. Hukuki statüsü nedir? Gönüllülük ve üyelilik esasına tabidir. Ben, Bilardo Federasyonu olarak TMOK’a taahhünameyle bağlı değilsem TMOK bana yaptırım uygulayabilir mi; kanun değil, yönetmelik değil. Dolayısıyla, ben, eğer, onun talimatlarını kabul ediyorsam, imza altına aldıysam bana yaptırım uygulayabilir. Ben de diyorum ki: Siz, evet, TMOK olarak çok güzel, talimat, yönerge, vesaire neyse adı yayınlamışsınız. Peki, bu, kimi bağlar? Bu talimat kanun değil, yönetmelik değil. Ben eğer TMOK’un yetkisini tanımayan bir federasyonsam, beni, bu, hayatta bağlamaz. Bana ne. Ben, Gurur Gaye GÜNAL’ım, beni nasıl bağlamıyorsa, üye olmayan federasyonu da bağlamayacaktır dolayısıyla.

TMOK DOPİNGLE MÜCADELE KOMİSYONU MEVZUAT KURULU ÜYESİ AVUKAT MEHMET CEMAL YOĞURTÇUOĞLU – Ben konuşabilir miyim?

BAŞKAN – Tabii, tabii, cevap şey yapacağız.

AVUKAT GURUR GAYE GÜNAL – Şimdi, bir de, bakın şöyle bir şey var: Yani, burada, tepeden gelen silsile eksik eksik geliyor, “spor hukuku” dediğimiz şey hukukun her alanı, derya deniz; vergi var, rekabet var, marka, patent var, lisans hakları var, alacak verecek işleri var, idare hukuku var, disiplin cezası var, ceza var...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Bu işte para var.

AVUKAT GURUR GAYE GÜNAL – İşin içinde, dediğiniz gibi para var.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Hayır, toplamında para var, bunların hepsi işin içindeyse.

AVUKAT GURUR GAYE GÜNAL – Tabii.

Dolayısıyla, bu da neyi getiriyor? “Spor hukuku” dediğiniz ve spor yargılamasının olduğu yerde tek bir doğruya ulaşma imkânınız asla ve kata yok. Size çok ilginç CAS kararları sunacağım. Bu olaylar eğer Türkiye’de tahkimde veya disiplin kurullarında yargılanmış olsaydı, sporcu ayıyı yemiş, dopingden “ömür boyu men”i almıştı. Ya, bakın, birtakım CAS kararları var. Yani bu “laboratuvarlar” dediğimiz WADA’nın akredite ettiği laboratuvarlarda insanlar var, insanlar çalışıyor. İnsan faktörünün olduğu her yerde hata ve sapma ihtimali her zaman vardır, her zaman mevcuttur. Taurasi olayı: Taurasi nasıl paçayı yırttı dopingden? Eğer akıllı olup da avukatıyla “Vay efendim, biz buna itiraz edelim.” demeseydi, geçmiş olsun, gitmişti yani dopingden.

BAŞKAN – Bu önemli bir husus, yani sporcunun avukatı önemli bir rol oynadı orada diyorsunuz.

AVUKAT GURUR GAYE GÜNAL – Ya, tabii ki. Ama bakın burada sporcunun avukatından önce Taurasi nereli? Amerikalı. Taurasi’nin Amerikalı olması ona nasıl bir avantaj sağlıyor? Doping ile ilgili gerekli bilgiye zaten o kendisi sahip. A numunem, B numunem var, ben buna itiraz ederim... Bizim sporcularımıza, lütfen, bir anket yapılsın, sorun B numunesi niye açılıyor? Bir tanesi bana anlatsın. Niye açamıyor peki B numunesini, hepsi açmak ister. Para veriyorsun, para veriyorsun. Sporcunun amatör branşlarda kendine yetecek parası yok, bilmem kaç euroyu, bilmem kaç doları verecek de B numunesini açtıracak da o da laboratuvar da doğru tahlil yapacak da gelecek de hıdidi, vıdıda... Yani bütün bunlara baktığımızda, biz bulmuşuz sporcu, madalya alamadık, sporcuya hapis cezası, nereye veriyoruz sporcuya hapis cezası?

BAŞKAN – “Hapis cezası” denmedi, kimse demedi canım, öyle bir şey yok.

AVUKAT GURUR GAYE GÜNAL – Hayır, şimdi, tasarıda ben...

BAŞKAN – Hayır, öyle bir şey yok.

AVUKAT GURUR GAYE GÜNAL – Sunduğum raporda tartışılan biraz evvelki konulardan bir tanesi de oydu da. Yani şunu da açıkça ifade etmek istiyorum: Sporcu, ya, “sporcu” dediğimiz, bugün, Türkiye’de, kendi geçim standartlarını bile sağlayamayan, zar zor kendi sınırlı imkânlarıyla bir yere varmaya çalışan bir kitle. Sporcunun amatör branşlarda, futbol, basketbol, voleybol atın kenara geri kalan sporcu ne kazanıyor Allah aşkına? Karınlarını zor doyurup, hepsinin hedefi olimpiyatta, eğer olimpiik bir branşsa madalya almak. Dolayısıyla, bu baskı altındaki bir sporcuya ben hapis cezasıyla ilgili bir düzenlemenin getirilmesine ilişkin bir hususa kesinlikle karşıyım. Bu 6222 sayılı Yasa çıkacağı dönemde doping ile ilgili hapis cezası tasarıda vardı, o zaman da Komisyonunda Sayın Hakkı Köylü vardı. Biz Ankara Barosu olarak dedik ki: “Mümkün değil, sporcu bulamazsınız.” Sporcu bulamazsınız; net, açık ortada. Dolayısıyla, bunlar da yaşanan bir diğer örnek.

Şimdi size, CAS’tan hukuki örnek, çarpıcı olay istediniz; gayet çarpıcı olaylar söylüyorum.

BAŞKAN – Onları Komisyona verin. Yani şunu anlıyoruz biz: Sporculara iyi avukatlar lazım değil mi? Üst düzey sporculara iyi avukatlar lazım, yani...

AV. GURUR GAYE GÜNAL – Efendim, şimdi reklam yapmış olmamak için yorumsuz kalıyorum bu konuda.

BAŞKAN – Avukatlar var burada spor hukukçusu ve diğer arkadaşlarımız da gelecek.

AV. GURUR GAYE GÜNAL – Şimdi, meslektaşlar açısından reklam yasağı olduğu için...

BAŞKAN – Tabii, siz bir yandan bakın ve sorusu olan arkadaşlarımız varsa devam edelim.

Mesut Bey, buyurun.

MESUT DEDEOĞLU (Kahramanmaraş) – Evet, Avukat Gaye Hanım'a bu güzel sunumu için teşekkür ediyorum. Hakikaten diğer arkadaşımız gibi o da bu doping olayında belli bir yol almış, tecrübesi var.

Konuşmalarında bir şey dikkatimi çekti. Doping laboratuvarlarında Köln'ün çok kapsamlı olduğunu, Atina'nın ona göre daha laboratuvar teçhizatlarının ve dopingi yakalama anlamında Köln'e göre daha geride olduğunu söylediniz.

AV. GURUR GAYE GÜNAL – Ben söylemedim, bunu TMOK söyledi, ben de tekrar edeyim istedim.

MESUT DEDEOĞLU (Kahramanmaraş) – Pekâlâ. Yine söyleyenlere veya duyularınıza göre diye sorayım o zaman, düzeltiyim ben bunu. Her ne kadar ara sıra kesintiye uğrasa da Hacettepe' mizde de bir doping numune analiz laboratuvarımız var.

Peki, Hacettepe' nin Köln'e ve Atina' ya göre durumu nedir doping maddesini yakalayabilme anlamında? Artık duyularınız diyeceğim veya bilginiz diyeceğim her neyse...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun.

AV. GURUR GAYE GÜNAL – Ben teşekkür ediyorum, sağ olun sorunuz için.

Aslında bakın, sporla ilgili önemli olan şu: Sporun uluslararası kuruluşları diyor ki “Biz sporu eğer evrensel bir alana yayacaksak, yani her yerde kuralları eşit olsun, herkese aynı eşitlikle uygulansın.” diyorsak, dopingle ilgili eğer testleri yaptırıyorsak bunun laboratuvarlarının hepsinin belli bir standarda sahip olması lazım. Zaten akredite olmanın anlamı benim koyduğum standartlara sahip laboratuvar olması. Ben geliyorum yetkili olarak, laboratuvar da benim koyduğum standartlara uygun teçhizat var mı, eğitim verilmiş mi, kişiler bunu kullanabilir mi? Bakıyorum, evet diyorum uygundur; IOC “Akredite ediyorum ben bu laboratuvarı. Akredite ediyorum laboratuvarı.” diyorum ve laboratuvarı akredite ediyorum. Daha sonra da WADA' nın dünya genelinde zannediyorum 36 tane akredite laboratuvarı var ve 36 tane akredite laboratuvarından bir tanesi olarak oraya dâhil oluyorum. Kurallar yeknesak, sistem yeknesak, teknoloji yeknesak ama Almanlar her ne hikmetse takmışlar “Ya biz, kalıntı da bulacağız.” diyor. Yani sporcu belli bir süre önce yarışmadan bırakıyor bu maddeyi, vücudunda kalıntı kalıyor, bu cihazlar kalıntıyı bulamıyor. “Biz kalıntı da bulmak istiyoruz.” diyor. Teknolojiyi bir adım, iki adım, üç adım ileriye götürüyor; Almanya buluyor. Kendi teknolojisini kendi laboratuvarında bunu uyguluyor. Atina' da sonradan, hepsine sonradan. Yani bu, zaten hepimizin bildiği bir şey, bütün otoritelerin de bildiği bir şey.

Hacettepe de zaten bu standartlara sahip olduğu için akredite edilmiş bir laboratuvardı. Taurasi olayından sonra akreditasyonunun kaldırılması da oradaki dediğimiz gibi insani sapmadan, yani makinenin, cihazın verdiği bir hatadan değil, değerlendirme yapılırken, sonuçlar üzerinde değerlendirme yapılırken farklı bir değerlendirme yapılmasından kaynaklıydı. İnsani hata faktörü...

BAŞKAN – Şimdi bir teklifim var arkadaşlar, burada şimdi hukukçular gelmişken. İstanbul Barosundan Spor Hukuku Enstitüsü, Avukat Alpay Köse, Avukat Uğur Mutlu.

Şimdi, tabii biz doping konusunda hukuksal boyutunu tartışıyoruz, sporda doping olayının hukuksal boyutunu tartışıyoruz. Eğer hazırsanız sizin sunumunuzu alalım, ondan sonra bir ortak çünkü hukuksal konu olduğu için...

AV. GURUR GAYE GÜNAL – Bir şey söyleyeceğim ama. Bir dakika...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Yalnız orada düzeltilmesi gereken bir şey var, ortada kaldı kayıttı; onu bir düzeltelim.

BAŞKAN – Tamam, düzeltin.

Hazırlana kadar siz buyurun, Mehmet Bey, buyurun.

TMOK DOPİNGLE MÜCADELE KOMİSYONU MEVZUAT KURULU ÜYESİ AV. MEHMET CEMAL YOĞURTÇUOĞLU – Ben madde madde konuşacağım. Son davalarda 33 tane sporcunun hatta 36' ya çıkardı tahkime yapmış olduğumuz itirazlardan bir kısmında Gaye Hanım sporcu avukatıydı.

Şimdi, bir kere hukuki boşluk kelimesini, hani siz onu kullandığınız için oradan gideyim diyorum.

BAŞKAN – Hayır, doğru yaklaştınız, ben bilmiyorum tabii...

TMOK DOPİNGLE MÜCADELE KOMİSYONU MEVZUAT KURULU ÜYESİ AV. MEHMET CEMAL YOĞURTÇUOĞLU – Bizim, benim tecrübelerimle hukuki boşluk farklı bir şeydir, hukuki hata başka bir şeydir.

Şimdi, hukuki boşluk mevcut durumda yok. Çünkü WADA, sahip olduğu bütün hukuki ve tıbbi deneyimlere göre bir kod yazmıştır, kurallar bütünü yaratmıştır. Bu kurallar bütününe uyan da bir prosedür vardır. Yani hukuki bir boşluk yoktur.

BAŞKAN – Hata mı vardır?

TMOK DOPİNGLE MÜCADELE KOMİSYONU MEVZUAT KURULU ÜYESİ AV. MEHMET CEMAL YOĞURTÇUOĞLU – Evet. Bu an, mevcut, bilinebilen, kullanılan doping numunesinden yapılacak yargılamaya kadar evrensel hukuk kuralları da dikkate alınarak ki, bu kuruluşların hepsi İsviçre’de kurulmuştur. Yani medeni kanunun bütün dünyaya yayıldığı bir ülkenin medeni kanunları ülkesinde kurulmuştur ki, İsviçre Federal Mahkemesine hep itiraz edilebildiğini söylemişim size bu anlamda. Ama ne vardır? Şimdi, burada bu karıştırılıyor. Bir laboratuvarın yapmış olduğu bir hata hukuki boşluk değildir. O laboratuvarın teknik olarak, bilimsel olarak yapmış olduğu veya analiz yeteneği anlamında yapmış olduğu bir hatadır.

Şimdi, dedi ki: “Niye Köln’de, başka laboratuvarlarda yok böyle bir şey?” Bakınız, bu bilimsel bir süreçtir, bu tıptır. Yani siz aynı anda 36 laboratuvarın bir anda “Hadi biz bir şey bulduk.” Bir anda bu değildir, hepsi bir araştırma içindedir ve bir tanesi bunu bulacaktır ve şu anda zaten bütün şeylere, bütün laboratuvarlara bu bilgi paylaşılmaktadır. Bu bir analiz zaten yöntemidir ve bu analiz yöntemi sayesinde artık bu çözülmüştür. Bizim şeyimiz de, Hacettepe de bunun aktivasyona geçip, belli bir aşamaya geldikten sonra o da bu yöntemi uygulamaya çalışacaktır imkânları elverdiğinde. Ama bir de şu unutulmamalıdır: Hukuki boşluk şöyle yoktur: Zaten bu hataları yapan laboratuvarlar kapanmaktadır. Yani WADA bunun önlemini de almış. Yani demiş ki: Biz sizi akredite ettik ama - meslektaşımın dediği gibi hata insan özelliğidir- hata yapıldığı zaman bu böyle sen hata yaptın, haydi devam et yok. Bunun üzerine askıya alınır, sen bunu yapamazsın, insanların hakkına zarar veremezsin diye önlemlerini alıyor.

Bir de şunu söyleyeceğim: Hepsi talimatlarda var. Onun için bizler de hukukçuyuz, bizler de kimsenin hakkına hâlâ gelsin ya da birilerinin hakkı yenilsin istemiyoruz. O anlamda biz dilekçelerimizi hazırlarken, işlemlerimizi yaparken uluslararası prosedüre ve bütün yapılanlara dikkat ediyoruz. Dört yıla çıkartılmasını TMOK istedi 36 tane sporcunun doğrudur ama hukuki gerekçesi vardı çünkü bulunan maddeler şu anda çok ciddi yasaklı maddelerdir. Bu maddeler doğru söylüyor, ben de bu savunmaya katılıyorum. Bugün Türkiye’de spor yapan çoğunluk ciddi gelir seviyesi düşük insanlardır ama bu maddelerin bir tanesi, bir kürünün fiyatı 5 bin liradır. Bu kür nereden geliyor? Bu maddelerin bu insanların vücuduna belki kendileri paralarını vermiyorlar ama bu vücutlarına giriyor bu maddeler ve 36 tanesine. 2 tanesinde, 3 tanesinde hata payı var diyelim. 4 bin-5 bin liralık kür rakamı olan ilaçlar buraya giriyorsa belki bu insanların cebinden çıkmıyor ama üç dört tanesinin disiplin sürecinde ifadeleri var. “Antrenörümüz şu kişiden aldı. O bize getirdi. Ailemden şu kadar para istedi.” Bakınız, yani evet doğru, gelir seviyeleri yüksek değil ama bu insanlara belli vaatlerle bu harcamalar yaptırılıyor. “Ben sana madalya getireceğim, şu kadar da parayı almam lazım.” deyip yapıyor. Yani bunların takip edilmesi gerekiyor, bizim iddiamız bu. IAAF da WADA da şunu diyor: “Bu insanlar gerçekten mağdur olabilirler. Benim uğraşım sporcuyla, şununla bununla değil. Bu sürece nasıl gelinmiş? Bunun için ben dört yılı veriyorum, istiyorum; siz konuşturun bu insanları. Sizinle iletişime geçsinler, size itiraz etsinler, size açıklasınlar.” Açıklayan açıklıyor. Bizim aldığımız bir duyumu sizinle paylaşayım bu dava dilekçelerini hazırladıktan sonra Birtakım antrenörler birtakım sporculara “Eğer bizi söylersen hepimize en az üç beş yıl hapis cezası verilecek, sakın söyleme. İşte ‘buldum, şans eseri girdi’ diye ifade ver.” dedirtip bu çocuklara ifadeler verdirtildi. Biz ulaşmamız gereken kişilere ulaşamadık. Ulaşamadığımız için de sadece cezayı sporcular aldı ama hukuk bunu gerektiriyor şu anda. Elimiz kolumuz bağlıdır. Siz elinizde olmayan delillerle birilerini suçlayamazsınız. Biz bu insanlara şunu, işte onun için efendim disiplin müfettişi çok önemlidir. Alacak, bildiğiniz bir savcı gibi, bir dedektif gibi bu işin üzerine gidecek. O insanları alacak, gerekiyorsa korkutacak “Bak, sen itiraf edersen iki yıl alabilirsin hatta daha da düşebilir.” Doğru, biz bunlara şey demiyoruz ama siz buna yol vermezseniz, bunu sağlamazsanız burada mağdur olacak sporcudur. Bizim de amacımız sporcu değildir çok net söylüyorum. Bugün spor hukukunun mücadelesi, rekabet anlamında sporcudur ama asıl bu işin arkasındaki ciddi lobilerdir. Bunu da anlattığı gibi, dernek vasfındaki kuruluşlar bir yere kadar takip edebilir, o da istiyor ki, bu verilere ulaştıktan sonra bunu savcılığa ulaştıracak, bakın, sporcunun böyle, böyle bir ifadesi var, bununla ilgili artık top gerekli cezai -orada bağlantılı kurabiliriz mesela- süreci yapacak olan sizsiniz gerekli kanuni değişikliklerle, bundan sonrası bu şekilde devam edebilir yani bu bir bütündür ama sporda hukuki boşluklar -ben o görüşe katılmıyorum- var, uygulamada birtakım sıkıntılar olabilir, ki, biz olmadığını düşünüyoruz ama bu açıklama ihtiyacını duydum, bunu sizinle paylaşmak istedim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, önce şu Atina ile Köln arasındaki konu için Rüştü Bey'e çok kısa söz vereceğim, ondan sonra da diğer arkadaşlarımızla devam edeceğiz. Şunu düzeltilim: Fark var mı yok mu? Çünkü, benim de...

PROF. DR. RÜŞTÜ GÜNER- Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Düzeltilme ihtiyacı hissediyorum çünkü burada basın mensupları da var, bir yanlış anlaşılma olmasın. Kesinlikle bir yanlış anlaşılma olmasını istemiyorum.

Geçen hafta da anlattığım gibi, 2 tane maddenin analiziyle ilgili yeni bir yöntem geliştirildi, bir tanesi Köln tarafından, diğeri de Moskova Laboratuvarı tarafından ancak bu süreç o kadar hızlı bir şekilde diğer laboratuvarlara aktarıldı ki, şu anda, Atina Laboratuvarı da diğer laboratuvarlar da aynı hassasiyetle örnekleri analiz edebiliyorlar. Süreç Mayıs ayına kadar bütün laboratuvarlara iletilmiş çünkü Köln Laboratuvarının bu konuyu bulması Şubat 2013'tür, Mart 2013'te Köln'deki yaptıkları Manfred Donike Sempozyumu'nda tüm laboratuvarlara aktarmışlardır, diğer laboratuvarlar da bunları öğrenmiştir ve Mayıs ayında Atina Laboratuvarı da her 2 yöntemi uygular hâle gelmiştir. Bizim gönderdiğimiz örnekler, aynı zamanda Atina'da da aynı maddelerin, aynı metabolitin, parçalanma ürününün -Geçen hafta, hatırlarsınız, 3 hidroksi vardı- bunun birçok sporcuda bulunduğunu saptamıştır. Sadece o süreç, Gaye Hanım'ın söylediği süreç, sadece birkaç aylık bir süreçtir yani Mayıs ayına kadar olan bir süreçtir, ondan sonraki süreçte laboratuvarların herhangi bir farkı yoktur.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

AV. GURUR GAYE GÜNAL - Çok önemli bir şeyi belirtmem gerekiyor benim burada.

BAŞKAN – Bir dakika...

Evet, size bir soru soruldu, kısaca...

PROF. DR. RÜŞTÜ GÜNER – Hacettepe'nin de yine aynı hassasiyetle analiz yapacağını da öğrenmiş bulunuyoruz. Zaten, ilk analizlerinde de onda 10'u başarıyla geçmişlerdir, zaten WADA'nın istediği de budur.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Gaye Hanım, size kısa bir söz vereyim, ondan sonra sunuma geçeceğim.

AV. GURUR GAYE GÜNAL – Sayın Başkanım, bir şey söyleyeceğim. Yalnız beni çok eksik bıraktınız, şikâyetçiyim. Bir sürü şey getirdim size, farklı ülkelerden de mevzuatlarımızı getirdim, yarım kaldı.

BAŞKAN – Sağ olun, dinledik. O özel konuları dinleriz. Yazılı da alırız, dinleriz de.

AV. GURUR GAYE GÜNAL – Peki.

Yalnız şunu söyleyeceğim: Bu, WADA'nın akredite olmuş laboratuvarlarının hepsinin aynı tahlil sonucunu verip vermediğinin, bugün itibarıyla da eğer hepsi aynı standartta olsa, hepsi kalıntıyı tespit edebiliyorsa çok basit bir yöntemi var, tek bir vücutunda kalıntı olan sporcunun analizi alınsın, bütün 36 tane akredite WADA laboratuvarına gönderilsin. Hangisinde çıkıyor, hangisinde çıkmıyor? Sonuç çok net, çok basit, çok açık bir şekilde ortaya çıkabilir.

Ayrıca, bakın, bir hukuki problem daha... Şunu da çok açık bir biçimde dile getirmek lazım: Bugün, tahkimle ilgili doping mevzularında bilirkişi kim? Bilirkişi kimdir? Nereye gider? Doping ile ilgili bir uyuşmazlığım var benim, bilirkişi gerekiyor bununla alakalı olarak. Nereye gidecek? WADA'nın akredite olmuş, WADA'ya bağlı, IOC'ye bağlı, TMOK'un dâhil olduğu laboratuvarına gidecek. Peki, bu laboratuvar hukuki anlamda tarafsız bir laboratuvar mıdır? Benim karşı tarafım olan kişinin bilirkişi olması ne kadar tarafsız netice verir? Bu da üzerinde düşünülmesi gereken, düzenlenmesi gereken çok ciddi, hukuki açıdan oldukça büyük hukuka aykırılıklara sebebiyet verecek bir diğer husustur çünkü hukukta siz bilirkişiyi reddetme hakkında sahipsiniz eğer bilirkişinin tarafsız olmadığını düşünüyorsanız. Benim sporcu olarak karşı tarafımda bulunan bir kuruma bağlı bir kuruluşun bilirkişiliğine itibar etmeye mecbur bırakılmam ne kadar hukuki? Bunu da hukuki açıdan tartışmak lazım ve reddetme lüksüm yok. Neden yok? Bir alternatifim yok. Nereye gideceğim? Hepsi WADA'nın akredite laboratuvarı. Karşımda kim var? Zaten WADA var. Ben kimi kime şikâyet ediyorum da bilirkişiliğine dayanarak örnek alacağım? Dolayısıyla, bunun da hukuki açıdan çok ciddi bir problem olduğunu ve sporcuların da savunma hakkını ciddi bakımdan kısıtlayan bir unsur olduğunu düşünüyorum. Buna da bence tartışmalarda yer verilmesi gerekir.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Şimdi, İstanbul Barosuna verelim sunumunu, onları da dinleyelim, siz de tartışmaya katılın. Onu da dinleyelim, sonra tekrar bir soru turu yapacağız.

Buyurun.

AV. ALPAY KÖSE – Sonradan dâhil olduğumuz için çok fazla vakıf olamadık ama sunum içerisinde herhâlde bu konuda gelişirse katkıda bulunuruz.

Öncelikle kurulunuzu saygıyla selamlıyorum.

Spor Hukuku Enstitüsü olarak buradayız. Bize burada bu imkânı sunduğunuz için de teşekkür ediyorum.

Kısaca kendimden bahsedeyim: Avukat Alpay Köse, Spor Hukuku Enstitüsü Başkan Yardımcısıyım. Aynı zamanda, İstanbul Barosu Spor Hukuku Komisyonu Başkanlığını yürütüyorum.

Uğur Bey de hem bizim yönetim kurulu üyemiz, hem de Türkiye Futbol Federasyonu Tahkim Kurulu üyeliğini yürütmekte.

Başkanımız Sayın Kısmet Erkiner, biz aslında onun yerine buradayız, kendisi çok saygı ve selamlarını ilettiler. Biliyorsunuz, Türkiye’de spor hukukunun gerçekten önde gelen isimlerinden birisi ve özellikle doping konusunda doğru düzgün tek çalışmayı yapan kişidir ancak sağlığı el vermediği için maalesef ziyaret edemiyor.

BAŞKAN- Geçmiş olsun dilekelerimizi iletirsiniz.

AV. ALPAY KÖSE – Biz kendi bilgilerimizi ve kendisinden aldığımız bilgileri burada paylaşacağız.

Zaten 2 hukukçu arkadaşlarım zannederseniz sunum yaptılar, biraz daha işin prosedürel kısmıyla ilgili bilgi vermişlerdir diye tahmin ediyorum.

BAŞKAN – Verdiler, doğru.

AV. ALPAY KÖSE – Biz, öncelikle WADA’nın yapısı, sonra CAS Spor Tahkim Mahkemesinin yapısı, Türkiye’nin doping ile mücadelede konumu, sporda doping yapılmasının sebepleri ve çözüm önerileri şeklinde bir sunum hazırlamıştık ancak ilk kısımları biraz hızlı geçeceğim ama sayın üyelerin soru sorması durumunda tabii ki, onları genişletebiliriz.

Bildiğiniz gibi, WADA dünyada doping ile mücadele noktasında en üst kuruluş durumunda. Burada bizim açımızdan en önemli konu WADA Code dediğimiz doping ile mücadelenin anayasası denen ve bütün devletlerin uygulamakla yükümlü olduğu, federasyonun uygulamakla yükümlü olduğu belge. Bu belge UNESCO çerçevesinde kabul edilmiş, buna eklenmiş, konvansiyonuna eklenmiş bir belge ve Türkiye de bunu kabul ederek, 2011 yılında Türkiye Doping ile Mücadele Talimatı olarak çıkartmış durumda yani Türkiye’de, ülkemizde şu an doping ile mücadelenin temel unsuru Doping ile Mücadele Talimatı’dır TMOK bünyesinde çıkarılan, ki, bu da WADA Code’un aslında Türkçe çevirisi durumundadır.

Bunun dışında, yine SGM’nin bu konuda bir yönetmeliği bulunmakta. Türkiye Futbol Federasyonunun da ayrıca bir talimatı bulunmakta bununla ilgili ancak o da aslında WADA Code’un tercümesi durumundadır. Dolayısıyla, birbirleriyle örtüşen noktalar.

Kısaca, şöyle bir tabloda gördüğümüzde, doping ile mücadele noktasında UNESCO sözleşmesi ve WADA Code en üst durumda bulunuyor.

Yasaklılar listesi çok önemli bir konu ama bu konuyu zaten geçen hafta TMOK ve Rüştü Bey ayrıntılı bildirmiştir, o konuda ayrıntıya girmeyeceğim.

Yine, altında bahsettiğim gibi, SGM’nin, TFF’nin ve Hacettepe Üniversite ile TMOK’un diğer mevzuatları bulunmakta.

WADA Code 1 Ocak 2015 tarihinde yeniden revize edilerek yürürlüğe girecek.

Burada CAS önemli, zira, doping ile ilgili hususlarda CAS karşımıza bir yargılama mercisi olarak çıkıyor. Bildiğiniz gibi, dünyada sporun yargılama anlamında en üst yargı mercisidir CAS (Spor Tahkim Mahkemesi) ve bu konuda da son sözü söyleyen yer durumunda.

Türkiye’deki durum, CAS’a gitme noktasında biraz farklılık gösteriyor. Aslına bakılırsa, Anayasa’mızın 59’uncu maddesinden gelen tahkim kararlarının kesinliği noktasındaki ilke gereğince ayrıca Türkiye Futbol Federasyonunun kuruluş kanunu ve ana statüsündeki 64’üncü maddesindeki hüküm gereğince, Tahkim Kurulu kararları kesindir ve hiçbir şekilde itiraza konu olamamaktadır, Anayasa Mahkemesine dahi itiraz edilmesi bu anlamda mümkün değildir Anayasa’mızdaki hüküm gereğince. Ancak uygulamada doping ile ilgili hususların CAS nezdinde yargılama konusu olduğunu görüyoruz. Bunun hem sporcu tarafından hem diğer taraftan, WADA veya uluslararası federasyon tarafından yapılması mümkün. Sporcu tarafından yapılması doping in, birkaç suçla beraber şike, ırkçılık, sahtecilikle beraber dünya çapında global bir suç olarak ön plana çıkması ve yerel federasyonlar ceza verdikten sonra uluslararası federasyonların da bu konuda ceza verme noktasında karar almaları, hareket etmeleridir. Buna karşı CAS’a başvuru mümkün olduğundan, CAS’ta bu konular görülmektedir. Bizim ülkemiz açısından bu durumu bu şekilde söylüyorum. Zira, CAS yerel federasyonların kendi mevzuatlarına bu konuda bakmaktadır yetki hususunda.

Bunun dışında verilen cezanın yetersiz bulunması durumunda, WADA ve uluslararası federasyonda CAS nezdinde itirazda bulunarak artırılabilir ki Süreyya Ayhan dosyasında bu şekilde olarak ömür boyuna çıktığını biliyoruz.

“Sporda doping yapılmasının nedenleri?” Tabii ki sporda dopingin asıl nedeni sportif başarı ve bunun devamlılığının sağlanmasıdır. Ancak daha çok elit sporcular, yüksek gelir elde eden sporcular dışındaki sporcular için bazı farklı gerekçeler -ülkemiz açısından söylüyorum- bulunmaktadır. Bunların en başında yetersiz tesisleşme, yeteri kadar antrenman imkânı bulunmaması. Her ne kadar ülkemizde tesisleşme noktasında son yıllarda büyük bir atak gerçekleştirilse de sporcuların uluslararası bir başarı elde edebilmesi için ulaşmaları gereken kondisyon seviyesine rahatça ulaşabilmeleri açısından yapmaları gereken uzun süreli ve disiplinli antrenmanları sağlamaları genellikle mümkün olmayabilmektedir.

Tabii, sporcuların sadece spordan geçinmeyip başka işler yapmaları, asıl geçim kaynağının bu olmaması da yeteri kadar bu konuda çaba sarf edememeleri sonucunu doğurmaktadır.

Bunun dışında bir başarı elde ettiklerinde, elde ettikleri çok yüksek gelir, Ödül Yönetmeliği gereği, bu sporcuları bu paraya ulaşma noktasında maalesef özellikle de bilinçsizlikleri ve antrenörleriyle yakınlarının yine bilinçsizliği ve kötü niyeti eklendiğinde doping yapmaya ciddi olarak yönlendirmektedir. O yüzden son yıllarda özellikle atletizmde ortaya çıkan üst düzey atletler olmamasına rağmen, yoğun doping vakasının çıkmasının en önemli sebepleri bunlar olarak düşünüyoruz.

Çözüm önerileri kısmında, bizce, bu Araştırma Komisyonunun bu anlamda katacağı en büyük katkının, Türkiye’de bir antidoping politikasının ortaya konması olduğunu düşünüyoruz. Yani bu anlamda Meclisin arkasında duracağı, yasal iradenin arkasında duracağı ve kurumlarıyla mücadele edeceği ve uzun soluklu olarak bu mücadelenin yol haritasının çizileceği bir dopinge mücadele politikası mutlaka WADA Code ışığında belirlenmelidir.

Bu anlamda, bildiğiniz gibi, Türkiye’de çok başlı bir dopinge mücadele var her ne kadar ana mücadeleyi TMOK bünyesindeki Antidoping Kurulu gerçekleştirse de, Spor Genel Müdürlüğü ve Futbol Federasyonu da bu konuda ayrıca yapmaktadır. Futbol Federasyonu çünkü bu yetkiyi tanımıyor, şu an için o kapsamda değil.

Bu anlamda, mümkünse, bizim önerimiz, dopinge mücadelenin tek bir çatı altında ve güçlü bir iradeyle kanuni olarak ve yasal yollarla güçlendirilmiş bir iradeyle yapılmasının çok faydalı olacağını düşünüyoruz.

FATİH ŞAHİN (Ankara) - Nasıl olmalı? Bakanlık bünyesinde mi olmalı, TMOK bünyesinde mi, demek mi, bir üniversite mi?

AV. ALPAY KÖSE – Sportif kurumlardaki bizdeki asıl sıkıntı bağımsızlık noktasında bunun sağlanmasındaki yetersizlikten kaynaklanıyor.

Ona geleceğim sonda ama buraya gelmişken belki belirtmek lazım. Sportif yargı da bunda en başta ele alınması gereken konulardan biri. Bu anlamda bu kurumun aslında bir kurum bünyesinde şeklen gözüксе bile o kurumdaki bağımsız olarak teşkilatlanması gerekir. Bunun iki ana unsuru vardır: Birincisi, maddi olarak kurumdaki bağımsız olması gerekir yani kendi bütçesi olması gerekir. İkinci de sekreteryaşının yani normal yürüyüşünün o kurumdaki bağımsız olması gerekir.

Bu anlamda biz dopinge mücadele edecek kurumun da böyle bir hüviyete kavuşturulması gerektiğini düşünüyoruz. Bu kurum hiç kimsenin müdahalesine açık olmadan görevini güçlü bir şekilde yerine getirebilmelidir ve bütün sportif organizasyon bu kurumun yetkisini net olarak tanımalıdır. Yani istediği yerde istediği an numune veya başka türlü örnekleme yapabilmelidir. Bunların sonuçlarının olumsuz çıkması anlamında da gerekeni hukuki güçle yapabilmelidir.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – O zaman kamusal bir güç kullanması gerekiyor.

AV. ALPAY KÖSE – Yasal mevzuatla. Ülkemizde zaten çoğu konu, spor için söylüyorum, yasal mevzuatla desteklendiği için dünya ölçeğinden farklı olarak, bu konuda bu kurumun da yasal bir desteğe sahip olmasının ona çok güç katacağı kanaatindeyiz. Yani bu Komisyonun toplantı sonunda bir kanun çalışması olacak mı, çıkacak mı, bu konuda bilemiyorum ama eğer bir yasal çalışma yapılacaksa içine bunun da konmasının faydalı olacağını düşünüyoruz.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Ben onu da düzeltiyim.

Şimdi, bu, bir Meclis Araştırma Komisyonu. Dopinge ilgili sorunları tespit etmek ve çözüm önerilerini ortaya koymak üzere oluşturulmuş. Sonucunda bir kanuni düzenleme teklifi de olabilir ama salt bu amaçla kurulmuş bir komisyon değil. Bu Komisyon çalıştı, şöyle şöyle dopinge mücadele için şu kanun tasarısı yapılsın, yani onun bir alt komisyonu değil bu. Bu kafa karışıklığını gidermek gerekiyor.

AV. ALPAY KÖSE – Hayır, mutlaka doğru söylüyorsunuz. Ancak bir kanun çalışması yapılacaksa bu Komisyonun çalışması mutlaka ona ışık tutmalıdır.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Elbette...

AV. ALPAY KÖSE – Bu konudaki genel örnekler baktığımızda genelde kopukluk olduğu için bunun önemli olduğu kanaatindeyiz.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Öyle bir ön kabul olmaması gerekiyor.

AV. ALPAY KÖSE – Dopingin Türkiye’de çok fazla bilinen bir konu olmadığı aşîkâr. Özellikle dopinge bakış açısı konusunda biz bazı yanlışlıklar olduğunu düşünüyoruz. Dopingin sadece salt tıbbi bir konu olduğu, tamamen tıbbi olarak nitelenmesinin doğru olmadığı kanaatindeyiz. Aslına bakılırsa doping, tabii ki, tıbbi unsurları içinde ciddi oranda barındırmakla beraber hukuki bir olgudur. Zira bu konuda farmakologlar ve tıpcılar çalışmakla ve önemli bir kısmını yapmakla beraber, daha çok tespit ve bu etken maddelerin veya doping maddelerinin kullanım şekilleriyle ilgili konularda faaliyet göstermektedirler. Örneğin laboratuvar da konunun tespit edilmesi gibi veya alınan numunenin değerlendirilmesi gibi ancak bundan sonraki süreç baktığımızda tamamen hukuki bir süreç işlemektedir. Bu konunun nasıl soruşturulacağı, nasıl değerlendirileceği, nasıl bir yargılama yapılacağı, nasıl bir savunma yapılması gerektiği ve sonunda cezanın en son CAS’ ta son noktaya ulaşması şeklinde. Dolayısıyla prosedür aslında uygulaması da içinde tamamen hukukidir.

Bu anlamda dopinge, benim kanaatimce, ne tamamen tıbbi ne tamamen hukuki demek doğru değil. Dolayısıyla oluşturulacak olan veya bundan sonraki mücadelede dopingin tıpcılar tarafından bilinmesi gibi hukukçular tarafından da bilinebilmesi yani bu konuda kalifiye kişi yetiştirilmesi noktasında çalışma yapılmasının çok önemli olduğunu düşünüyoruz.

Özellikle dopinge bakış açısı noktasında, bir dopingli sporcu çıktığında, onu hemen suçlu ilan ederek silmek, bu anlamda vatan haini ilan etmek çok yanlış bir tavır olduğu gibi, onu bir korumacı tavra girmek, üstünü kapatmak, suçu örtmeye çalışmak da doğru bir tavır değil. Ancak unutulmamalı ki her kişinin bir savunma hakkı bulunmaktadır ve yargılama eğer düzgün yapılır, taraflar bu konuda tatmin edilirse dünyada sporcuların daha düşük cezalar aldığı ve ceza almadığı örnekler de bulunmaktadır.

Bu anlamda, ülkemizde, maalesef, dünya ölçeğindeki doping olaylarının yeteri kadar incelenmediğini görüyoruz. Hatta hiçbir Türkçe kaynak yok. Oysaki bu doping vakaları birebir incelenmeli. Yani hangi madde kullanılmış, nasıl kullanılmış, bu nasıl yakalanmış, daha sonra yargılamasında değişiklikler olmuşsa bu neden meydana gelmiş? Çünkü kural olarak ilk dopingde iki yıl, ikincide ömür boyu olarak biliyoruz. Ama uygulamada baktığımızda çok farklı sürelerde cezalar çıktığını görüyoruz. Ancak ülkemizde bu konu hem akademik olarak hem hukuki olarak çok fazla incelenmiyor. Dolayısıyla akademik çalışmaların mutlaka önü açılmalı.

Sporculara verilecek ceza hususu: Her ne kadar burada böyle bir çalışma yapılmıyor olsa da, konuşulan bir konu. Biraz önce de biraz kulak misafiri oldum gerçi ama...

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Bu sabah ben de istedim zaten arkadaşlardan. Uluslararası örnekler varsa Komisyona aktarmanız çok faydalı olacaktır. Biz de istifade edeceğiz. Dünyada bu konuda neler oluyor, onu görmek istiyoruz tabii ki.

AV. ALPAY KÖSE – Dünya ölçeğine baktığımızda dopingin sporcular açısından bir cezai suç olduğu örnek çok az. Benim bildiğim kadıyla Rusya’da ve İtalya’da Avrupa ölçeğinde var. Bunun olmasının da zaten büyük sakıncaları var. Yani doping yapan sporculara hapis cezası verilmesinin büyük sakıncaları var.

Öncelikle şunu belirtmek gerekiyor ki, her ne kadar bu bir suç olsa da doping sporun içinde olan bir olgu. Dolayısıyla, bunu yapan sporcu hapse atmak, zaten bu yakalandığı zaman, biliyorsunuz, bütün ödüllerin iade edilmesi, parasal ödüllerin iade edilmesi, madalyaların iade edilmesi gibi ve uzun yıllar bir daha spor yapamaması gibi ağır yaptırımlar var. O açıdan, sporculara hapis cezası verilmesi çok doğru değil.

Ayrıca, ülkemize getirilmesi düşünülen uluslararası organizasyonlara verilmesi noktasında da bu sıkıntılara yol açabilir. Örneğin, İtalya’da bu hapis cezası olmasından dolayı 2005 Torino Kış Olimpiyatları yapılırken ciddi bir sıkıntı çıktı. Bu konudaki IOC’ nin tavrı neticesinde on beş gün süreyle Ceza Kanunu’ nun askıya alınması noktasında bir kanun çıkartılması gerekti.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Çünkü senin topraklarında bir organizasyon oluyor ve senin Ceza Kanunu’ na göre bir suç işleniyor. O zaman da uluslararası sporcular da şüpheli konumuna gelmiş oluyor.

AV. ALPAY KÖSE – Aynen. Ceza hukukuna göre bizim toprağımızda bir doping test edildiğinde eğer üç ay ya da bir yıl hapis cezası varsa mutlaka bu cezanın alınması gerekir. Aynı çarpıcı örneği şöyle verebiliriz: Burak ve Droğba Galatasaray Kulübünün oyuncularını. Bu ikisinde doping tespit edildiğini düşündüğümüzde, Burak’ a dolayısıyla hapis cezası vereceğiz ama Droğba’ ya da hapis

cezası vermeye kalktığımız anda, uluslararası anlamda bu yabancı sporcuların Türkiye'ye gelmesinin ciddi olarak önünün alınacağı aşîkâr. O anlamda, sporculara hapis olarak ceza verilmesinin doğru olmadığı kanaatindeyiz.

ÜLKER CAN (Eskişehir) – Antrenörlere versek...

AV. ALPAY KÖSE – Ancak bununda dışındaki yardımcı elemanlara, bu konunun yani dopingin ticaretini yapan, yapılmasını organize bir şekilde aracılık eden, alıp satan ve teşvik eden, 18 yaşından küçük sporcuların kullanmasını sağlayan antrenör, masör -ki ülkemizde genellikle vakalara baktığımızda bu tip yardımcı elemanların bu konuda çok etkin olduğunu görüyoruz- bunlara hapis cezasının öngörülmesi doğrudur. Ancak şu anda Genel Müdürlüğün bir yönetmeliğinde de böyle bir husus var. Bir sporcuda doping çıkması hâlinde onun antrenörüne otomatik olarak bir ceza öngörülmesi, verilmesi hukuken doğru değildir, mümkün de değildir.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Ben de onu diyeceğim, şimdi, asli faile ceza vermiyorsun, ferî faile ceza veriyorsun; bu da adil bir yaklaşım olmaktan uzak açıkçası yani.

AV. ALPAY KÖSE – Aslında burada dopinge aracılık eden kişi ferî fail değil, asli faillerden birisi hâline geliyor çünkü o kişi...

FATİH ŞAHİN (Ankara) – En azından 2 asli failden birisine veriyorsun, birisine vermiyorsun da diyebiliriz yani.

AV. ALPAY KÖSE – O anlamda doğru ama bu işin ticaretinin yapılması ayrı. Sporcular genellikle bunun son halkasında yani kullanma ve sportif başarı için kullanma halkasında bulunuyorlar ama ticaretinin ve maddi menfaatinin sağlanması çok ayrı bir aşama ve maalesef bizim ülkemiz veya daha az gelişmiş ülkelerde bu doping maddelerini elde etmek daha kolay, ticaretini yapmak daha kolay. Mesela, bir örnek vereyim, genelde basında çıkar, bir takımımız uluslararası bir maç için bir yabancı ülkeye gittiğinde işte "Gümrükte bekletildi, iki saat arama yapıldı, rezil oldu." gibi haberler çıkar. Oysaki bunun yapılması aslında talimat gereğidir çünkü bu tür ülkelerden Avrupa ülkelerine özellikle gidişlerde ciddi bir doping taşıma sporcular tarafından yapılmaktadır, bilinen bir gerçektir. Burada karşımıza şu durum da çıkıyor: Mesela, ülkemizde gümrükte çalışanların doping konusunda bir bilgisi var mı? Veya polis teşkilatında olanların yani bir yere uyuşturucu baskını için giden polis teşkilatının oraya gittiğinde ilaçlar bulduğunda bu konuda bir bilgisi var mı? Kesinlikle böyle bir bilgi yok. Avrupa içinde INTERPOL'de bununla ilgili bir özel teşkilat bulunmakta. Dolayısıyla, Türkiye'de de hem gümrük teşkilatının hem polis teşkilatının bu konuda eğitilmesi veya uzmanlarla desteklenmesi ticaretin önlenmesi açısından çok önemli olduğu kanaatindeyiz.

Yine, sporcuların eğitilmesi noktası gerçekten çok önemli bir husus. Bu anlamda bizim önerimiz BESYO'larda mutlaka doping bilinçlendirilmesi, eğitilmesi noktasında ders konulmasının sağlanması. Türkiye'de 85 dolayında BESYO var ve bu kişiler sporla, gerek yapma veya yönetim konusunda eğitiliyorlar. Ayrıca, hukuk fakültelerinde de seçimlik ders olarak doping dersinin konmasının faydalı olacağı kanaatindeyiz. Zira, Türkiye'deki en büyük eksikliklerden bir tanesi -uluslararası anlamda özellikle- Türk hukukçularının bu konuda bu kurumlarda bulunmamalarıdır yani ne WADA ne IOC ne FIFA ne UEFA bu tür kurumlarda Türk hukukçuları bulunmuyorlar veya yönetici kademesinde de çok fazla bulunmuyorlar. Bunun da ülkemiz açısından, özellikle lobi faaliyeti açısından veya bilinçlendirme açısından ciddi eksikliklere neden olduğu kanaatindeyiz. Bu anlamda eğitimin çok önemli olduğunu düşünüyoruz.

Bunun dışında en önemli yapılması gereken konunun, yasal mevzuatın, ayrıca akademik çalışmalar ve bilgilendirici eserlerin, yabancı dildeki eserlerin bir proje oluşturularak yani bunların bir tercüme bürosuna verilmesi şeklinde değil -çünkü bu tür tercüme maalesef hatalı oluyor- hukukçuların, akademisyenler veya uygulamacı hukukçuların oluşturulacağı bir projeye -dediğim gibi sadece kanun veya mevzuat değil, özellikle Fransızca çok önemli eserler var doping konusunda veya İngilizce eserler var- bunların da çevrilerek ülkemize kazandırılmasının çok önemli olduğunu düşünüyoruz. Son üç buçuk yıl içinde Spor Genel Müdürlüğü tarafından 60 binin üzerinde kitap yayınlandı ama bunların hiçbirinde dopinge ilgili veya spor hukukuyla ilgili bir yayın yok. Bu anlamda bunun çok önemli olduğunu düşünüyoruz.

Hacettepe'deki Doping Kontrol Merkeziyle ilgili husus çok önemli. Zaten bu konuda Komisyonunuzun ayrıntılı bilgi aldığını düşünüyorum. Uluslararası antidoping kuruluşlarıyla mutlaka iş birliğine gidilmesi çok önemli. Ayrıca bilirkişi noktasında -hani son söylenenden şey yapayım- laboratuvarlar dopingin tespiti noktasında etkilidir. Bilirkişi olarak laboratuvarların kullanılması düşünülemez. Burada maalesef dopinge ilgili sportif yargılamayı yapan kurumların da bu konuda yeterli bilgiye sahip olmadığını görüyoruz gerek federasyon ceza kurulları gerekse bunun itiraz merci olan tahkim kurulları tarafından, bu Futbol Federasyonu için de geçerli, Spor Genel Müdürlüğü için de geçerli. O açıdan bu federasyon yargı kurullarının yeterli bilgiyi alabileceği, kullanabileceği, teknik bilgiyi alabileceği bilirkişiler tahsis edilmesi, ihdas edilmesi çok önemli çünkü bu kurumlar tamamıyla bu raporlara göre karar veriyorlar ve bu raporlardan dolayı çok yanlış kararlar çıkabiliyor. En son yaşanan bir örnekte, doping maddesini şırıngayla vücuduna

alan sporcu, bileğinden değil, kalçasından vurulmasından dolayı hiçbir ceza almaması noktasında karar verdi Disiplin Kurulu. Buna WADA tarafından itiraz edilse, büyük ihtimal bu CAS tarafından mutlaka artırılacaktır çünkü doping alan bir sporcunun, vücudunda doping etken maddesi tespit edilen bir sporcunun ceza almaması gibi bir durum çok çok istisnaidir; düşük cezalar alabilir yani iki yıl, dört yıl yerine üç ay ceza alabilir.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Nerede oldu bu?

AV. ALPAY KÖSE – En son ismini tam hatırlamamakla beraber, bir tenisçide kokain maddesi tespit edilmesine rağmen gerekli savunmayı -Rüştü Bey ismini bilecektir- bir gece kulübünde öpüşmeyle geçtiğini ispatlamasından dolayı ceza verilmedi CAS tarafından.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Kokain mi öpüşerek geçmiş?

AV. ALPAY KÖSE – Evet. CAS'ta yaşanan bir dava bu. Yani, çok çok sınırlı örnekler, çok düşük örnekler.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Enjeksiyondan bahsettiniz.

BAŞKAN – Bir enjeksiyon konusundan, kalçadan vurulduğu konusundan...

AV. ALPAY KÖSE – Futbol Federasyonu Disiplin Kurulunun iki hafta önceki kararıdır.

BAŞKAN – Bizim Futbol Federasyonu mu?

AV. ALPAY KÖSE – Evet, Disiplin Kurulunun.

BAŞKAN – Tahkim Kurulu ne dedi?

AV. ALPAY KÖSE – Tahkim Kuruluna itiraz olarak gitmedi çünkü sporcu ceza almadığı için itiraz etmedi. Biliyorsunuz, hukuk kurulları da itiraz etmiyorlar bu noktada. Dolayısıyla, cezalar Tahkim Kurulunun önüne gelmedi. Tahkim Kuruluna gitseniz, yüzde 100 Tahkim Kurulu bu cezanın artırılması gerektiğini söyleyecekti benim kanaatimce. Dolayısıyla, yargı kurullarının bu konudaki ciddi eksikliği var.

Ayrıca, bizde şöyle bir kanı var, bu çok doğru değil...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Bu yargı işi değil ki.

AV. ALPAY KÖSE – Hayır, burada aldıkları teknik bilirkişinin yanlış yorumlanmasıyla alakalı. Yetersiz bilirkişi raporunun yanlış yorumlanması var ama Disiplin Kurulu, yargı kurullarındaki bu konumdaki bilgisizlik çok net yani doping konusu gerçekten bilinmiyor.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Hukuk kurulunun böyle bir hakkı mı yok? Yoksa...

AV. ALPAY KÖSE – Hakkı var ama kullanmıyor. Bizde âdettir, kullanılmaz.

BAŞKAN – Şimdi, şu da yok: Mesela “sportif judge” olayı var biliyorsunuz. Ben de Federasyon Başkanıyken CAS'taki bir dava için bilirkişi tayin edildim, neden? Çünkü, Federasyon Başkanı olarak bu süreçleri biliyorum, yaşayan birisi olarak bir sporcuyla ilgili karar CAS tarafından uluslararası federasyona veriliyor FILA'ya. FILA, beni “sportif judge” olarak değerlendirdi. Bunlar da bir havuzda, böyle hem konuyu bilen şeylerde biz de o konuda rapor yazdık konuyu biliyoruz, nasıl olduğunu, ne süreç olduğunu ve tabii uzmanız ama alelde birisine giderse vereceği karar, konuyu bilmediği için de çok yanlış. Bizde de böyle bir sistem herhâlde yok “sportif judge” yani bilirkişi, sportif bilirkişi yapısı yok.

AV. ALPAY KÖSE – Kesinlikle böyle bir sistem...

BAŞKAN – Veya bunun için bir havuz yok belki de.

AV. ALPAY KÖSE – Öyle bir sistem yok.

BAŞKAN – Futbolda mı var?

AV. ALPAY KÖSE – Futbolda da aslında sağlık komitesi bu konuda şey veriyor yani doping ve veya bununla ilgili uzman olarak nitelenmek, oradakiler yani bu kararda mesela onun raporuyla böyle bir karar verildi. Dolayısıyla, bu eksikliğin önemli olduğunu belirtiyorum.

Ayrıca, bizde şöyle bir kanı var: İşte özellikle uluslararası federasyonlar noktasında bir olay çıktığında, uluslararası federasyon bizi bu konuda cezalandırır, bizi yakar, CAS'ta bu konu sıkıntıya girer gibi yanlış bir anlayış olduğunu düşünüyoruz. Eğer Türkiye'de tarafları tatmin edici, sporcuları, ceza alan kişiyi de tatmin edici, uluslararası federasyonu tatmin edici bir sportif yargı yapılanması yapılabilirse bu noktalarda çok daha sporcularımız açısından olumlu sonuçlar alınabilir. Bu anlamda, Türk spor yargı sisteminin de mutlaka tekrar yapılandırılması ve tam bağımsız bir hâle getirilmesinin çok önemli olduğunu düşünüyoruz.

BAŞKAN – Sunumunuz tamam mı?

AV. ALPAY KÖSE – Tamam efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz sunumunuz için.

Sorulara geçeceğiz, milletvekillerimiz soracak; siz de ilave edersiniz, size de söz vereceğiz.

Mehmet Domaç, buyurun.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Arkadaşlara çok teşekkür ediyoruz öncelikle.

Şimdi, burada hukukçular arasındaki bu tartışmalara biz Parlamentoda alıştığımız yani biri şöyle der, biri böyle der, ikisi de zıt görüştür, farklı görüştür falan ama biz kimya bilimiyle uğraşan insanlarda böyle bir zıt görüş olmaz çünkü o matematiktir sonuçta.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Yedin bitirdin bizim mesleği.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Böyle bir şey olmaz.

BAŞKAN – Burada hukukçular çoğunlukta efendim yani.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Hayır “Onları yanlışlıştır.” demiyorum, bizde böyle bir şey olmaz.

BAŞKAN – Tabii.

Buyurun.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Evet, bizde böyle bir şey olmaz.

Şimdi, bizde böyle bir şey olmaz. Neden olmaz? Çünkü biz, pikogram seviyesinde tayin yapıyoruz, 10 üzeri 12 seviyesinde tayin yapıyoruz biz. Böyle incelikli bir tayin diğer alanlarda olmaz.

Onun için, lütfen, bu merkezlere kendi mesleğinizden daha fazla güveniniz olsun çünkü bu, söylüyorum, 10 üzeri 12...

PROF. DR. RÜŞTÜ GÜNER – Eksik...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Eksik 12 tabii.

Eksik 12 inceliginde bir tayindir. Onun için, böyle bakarsanız olaya biraz daha rahat bir ortam ortaya çıkabilir diye düşünüyorum ben.

Şimdi tabii, siz böyle bakmayabilirsiniz hukukçular ama sizin bu tartışmanızın sonu gelmez. Biri bir karar verir sizin tartışmanızın sonunun gelebilmesi için, biri bir karar verir. O kararı da yine tartışsınız siz ama bizde öyle bir şey yoktur, o kararı tartışmayız yani o sonuçları tartışmayız. Bizde öyle bir şey yoktur çünkü işte bildiğimiz gibi, pozitif bir bilimden bahsediyoruz. Önce bunu bir açıklığa kavuşturalım.

AV. ALPAY KÖSE – Bir cümle söyleyebilir miyim.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Evet.

AV. ALPAY KÖSE – Şimdi, laboratuvarın tespitleri noktasında, dediğiniz gibi WADA tarafından akredite edilmişse bir tartışma söz konusu olamaz ancak sadece usulî noktalardaki hatalardan dolayı olabilir.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – O olabilir, o ayrı bir şey, sonuç...

AV. ALPAY KÖSE – Farklı konu.

Daha sonra tartışılan kısım, cezanın nispetiyle alakalı olan kısımdır.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – O, sizin sonra hukuk konusunda konuşacağınız, tartışacağınız...

Bakın, şöyle elinizi sallamanız, şöyle demeniz avukat olmanız demektir Parlamentoda, tamam mı? Şöyle yaptığınız zaman avukat olmanız demektir.

BAŞKAN – Hukuksal değil.

AV. GURUR GAYE GÜNAL – Ama bilimsel...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Yok ama böyle işte.

AV. GURUR GAYE GÜNAL – Ama bilimsel veriye bir örnek vereyim.

BAŞKAN – Şimdi, bir dakika, karşılıklı konuşmalıyım.

AV. GURUR GAYE GÜNAL – Ama bildiğimize göre tam tersine dair CAS kararı var laboratuvarların kimyasal hatalarına ilişkin, o ne olacak peki?

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Efendim, bunun için çek laboratuvarlarına gitme şansınız varsa giderseniz, gitme şansınız yoksa da onu kabullenirsiniz. Yani, onu çek edecek bir laboratuvar kurulmuşsa dünyada, ona giderseniz; ona gidemiyorsanız, böyle bir sistemiğiniz yoksa da bunu kabullenirsiniz. Dolayısıyla, bu sonsuz bir tartışma ortamına, hukuki tartışma ortamına girmez; girerse bu işin sonu alınmaz.

AV. GURUR GAYE GÜNAL – Doğru söylüyorsunuz ama...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Girmez.

Şimdi, biraz devam edelim çünkü yani böyle bir şey olursa, baştan akredite laboratuvarlarını siz tartışmaya başlarsanız, o zaman bunun üzerine bir hukuk inşa edemeyiz biz, öyle bir şey oluşmaz yani; akredite laboratuvar.

Peki, başka bir şey daha. Şimdi Fatih Bey soruyu sordu aslında yani yasal düzenlemeden bahsetmiyoruz ama biz bir araştırma yapacağız, bunun sonunda gerekli işler, bir şeyler ortaya çıkarsa yani buna gereksinim duyulursa, biz de karınca karınca katkımız olursa bir şey yapmak isteriz ama buradaki sorun şu: Bakın, “NGO mu olsun, “foundation” mu olsun işte “association” mu olsun bu?” dediğimizde, hukukçu olarak bir arkadaşınız dedi ki: “İdeali budur, böyle olsun.” Bir arkadaşınız da dedi ki: “Ya, bu ne olacak? Bu dernek ya. Bunun kurallarından ne olur? Bu derneğin kurallarına uyulur mu? Bunun kanunu yok, şusu yok, busu yok?”

Şimdi, olaylara böyle baktığımız zaman, siz de şöyle bir şey söylediniz, tam aktaramadınız ama: “Ya, bu bir devlet kuruluşu olsun da özerk olsun, parasını devlet versin ama kimse karışmasın.” Şimdi üç görüş var burada, üç farklı hukuki görüş. Biz buna alıştık ama biz bu sorun konusunda düşünce üretecek ve bir şeyler, bu rapor yazacak insanlar olarak bu konuda bir genel tavır görmek isteriz. Genel tavır nedir bu konuda, genel yaklaşım nedir, bunu görmek isteriz.

Siz tabii, sonradan katıldığınız için biz bunu tartıştık bir miktar, siz o tartışmanın içerisinde bulunmadınız. Anladığım kadarıyla...

AV. ALPAY KÖSE – Onu düzeltiyim isterseniz efendim. Devlet kurumu olması noktasında benim bir görüşüm yok. Bunun dernek olmasında da hiçbir sakınca yok. Zira, dünya ölçeğinde sportif yapılanmaya baktığınızda, hep dernek üzerinde gitmektedir zaten genellikle. Ancak ben bunun yasal mevzuatla desteklenmesinin faydalı olabileceği, ülkemizde de sportif yapılanmada genellikle yasal mevzuatların bulunduğu hususunu değerlendirdim. Yoksa gelişmiş ülkelere, Avrupa ülkelerine baktığımızda yasa yok zaten sporun içerisinde. Tamamen kendi organizasyonu içerisinde var.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Şimdi bakın, şimdi biz hukuk üstüne hukuk kurmaya çalışıyoruz ve bu bize sıkıntı yaratır. Şöyle: Bizim bir Dernekler Yasamız var. Anlatabiliyor muyum? Bizim bu Dernekler Yasamız dernekleri tanımlıyor, nasıl iş yapacaklarını, hangi kurala göre çalışacaklarını, şunu bunu, hepsini tanımlıyor ama bu derneklere nasıl ekonomik katkı sağlanacağını ancak üyelerinin katkısıyla olmasının mümkün olduğunu belirtiyor. Şimdi böyle olursa sizin söylediğiniz yapı çalışmaz.

AV. ALPAY KÖSE – Kamu yararına çalışan derneklere, biliyorsunuz, devlet desteği olabiliyor.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Biliyorum, katılıyorum size ama o zaman yine devlet desteği var. Yani o kamuya girdiğimizde yine... Ya, bunu şöyle düşündüm.

AV. ALPAY KÖSE – Paranın devletten gelmesine gerek yok bence ama Sayın Başkan, bilmiyorum, öyle...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Bu tartışmayı uzatmak istemiyorum.

BAŞKAN – Bence de uzatmayalım.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Şunun için söylüyorum bu tartışmayı niye uzatmak istemediğimi: Bu sonuç alıcı bir şey değil. Sonuç alıcı bir şey, işte biz burada raporları yazdıktan sonra karar verdiğimizde, işte sonuç olarak önereceğimiz şeylere koyacağımız maddelerdir.

Şimdi, bir örnek verdiniz, bu örnek çarpıcı bir örnek. Yani tıbbi açıdan çarpıcı bir örnek bu. Yani “Bir enjeksiyonu koldan yapmış, işte kalçadan yapılırsa şöyle olurdu.” gibi bir örnek bu, değil mi?

MEHMET HİLAL KAPLAN (Kocaeli) - Koldan derken, damar yoluyla herhâlde, değil mi?

AV. ALPAY KÖSE – Hayır efendim, bileğinden yapılması gerekirken bileğinde bir ağrı olmasından dolayı kalçadan yapılmış ancak bilekten de yapılırsa, kalçadan da yapılırsa içinde doping etken maddesi var ürünün. Gerekçede, bilekten değil kalçadan yapılmasından dolayı yani tedavi amaçlı olduğundan dolayı cezaya yer olmadığı hususu var.

BAŞKAN - O yanlış bir karar yani yanlış bir kararın şeyi söz konusu değil.

AV. ALPAY KÖSE – Ben bunu yargı kurullarının bu konudaki çarpıcı olması açısından verdim.

BAŞKAN – Soracağız şimdi. Hayır, Emre Hoca’ya soralım burada.

Futbol Federasyonunun bir konusu var Hocam, biraz evvel bahsettiler.

Biliyorsunuz, Profesör Doktor Sayın Emre Alkin, Futbol Federasyonu Genel Sekreteri.

Hoş geldiniz.

TÜRKİYE FUTBOL FEDERASYONU GENEL SEKRETERİ PROF. DR. EMRE ALKİN – Hoş bulduk.

BAŞKAN - Sizin konuyla ilgili bir hukuksal tartışma vardı burada. Bu tartışmada Spor Hukuku Enstitüsünden arkadaşımız Alpay Bey şunu söyledi: "Futbol Federasyonunun Disiplin Kurulu, sporcuda doping tespit edildi ama sporcunun bunu bileğindeki rahatsızlık nedeniyle, bileğinden yapılması gerekirken işte kalçadan yapılması nedeniyle buna ceza vermedi. Normalde doping içeren bir maddeyi sporcu aldı ve doping bulundu ama sporcuya ceza verilmedi." Doğru mu anlattım?

AV. ALPAY KÖSE – Evet efendim.

BAŞKAN – Bu konuda Hukuk Kurulu Tahkime başvurmamış yani "Bu sporcuya ceza verin." diye Türkiye Futbol Federasyonu Hukuk Kurulu, Tahkim Kuruluna başvuruda bulunmamış. Neden bulunmamış? Biz mesela onu soruyoruz. Çünkü bu aykırı bir örnek. İleride bize doping yargılamalarında veya işte, şey yapılacak konularda, spor yargısında bir örnek gösterecek. Yanlış bir örnek, niye başvurmadınız? Mesela Hukuk Kurulu olarak buna niye başvurmadınız? Çünkü sporcu başvurabilirdi, itiraz edebilirdi ama Futbol Federasyonu Hukuk Kurulu olarak siz niye başvurmadınız?

Buyurun.

TÜRKİYE FUTBOL FEDERASYONU GENEL SEKRETERİ EMRE ALKİN – Çok teşekkür ediyorum.

Saygıdeğer Başkan, kıymetli milletvekilleri, saygıdeğer spor adamları, hukuk insanları; Türkiye Futbol Federasyonu, kanunu gereği özerk, özerkliğin içerisinde biliyorsunuz özerk organlar taşımakta. Bahsettiğimiz Hukuk Kurulu, Profesyonel Disiplin Kurulu, Tahkim Kurulu, Temsilciler Kurulu, Yönetim Kurulu gibi bütün bu kurullar bağımsızdır. Herhâlde bağımlı olan kurul Yönetim Kuruludur, o da Genel Kurula bağlıdır. O yüzden, orada alınan kararların Yönetim Kurulu tarafından değiştirilmesi veya yönlendirilmesi zaten mümkün değildir. Aynen, bugün Sayın Yücesir'in de temsil ettiği Sağlık ve Doping Kurulunda olduğu gibi.

Biz, biliyorsunuz, hem FIFA hem UEFA talimatlarına göre hareket ediyoruz ve geçenlerde 50 random numune ile yapılan ikinci bir testte, Köln'de Türk futbolunda sistematik bir dopingin bulunmadığı tespit edildi. Yani bizim kararlarımızın tamamı zaten FIFA yargısına açık...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Zaman dilimi içerisinde herhâlde.

TÜRKİYE FUTBOL FEDERASYONU GENEL SEKRETERİ EMRE ALKİN – Çok geriye doğru gidildi efendim, yani o yüzden...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Yani belli bir zaman dilimindedir Hoca, bizi atlamayın. Yani o zaman dilimi içerisinde...

BAŞKAN – Şimdi sunumu yapacaklar.

TÜRKİYE FUTBOL FEDERASYONU GENEL SEKRETERİ EMRE ALKİN – Tabii, 1966 yılının doping numuneleriyle konuşmuyoruz ama önemli olan zaten... Sizin hem hukuk hem tıpla yakın almanız olduğunu düşünüyorum.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Yok, yani o kadar iddialı değiliz.

TÜRKİYE FUTBOL FEDERASYONU GENEL SEKRETERİ EMRE ALKİN – Biz de ekonomi profesörü olduğumuz için her şeyden anlamak mecburiyetindeyiz biliyorsunuz yani o yüzden.

Ben, isterseniz, sözü Sayın Yücesir'e vermek...

BAŞKAN – Şöyle, devam edelim. Size sadece şu soruyu sorduk...

MEHMET HİLAL KAPLAN (Kocaeli) – Bu konuyla ilgili bir şey öğrenebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET HİLAL KAPLAN (Kocaeli) – Sanıyorum bu konuyu siz dile getirdiniz Alpay Bey.

AV. ALPAY KÖSE – Evet.

MEHMET HİLAL KAPLAN (Kocaeli) – Ben hekim olduğum için soruyorum. Maddenin içeriğini biliyor musunuz?

AV. ALPAY KÖSE – Tam olarak ayrıntılı ismini hatırlamıyorum açıkçası.

MEHMET HİLAL KAPLAN (Kocaeli) – Şu açıdan sordum...

AV. ALPAY KÖSE – Ancak normalde bilekteki ödem için tedavi olarak kullanılan bir madde ama etken maddesi olarak doping taşıyor.

MEHMET HİLAL KAPLAN (Kocaeli) – Şimdi, özellikle sporcular futbolda çok sık burkulma ve travmalara karşı intramüsküler, intraartiküler, hatta bahsettiğimiz tendonun içerisine kortikosteroidianlık olarak verdikleri mevcut. Şimdi, eğer buradaki amaç "El bileğini, ayak bileğini çabuk iyileştiriyor ve iyileştirmesi kendisine sporda bir avantaj getiriyor." anlamında bir doping niteliği düşünüyorsak başka bir konu, içerdiği steroid maddesinin vücuttaki aktivasyonundan dolayı doping içeriyorsa başka bir konu. Dolayısıyla, belki buradan muaf tutulmuş olabilir diye düşünüyorum.

AV. ALPAY KÖSE – İçinde yasaklı madde tespitiyle ilgili bir durum.

MEHMET HİLAL KAPLAN (Kocaeli) – Sorun değil yasak, bak, yine onu söyledim. Steroid normal insan vücudunda var zaten ama siz el bileğinizde veya ayak bileğinde -futbolcu için söyleyeyim- bir burkulma var ve iyileşmesi üç hafta sürecek, siz steroidi bunun tendon içerisine yaparsanız, o yakın bölgeye yaparsanız bunu bir haftaya alırsınız, on güne alırsınız. Bu, avantaj teşkil ediyor diye doping mi kabul edeceksiniz iyileşmesini.

AV. ALPAY KÖSE – Yok, hayır.

MEHMET HİLAL KAPLAN (Kocaeli) – O zaman, konu budur yani.

AV. ALPAY KÖSE – Hızlı iyileştirmenin dopinge bir alakası yok, buradaki etken madde tespiti var...

MEHMET HİLAL KAPLAN (Kocaeli) – Steroid etken madde zaten.

AV. ALPAY KÖSE – Ayrıca iğneyi yapan masör de içinde doping olduğunu bildiğini söylüyor ifadesinde.

MEHMET HİLAL KAPLAN (Kocaeli) – Peki, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz.

AV. GURUR GAYE GÜNAL – Başkanım, çok önemli bir şey ekleyebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun Gaye Hanım.

AV. GURUR GAYE GÜNAL – Başkanım, biraz evvel, Mehmet Bey gayet güzel bir açıklama yaptı. Doğru söylüyor ama buradaki hedef, her şeyin tartışmaya açılması. Neden? Çünkü bilimin de saptamaları ve hataları var, delili de şu: Teknolojide büyük gelişmeler kaydedilmiş olabilir ama her zaman için doping testlerinde yanlışma payı vardır. 1 Eylül 2004, Knokke Triatlonu'nu kazanan Belçikalı atlet Rutger Beke'nin idrarında EPO saptandı. Israrla doping yapmadığını tekrarlayan Beke, çareyi bu alanda önde gelen bilim adamlarından yardım istemekte buldu. Araştırmacılar, on ay sonra Beke'nin ağır fiziksel etkinlikten sonra idrarıyla alfa 1-antikimotripsin, Alfa1-ACT adlı proteini attığını bunun da izoelektrik odaklanma tekniğiyle yapılan analizde, dışarıdan alınan EPO'ya benzemesi nedeniyle yanlışlıklara neden olduğunu açıkladılar. Uzun incelemelerden sonra, Beke'nin cezası kaldırıldı. Beke de WADA'nın yanı sıra, Gent ve Köln laboratuvarlarına tazminat davası açtı, bir.

İki, İspanyol Virginia Berasategui Luna ve İban Rodriguez Martinez, idrarlarında EPO bulunduğundan ceza alan başka 2 triatloncu. Ancak her ikisinin de tıpkı Beke'de olduğu gibi, aşırı egzersiz sonucunda idrarlarında Alfa1-ACT çıktığı tespit edildi ve yine, ikisinin cezaları kaldırıldı.

Bir diğeri... Yani burada şunu izah etmeye çalışıyorum: Biz bunları... Hukukçu olarak, biz bir kere septik insanlarızdır, her şeyden şüphe duyarız, bilim de olsa her şeyi tartışırız, arkasındakini araştırırız çünkü hiçbir şey mutlak doğru değildir, her şey...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – O zaman, kendinizden de şüphe duyuyorsunuz.

AV. GURUR GAYE GÜNAL – Yani kendimden de duyarım çünkü “mutlak doğru” diye bir şey yok, hele hukuk da hiç yok. Her şeyin sapma payı var, her şeyde yanlışma ve hata payı var, hele de insanın olduğu yerde her zaman bu pay var. Bu da bunun çok açık delilidir zannediyorum. Aynı şekilde, CAS da bizimle aynı şekilde düşünüyor olacak ki, yine, IOC'nin altı aydan fazla ceza alan sporculara cezayı takip eden olimpiyat oyunlarına katılmasını engelleyen 45'inci maddesini CAS kaldırdı ve 2009-2010 yılları arasında 3 doping testinden geçemeyen ABD'li sporcu iki yıl men cezası almış olmasına ve otomatik olarak olimpiyatlardan men edilmiş olmasına rağmen bu kararın ardından CAS'a başvuran Merritt'in başvurusu kabul edildi ve Uluslararası Olimpiyat Komitesi IOC'nin 'Osaka kararı' olarak anılan doping cezalarıyla ilgili kararının uygulanamaz olduğu yönünde CAS görüş bildirdi. Demek ki, bu sapma her zaman var ama bize düşen... Şimdi, burada eleştirileri ortaya koyuyoruz, “Şu yanlış...”, “Bu yanlış...” “Şöyle, böyle...” vesaire her şeyi söylüyoruz ama yapılması gereken ne? Benim değerli meslektaşlarım da buna zaten önemle vurgu yaptılar; bu konunun eğitimi, merkezlerdeki teknolojinin geliştirilmesi, alternatiflerin yaratılabilmesi, tek bir merkeze bağlı sonuçlarla yetinilmemesi.

Bir de şunu da eklemek istiyorum: Biz biraz evvel aslında, TMOK'un yapısı ve dernek olmasını değerlendirirken, ben ondan önce, Sporda Dopinge Karşı Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun'un varlığından ve TMOK'un aslında kaynağını bu kanundan aldığından ancak buna ilişkin yönetmelik olmadığı için mevzuattaki aksaklık nedeniyle bizim de karşı savunma yapmamıza yol açıldığından bahsettim. Aslında, farklı köşelerdeyiz ama aynı eksikliğe ve aynı boşluğa vurgu yapıyoruz. Evet, TMOK olmalı, biz zaten bunu ülke olarak, uluslararası sözleşmeye, kanun hükmünde olan bir şeye imza atarak kabul etmişiz ama neyi es geçmiştik? Kanun hükmünde olan bu uluslararası sözleşmeye bağlı olarak diğer mevzuatları çıkarmamışız. Diğer mevzuatları çıkarmadığımız zaman, TMOK havada bir kuruluş, o zaman benim için sadece bir dernek oluyor ama aslında dayanağını bu sözleşmeden, uluslararası sözleşmeden alan ve bizim de onayladığımız, dâhil ettiğimiz TMOK'u biz dayanaksız bırakmış oluyoruz. O

zaman, ben de bir hukukçu olarak “Dernek ve beni bağlamaz.” diyebilme hakkına hukuken sahip oluyorum. Yani çok da farklı noktalarda değiliz Mehmet Bey biz TMOK’ta da.

BAŞKAN – Şimdi, ben tabii, burada Mehmet Bey mevzuat komitesindesiniz, bakın, uyarılar var, dinleyin, buna göre o şeyi tamamlayın.

Evet, Hocam siz...

TÜRKİYE FUTBOL FEDERASYONU GENEL SEKRETERİ EMRE ALKİN – Sayın Başkanım, bir soru sordunuz, soru cevapsız kalmasın, tutanaklara geçtiği için...

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

TÜRKİYE FUTBOL FEDERASYONU GENEL SEKRETERİ EMRE ALKİN – Şimdi, Türkiye Futbol Federasyonunda saygıdeğer hukuk insanlarının bahsettiği gibi bir durum yok. Yani herhangi bir şekilde dopingli bir arkadaşta da “Bu, dopingsizdir.” diyecek de haddimiz yok. O yüzden, ben Sayın Yücesir’e vereyim, konu nasıl cereyan etmiş...

BAŞKAN – Tamam, hem sunum içerisinde hem şey yapın.

TÜRKİYE FUTBOL FEDERASYONU GENEL SEKRETERİ EMRE ALKİN - Türkiye Futbol Federasyonu cumhuriyet tarihi kadar eski bir kurumdur. Öyle yani, böyle konuşarak...

BAŞKAN – Hayır, biz zaten size hemen konuyu aktardık, taraflar burada.

TÜRKİYE FUTBOL FEDERASYONU GENEL SEKRETERİ EMRE ALKİN – Kusura bakmayın.

Hemen bilimsel olarak bir cevap vereyim...

AV. ALPAY KÖSE – Sadece bir örnek olarak.

TÜRKİYE FUTBOL FEDERASYONU GENEL SEKRETERİ EMRE ALKİN – Evet, örnek olarak ama işte, o örneği de düzeltiyim ben şimdi, madem yeri geldi.

BAŞKAN – Futbol Federasyonumuzdan İlker Yücesir Bey sunum yapacak, bu arada da tabii, o soruya cevap verecek. Hukukçu arkadaşlarımızın da bu konuda... Çünkü Futbol Federasyonu, bir şikâyet de var biliyorsunuz, bu WADA’yla ilgili bu şeye siz taraf olmamış, imza atmamışsınız galiba, onunla ilgili bir... TMOK’un dopingle mücadele talimatından kaynaklanan şeyle, ona da bir açıklama getirirseniz sunum sonrasında siz yetkili olarak.

Buyurun.

DOPİNGLE MÜCADELE KURULU YÜRÜTÜCÜ KOORDİNATÖRÜ YRD. DOÇ. DR. İLKER YÜCESİR – Sayın milletvekilimiz etken maddeyi merak etmişti, betametazon maddesi. Bu madde, söylendiği gibi, sporcuya lokal uygulanması hâlinde, sporcunun izin dahi almasına gerek olmayan bir madde. Sanıyorum Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu bunu göz önünde bulundurarak sporcuya bunun lokal olarak yapıldığı bilgisiyle sporcuya ceza vermeye gerek olmadığına hükmetmiştir; onu tahmin edebilirim. Komisyon üyesi değilim.

Öbür taraftan, bildiğim kadarıyla, uygulayıcı masörün ifadesinde bir çelişki vardı. Sporcu ayak bileğine enjeksiyon yapıldığını söylüyordu, masör de ayak bileğine değil, kalçadan yaptığını söylüyordu. Aslında bunun açıklaması muhtemelen şöyle: Yine -Komisyonu üyesi olmadığımız için, oradaki değerli hukukçular bunu mutlaka ortaya çıkarmışlardır- masörlerin -biliyorsunuz- normal enjeksiyon yapması dahi aslında yasal olarak mümkün değil, yasaklı-ki kendisine ceza verilmiş, öğrendiğim kadarıyla- öbür taraftan, takdir edersiniz, lokal olarak spesifik bir bölgeye enjeksiyon yapma ne becerisi ne ehliyeti bu kişilerin yasal olarak da olmadığı için, alışlageldiği gibi ve pratikte de maalesef süregeldiği gibi, kalçadan bir iğne yaptığını ifade etmiş olması mümkün. Dolayısıyla sporcunun ceza almayıp -eğer böyle gerçekleşiyse olay- masöre ceza verilmesi de şu ana kadarki son üç tecrübemize göre makul gözüküyor ama tabii, detayını Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu üyeleri biliyorlar. Biz bu kadar hâkimiz konuya.

BAŞKAN – Evet, Hocam, bu konuda siz bir bilgi vererseniz bize çünkü tutanaklara geçti. Disiplin Kurulundan bu konuda bilgi alıp bir şey yaparsanız, düzeltilmesi açısından.

TFF GENEL SEKRETERİ PROF. DR. EMRE ALKİN–Sayın Başkanım-biliyorsunuz- eser miktarda bazı maddeler var. Bunlar-biliyorsunuz- apranax’da, ağrı kesicilerde vesairede... Olayı çok net hatırlıyorum. Bunlardan çünkü başka spor branşlarında birkaç defa olmuş, bütün bu örnekleri bakıyor yani ceza kurulumuz da ceza mahkemesi gözüyle bakan bir kuruldur. Dolayısıyla inceleyip sık dokumuştur, masöre ceza verilmiştir çünkü hakikaten masörün ehliyeti yoktur böyle bir şey yapmaya.

MEHMET HİLAL KAPLAN (Kocaeli) – Başkan, o farklı bir şey.

TFF GENEL SEKRETERİ PROF. DR. EMRE ALKİN – Tabii, ama bunun haricinde...

MEHMET HİLAL KAPLAN (Kocaeli) - Dopingle ilgili kısmı önemli.

TFF GENEL SEKRETERİ PROF. DR. EMRE ALKİN – Tabii, doping ile ilgili kısmında da burada bir doping kullanımıyla alakalı bir şey olmadığını zaten daha evvelki durumlara bakarak, miktara bakarak, aynı zamanda sağlık raporuna da bakarak karar vermişlerdir Sayın Milletvekili.

Bizde 1.500'den fazla vaka geliyor ve şunu söylemek istiyorum: Kimse, bizim kime, hangi doping kontrolü yapacağımızı bilmez. Biz bunları baskın şeklinde yaparız, FIFA'nın bize öngördüğü şekilde. Doping Kurulu üyelerinin yapacağı doping testlerini de benden başka da bilen olmaz çünkü uçak biletlerinden seyahatlerine kadar ben ayarlıyorum. O yüzden, ne bir yönetim kurulu üyesi, herhangi bir başkan ne de kurul üyeleri bu baskın testlerin ne zaman yapılacağını bilmediğinden dolayı, zaten biz bunu çıkarmak üzere, hem caydırıcılık olsun hem de yakalamak yani bir doping kurulunun görevi, sadece dopingli arkadaşı yakalamak değil, eylemleriyle de caydırmak, onları spor ahlakına teşvik etmek için yapılır. O yüzden bunda da müsterih olmanızı istiyorum. Rakamları zaten, Sayın Yücesir de birazdan anlatacak.

BAŞKAN – Evet, buyurun sunum için İlker Bey.

Hukukçu arkadaşlarımıza teşekkür ediyoruz ama tartışmalara katılabilirsiniz, Futbol Federasyonu ile ilgili görüşleriniz, şeyleriniz varsa. Çok teşekkür ediyoruz.

Tabii, şu da önemli: Sunum yapan değerli katılımcıların, Komisyondaki görüşmeler, sorular ve değerlendirmeleri de dikkate alarak yani -bu, siz sunum yaptınız ama onun dışında bazı değerlendirmeler oldu, karşılıklı görüşmeler oldu filan- bunları içeren bir değerlendirme, öneri raporu yollarsanız bize onu da biz...

AV. ALPAY KÖSE – Onun için ne kadar süremiz var?

BAŞKAN – On beş gün bir süreniz var. Az mı?

AV. ALPAY KÖSE – Biraz az aslında ama...

BAŞKAN – 20 Ocak olsun.

AV. ALPAY KÖSE – 20 Ocak uygun.

BAŞKAN – 20 Ocak olsun, tamam. En son 20 Ocak. Sizin önerilerinizi de şey yaparsak.

Evet, TMOK Mevzuat olarak, görüyorsunuz, Gaye Hanım da bahsetti yani o konuyu...

TMOK DOPİNGLE MÜCADELE KOMİSYONU MEVZUAT KURULU ÜYESİ AV. MEHMET CEMAL YOĞURTÇUOĞLU – O Gaye Hanım'ın fikri.

BAŞKAN – Tamam, neyse...

TMOK DOPİNGLE MÜCADELE KOMİSYONU MEVZUAT KURULU ÜYESİ AV. MEHMET CEMAL TEMSİLCİSİ YOĞURTÇUOĞLU – Bizim söyleyeceklerimiz...

BAŞKAN – Hayır, onu da bize söylersiniz zaten...

TMOK DOPİNGLE MÜCADELE KOMİSYONU MEVZUAT KURULU ÜYESİ AV. MEHMET CEMAL YOĞURTÇUOĞLU – Tabii, tabii, hazırladık zaten.

BAŞKAN – Komisyona bildirirseniz biz de o konuyu şey yaparız.

Buyurun İlker Bey.

DOPİNGLE MÜCADELE KURULU YÜRÜTÜCÜ KOORDİNATÖRÜ YRD. DOÇ. DR. İLKER YÜCESİR – Sayın Başkan, Sayın Komisyon üyeleri; çok teşekkürler tekrar.

Futbol Federasyonunun doping ile mücadelesi hakkında ben bir kısa, hızlı bilgilendirme yapmak istiyorum. Şimdi, 1993 yılında değerli hocamız Turgay Atasü'nün 2011'e kadar sürdürdüğü başkanlığında kurulmuş ve faaliyetlerini yapmış bir komisyon. 2011'den itibaren Sayın Ömer Taşer hocamızla yürütüyoruz. İlk kontroller 93-94 sezonunda... Geçen haftaya kadar 11.241 total kontrolümüz var. Sayın Rüştü Güner de Komisyonun eski üyelerinden.

2011 yılında bir yönetmelik tadilatıyla Doping ile Mücadele Kurulunun yapısı geliştirildi ve eskiden 5 olan üye sayısı 10'a çıktı. Kendi çalışma düzeni, üç alt komisyona ayrıldı. Ben koordinatörlüğünü yürütüyorum. Bu Komisyonların faaliyetleri sürekli web sitemizde güncel.

Sağ tarafta eğitim materyallerimizi görüyorsunuz. Yine, aşağıya doğru indikçe, kurul üyeleri, solda yasaklı maddeler listeleri yıllara göre, yine sağda, her yıl yapılmış kontroller şeffaf biçimde, güncellenerek devam ediyor. Diğer mevzuatla ilgili ve pratik bilgiler de web sitesinden erişime açık vaziyette.

Planlama Komisyonunun görevi: Kim hangi maçta görev yapacak? Hangi maçlara gidilecek? Bu, sezonun seyrine göre, elbette dinamik bir süreç ve baktığımızda ciddi bir operasyon. Bunu Genel Sekreterlikle birlikte, iş birliği içinde yürütüyoruz. Baktığınızda, bu, 2010-2011 sezonundan, işte, 1.100 civarı kontrolün yapıldığı bir sezon, 532 görevlendirme yapılmış, kabaca bir fikir vermesi açısından söylüyorum.

Tedavi Amaçlı Kullanım İstisnası Komisyonumuz var. Bu Komisyon, bu amaçlı yani sporcuların yasaklı maddeler kullanma ihtiyaçları olduğunda bu başvurularını izne bağlayan komisyon. İhtiyaç hâlinde, Komisyon üyeleri dışında da uzmanlara başvurması söz konusu. Bunun için, Türkiye Futbol Federasyonu Sağlık Kurulunun Konsültan Hekim Kuruluna başvuruluyor. 2010'dan bu yana baktığımızda-burada, dikkat çekici belki bir noktayı belirtmek lazım- bakın, 23 başvuru, 23 onay, 2010-2011. Ondan sonra, başvuru sayısı biraz düşüyor, "izin gerekmez"ler başlıyor. Bu, o yıllarda listede yapılan değişiklikler neticesi. Eski alışkanlıklarla, astım için kullanılan ilaçların önemli kısmı yasaklı olmaktan çıktığı için başvuru sayısı değişiyor, bir kısmına da "izin gerekmez" diye başvurularına yanıt verilmiş. Bu yıl da yine, işte, şu ana kadar 17 var bu sezon, herhâlde 20'leri geçeriz diye düşünüyoruz.

Eğitim Komisyonu, kursların planlanması, yine, çeşitli eğitim materyallerinin hazırlanmasını gerçekleştiriliyor. Geçen yıl başladığımız, geçen sezon başladığımız önemli bir şey, doping kontrol görevlilerinin eğitimi; hem pratik anlamda bu kişilerin eğitimini yapıyoruz hem de güncel bilgilerle, dopingle mücadele alanındaki gelişmelerle bu kişilerin bilgilendirilmesini sağlıyoruz. Sağlık ekiplerine, futbolda görev yapan, eğitim veriyoruz, Sağlık Kuruluyla birlikte. Bu eğitimlerde üç yıl kadar önce başladı. Daha doğrusu, önceki yıllardan gelen eğitimler, üç yıl önce, bir sertifikasyon programıyla biraz daha geliştirildi. Üç temel eğitim yapıldı yani üçe bölünmüş olarak bir temel eğitim daha doğrusu. Bundan itibaren de yani 2011'den itibaren de her sezon, iki düzenli, genelde sezon ortası ve sezon sonu olmak üzere, eğitimler sürüyor. Bunlara, aşağı yukarı, ortalama 150 hekim, 80 fizyoterapist ve 450 civarı masör katılır. Sertifikalı yani futbolda, takımlarda görev yapma izni almış federasyondan, bugün itibarıyla, 163 hekim, 101 fizyoterapist ve 517 masör var. Burada, sertifikayı aldıktan sonra bu eğitimlere devam da söz konusu ve her ortak eğitimde mutlaka dopingle mücadele hakkında da gelişmeler bildirilir. Bu kitap...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – O sertifikanın süresi ne kadar?

DOPİNGLE MÜCADELE KURULU YÜRÜTÜCÜ KOORDİNATÖRÜ YRD. DOÇ. DR. İLKER YÜCESİR – İki yıl efendim.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – İki yıl sonra mı sertifika alınıyor?

DOPİNGLE MÜCADELE KURULU YÜRÜTÜCÜ KOORDİNATÖRÜ YRD. DOÇ. DR. İLKER YÜCESİR – Yenilenmesi gerekiyor. Bir yıl eğitime tabi tutuldular.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Hayır, hayır... Bir yıl eğitimden sonra.

DOPİNGLE MÜCADELE KURULU YÜRÜTÜCÜ KOORDİNATÖRÜ YRD. DOÇ. DR. İLKER YÜCESİR – Daha doğrusu bir yıl içine yaygın üç eğitime tabi tutuldular, sınav yapıldılar ve sisteme yeni girenler, o aynı sınava...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Kaç saat, ne kadar?

MEHMET HİLAL KAPLAN (Kocaeli) – Kiminle beraber yapıyorsunuz?

DOPİNGLE MÜCADELE KURULU YÜRÜTÜCÜ KOORDİNATÖRÜ YRD. DOÇ. DR. İLKER YÜCESİR – Sağlık Kurulu ile beraber. Bu bahsettiğiniz sertifikasyon, Sağlık Kurulunun yaptığı, futbolda görev alabilme sertifikasyonu.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Evet, anladım. Kaç saat bu eğitim?

DOPİNGLE MÜCADELE KURULU YÜRÜTÜCÜ KOORDİNATÖRÜ YRD. DOÇ. DR. İLKER YÜCESİR – Bu eğitimin ilki üç gün sürdü, toplam dokuzar saat gün içinde yaygın, hatırladığım kadarıyla, eğitim seansı kimi konu yarım saat, kimi kırk beş dakika, bir saate uzanan seminerler şeklinde oldu. Hekimler, fizyoterapistler ve masörler için ayrı düzenlendi, diğer iki seminer iki buçuk gün kadar sürdü. Dolayısıyla, toplamda yedi günlük bir eğitimden, ful eğitimden bahsedebiliriz. Buydu herhâlde sorunuz.

MEHMET HİLAL KAPLAN (Kocaeli) – Özür diliyorum, yani buradaki hekime, bahsettiğiniz üç aşamalı eğitimden geçtikten sonra spor hekimi sertifikasını siz mi veriyorsunuz?

DOPİNGLE MÜCADELE KURULU YÜRÜTÜCÜ KOORDİNATÖRÜ YRD. DOÇ. DR. İLKER YÜCESİR – Hayır, efendim, futbol takımında çalışma lisansı veriyoruz. Yoksa spor hekimliği mümkün değil, o bambaşka bir ihtisas alanı. Bu sizlere de...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – O sertifikası olmayan futbol takımında çalışmıyor mu?

DOPİNGLE MÜCADELE KURULU YÜRÜTÜCÜ KOORDİNATÖRÜ YRD. DOÇ. DR. İLKER YÜCESİR – Şöyle oluyor, pratikte, maalesef istediğimiz kadar sistem iyi yürümüyor, büyük oranda şey... Ancak şunu istiyoruz: Yeni sisteme girecekler -

bu çok kapsamlı bir eğitimdi ve 50'den fazla eğitmen görev aldı- tekrar aynı sistemi kurmak üzere bir e-learning platformu hazırlığımız var, bizden değil ama başka teknik sebeplerle gecikmiş vaziyette. Yeni sisteme girecek hekimlerin, mutlaka bu konuların içeriğinden sınava tabi olmaları gerekiyor, ama pratikte kulübüyle yeni sözleşme, diyelim bu sezon başında sözleşme yapan biri, bizim ilk toplantımız aralık, ocak aylarında, devre arasına denk geldiği bir tarihte olacağı için, bu sınavlardan geçmeden de başlayabiliyor. Neticede kendisi bir hekim ve hekimlik icra etme yetkisi var, ancak bir taahhünameyle sezon başında görev alabiliyor, o taahhünamenin gereği, eğer bu sınavlarda başarısız olursa devam etmeyeceği yönünde ve dolayısıyla aralık ayında en geç, sezonun ortasında bu sınavdan geçebildiği takdirde sertifikasyonu sağlanıyor, geçemediği takdirde, maalesef geçmesi gerekiyor, tekrar geçene kadar şey oluyor.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Peki, tamam.

BAŞKAN – Devam edelim.

DOPİNGLE MÜCADELE KURULU YÜRÜTÜCÜ KOORDİNATÖRÜ YRD. DOÇ. DR. İLKER YÜCESİR – Bu -ulaşmış olması lazım buraya, dün gönderildi, sizlere birer nüshası verilmek üzere, örneği verilmek üzere- kurulumuz tarafından hazırlanmış bir kitap. 2'nci baskısı, geliştirilmiş baskısı. Yine, 2009'da, ki bu güncellenecek, çünkü FIFA kuralları da 2015'te WADA değişimiyle birlikte güncellenecek, ona paralel biz de güncelleyeceğiz, Doping Mücadele Talimatı.

“Sık Sorulan Sorular-Cevapları” diye bir eğitim materyali hazırladık, pratik, yardımcı da olması için. Burada 2012 örneği. Her yıl hazırlıyoruz, bu yıl da 2014 listesinin hazırlığı bitmiş durumda, baskıya gidecek ve dağıtılacak.

E-eğitim platformu da yine Sağlık Kuruluyla paralel biçimde, materyali hazır, dediğim gibi birtakım idari ve teknik sebeplerle henüz geçmedi ama, herhâlde yakın zamanda olacak diyoruz.

Kalite geliştirmeye yeni yapıyla birlikte büyük önem veriyoruz. Buradaki önemli uygulamalardan bir tanesi, görevlendirme bildirim sistemi oluşturduk, futbolculara sonuç bildirimine bu sezon başlayabildik.

Doping kontrol görevlilerinin eğitimi ve bu görevlilerin sertifikasyonuna başladık, daha evvelden de başlanmıştı ama yenilendi. Doping kontrol görevlileriyle bir sözleşme imzalıyoruz. Bu profesyonel bir sözleşmeden ziyade, daha çok etik bir sözleşme ve yine, görev, sorumluluk ve davranış kurallarını kabul ediyorlar. Burada, örneğin herhangi bir kulüpte görev almaya başlayan arkadaşımız bu kuruldan ayrılır veya örneğin biz bu sene 2 arkadaşımıza görev vermiyoruz, çünkü bu yaptığımız eğitimlere katılmadılar.

Şu anda 46 doping kontrol görevlisi var ve bunların 41'i aktif durumda. Bu davranış kuralları, bu da örnek sözleşme, sadece burada fikir vermesi için söyledik. Tabii, daha aşağıya doğru bu metinler devam ediyor.

1993-2013, yani yirmi yılın özetini yapmak gerekirse, dikkatinizi çekmek istediğim nokta şu: İlk yıllar, bakın, çok daha az sayıda -bu cursor geziyor herhâlde üstünde- kontrol yapılmış. Bu, hem kurulun gelişimiyle ilgili bir şey hem de açıkçası biraz daha işin içinde yönetici inisiyatifi var. Şöyle ki kimse o sıralarda bilinçli değil ve herkes çok ciddi bir doping problemiyle karşı karşıya olduğunun farkında.

Dikkat ederseniz, burada yüzde 4-5 oranlarını görmek mümkün. 1998-1999 sezonunda yüzde 4,5'u geçmiş. Son yıllara geldiğimizde ise oranlar bindeliklerde, binde sıfır, 1, binde 3,5; binde 1,5 gibi gidiyor. Kontrol sayıları hemen hemen her sezon artmış, bazen özel sezonlar var tabii, ama bu yılki hedef 1.400 kontrolü geçmek yönünde.

TÜRKİYE FUTBOL FEDERASYONU GENEL SEKRETERİ PROF. DR. EMRE ALKİN – Hocam, orada yanlışmayım. Kontrol sayısı arttığı için, aslında bakıldığında, dopingli insan sayısı 1 ile 5 arasında değişiyor. Matematik olduğu için benim yaptığım iş de hani, yanlışma olmasın. Dopingli insan sayısı azalmıyor, ama biz aynı sayıda, hatta daha fazla doping kontrolü yapıyoruz, gördüğünüz gibi yani 1 ile 5 arasında, bazı sezonlar 6 kişiye çıkmış, ama aşağı yukarı rakam değişmiyor. Biz sadece daha çok mücadele ediyoruz, daha fazla kontrol yaptığımız için oran düşmüş gibi gözüküyor. Yani buradan şu kanı çıkmasın, doping kullanan sayısı azalmaktadır. Değil mi Hocam? Bunu iddia edemeyiz.

DOPİNGLE MÜCADELE KURULU YÜRÜTÜCÜ KOORDİNATÖRÜ YRD. DOÇ. DR. İLKER YÜCESİR – Tabii, bunu numerik olarak iddia edemeyiz ama oransal olarak bu düşüşü aslında iyi bir trend olarak yorumluyoruz.

Burada, son 4 sezon, yani bu sezon yarım, 3,5 sezon demek lazım, müsabaka içi ve müsabaka dışı kontrollerle totali görüyoruz.

Şimdi, burada da yasaklı maddelerde dikkatinize sunmak istediğimiz bir bilgi var. Diğer sporlarda önemli sorun olarak gözükken anabolik steroidler, futbolda nadir rastladığımız sonuçlar. Şu sarı ve içinde kırmızıyla belirtili kutuya -uzaktan gözükemiyor, biraz sunum şey- bir tane anabolik steroid var, buradaki toplam 13 sonuçta. Bu 13 sonuçtan 3 tanesi zaten ceza almadı. Gerekçesi, bir

tanesi bahsedilen betametazon lokal enjeksiyon, diğer 2 tanesi morfin diye işleme başlandı, ancak kodein olduğu incelemeyle ortaya çıktı -ki bu bunun metabolitidir, morfin kodeinin- böyle olduğu saptandığı için cezaya gerek görülmedi.

Bir diğer önemli madde, bu da futbolda ve diğer branşlarda, basketbolda da, diğer branşlarda da, uluslararası federasyonlar da uyarı yapmak gerektiğini hissettiler, o da metilheksanamin maddesi. Buradan 3 vakamız var. Baktığınızda bu eskiden serbest olan, sonradan yasaklanan bir madde ve bunun, bu bilginin yeterince spor camiasında yayılmamasından kaynaklanan bir sonuç olarak değerlendiriyoruz.

Bizi üzen, bu en üstte gördüğümüz 3 vaka. Bunlar esrar vakaları, yüzde 30'lar civarında, yani o ceza almaması gerekenleri çıkarınca yüzde 30'lar civarında. Biz yaptığımız eğitimlerde de buna ağırlık veriyoruz. Keza diğer branşlarda da bu keyif verici madde grubu önemli yer tutuyor.

Müşabaka içi, müşabaka dışı, liglere göre dağılımını görüyorsunuz. Burada da alt liglere gidildikçe -gittikçe genişlemeye çalışıyoruz- A2 ligleri, bölgesel amatör lig -ki profesyonelliğe geçirir- buralarda kontrolleri artırmaya çalışıyoruz, planlıyoruz.

Kadınlar liginde, işte, üç yıldır yapıyoruz ve 2. Lig'e de bu sene indik. Müsabaka dışı kontrollerin de sayısını çoğaltmaya çalışıyoruz.

2010'dan bugüne yıllara baktığımızda, 2010-2011 bütçesinden bugüne gittikçe bir artış var. Orada, tabii, kontrol sayılarındaki artış ve Hacettepe Laboratuvarına gönderilen sonuçların yurt dışına gönderilmeye başlanması, maliyet olarak buraya da bir miktar yansımış durumda. Bu, tabii, kontrol maliyeti değil, yine kontrolün diğer giderleri, efendim, kit alımı, kitap, eğitim materyali, toplantılar gibi başka şey de var.

2014, 2015 ve sonrasında yenilenecek kod perspektifinde, UEFA'nın ve FIFA'nın başlattığı kanla doping testinin hazırlığını biz iki yıldır fikren yapıyoruz, hem ekiplere hem de kendi çalışanlarımıza, kurulda görev yapan arkadaşlara.

Yine biyolojik pasaport uygulaması, UEFA başlatacak, bizler de buraya bakmak zorundayız.

Tabana yayılan bir eğitim de amaçlarımız arasında, yani altyapılara ve belki futbolun etkinliğinden faydalananak topluma da mesaj verme şansımız olabilir diye düşünüyoruz. Emre Bey'in sunum öncesi bahsettiği, FIFA ile ortak, FIFA'nın bize, Türkiye Futbol Federasyonuna başvurusu ve Türkiye Futbol Federasyonunun verdiği onayla yaptığı bir inceleme, Köln Laboratuvarında. Bunun biraz tabii, pazarlığını yaptık kendileriyle "Ne yapmak istiyorsunuz? Amacınız ne?" diye. Amaçlarının bizim zaten orada yapılan analizlerimizi tekrarlamak olduğunu söylediklerinde onay verildi ve 50 rastgele örnek -600 örnek arasında- hassas incelemeye tabi tutuldu. Hassas inceleme gereğini işaret eden emareler içinde 600'den fazla numunemiz araştırıldı geriye dönük olarak ve dolayısıyla FIFA da -tam bu bizdeki atletizm ve halter sonuçlarının üstüne böyle bir taleptir- 5 Ağustosta bunu yayınladı "Diğer branşlarda olabilir ama futbolda sistematik bir doping olmadığına eminiz." şeklinde.

Bir de özel bir vaka, bu kasım ayı sonunda, galiba 29 Kasım'da gönderilmiş bir mektup. Özel bir durum, bizim sonuçlarımız için de negatif gösterilen bir durum fakat endojen olarak yani vücudun kendi ürettiği bir hormon nedeniyle yasaklanması mümkün olan bir sporcunun doğru sonuç yönetimiyle ceza almaması ve bu dosyanın FIFA'da incelenmesiyle de yine FIFA'dan gelen teşekkür mektubunun da buraya bir örneğini koymak istedik.

Benim şimdilik söyleyeceklerim bu kadar.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Turgay Bey, sizin de görüşlerinizi alalım. Ondan sonra sayın milletvekillerimiz soru sormak için söz alırlar.

Sayın Turgay Demirel, Basketbol Federasyonu Başkanımız.

Komisyonumuza bilgi vermek üzere geldiğiniz için teşekkür ediyoruz. Tabii, Komisyonumuz Türk sporunda doping sorunuyla ilgili araştırma çerçevesinde federasyon başkanlarımızı dinliyor. Bugün de hem Futbol Federasyonumuzu hem de Basketbol Federasyonumuzu doping ile mücadele konusunda yaptıklarını öğrenmek üzere davet ettik.

Söz sizin, buyurun.

TÜRKİYE BASKETBOL FEDERASYONU BAŞKANI TURGAY DEMİREL – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli üyeler, biz de Türkiye Basketbol Federasyonu olarak 2006 yılından beri yani bir anlamda Basketbol Federasyonunun daha özerk bir yapıya kavuşması tarihinden bu yana basketbol liglerinde ve millî takımımızın çalışmalarında doping tespit çalışmalarını yürütüyoruz ve tabii, bundan daha önemlisi özellikle altyapılardan itibaren bu tür yasaklı maddelerin kullanımının sporcu sağlığı için ve ahlaklı davranış kuralları içerisinde hiç yeri olmadığını anlatmaya çalışıyoruz. Bu çalışmalarımız, tabii ki, yine Futbol Federasyonundan

demin bilgileri veren Sayın Doktor İlker Yücesir arkadaşımızın da ifade ettiği gibi, bizde de Turgay Atasü'nün Başkanlığındaki Sağlık Kurulumuzla başladı 2006 yılında. O günden beri de sağlık kurulumuz bu konuda doping tespit çalışmalarını yürütüyorlar. En son Genel Müdürlük ve Olimpiyat Komitesi arasında yapılan bir protokol gereği bizim de federasyonumuzun bu geçtiğimiz yaz içerisinde Olimpiyat Komitesiyle bir protokol imzalaması çerçevesinde bu çalışmalar bu sezon da yürütülüyor. 2006 yılından beri yapılan doping kontrolleri hem Beko Basketbol Ligi'nde hem Kadınlar 1'inci Ligi ve 2'nci Ligi'nde hem de Erkekler 2'nci Ligi'nde yürütülüyor. Geçtiğimiz sene itibarıyla yaklaşık 300 test alınmış, bunlardan sadece... Bana iletilen bilgiye göre 341 test içerisinde birkaç tane uyuşturucu madde kullanımı nedeniyle tespit edilmiş vakalar var. Bunların hepsi de yine Uluslararası Basketbol Federasyonu kullarına göre ve WADA kurallarına göre cezalandırılıyor. Bu sene de yine aynı şekilde faaliyetlerimiz, bu kurul tarafından belirlenen maçlarda, yine kurayla seçilen oyuncularla yapılan kontrollerle yürütülüyor.

Bizim en önemli çalışmalarımız tabii, bunu önleme anlamında yaptığımız çalışmalar. Özellikle millî takım sporcularını altyapılardan itibaren bu bilgileri vererek dopingin kullanımını engelleme yolunda ciddi çalışmalar yürütüyoruz. Bunun dışında çok fazla belki söyleyecek bir şey yok ama Basketbol Federasyonu olarak millî takımlar düzeyinde bugüne kadar yaşadığımız belki bir tek 2005 yılında bir saç ilacı kullanımı nedeniyle, onun önleyici gibi kabul edilmesi sonucu alınmış bir ceza vardı. Bunu da yine tahkime yapılan itiraz sonucunda altı aya düşürmüştük. Dolayısıyla oradaki haklılığımız da kanıtlanmıştı sporcumuz Ermal ile ilgili olarak. Bunun dışında millî takımlarda da hiç böyle bir olayın olmadığını açıklamak isterim.

Başka sorularınız varsa tabii ki cevaplandırmak istiyorum.

BAŞKAN – Sayın milletvekillerimiz...

Mehmet Domaç Bey, buyurun.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Çok teşekkür ediyorum Futbol Federasyonunun değerli yetkililerine ve Basketbol Federasyonuna.

Şimdi, ben sizden teknik bir şey öğrenmek istiyorum. Yani bu kadar sporcudan örnek almıyorsunuz, her karşılaşmada herkesten de örnek almıyorsunuz. Kriteriniz ne, örnek alma kriteriniz ne? Yani siz hangi kriterlere göre örnek alıyorsunuz?

BAŞKAN – Evet, buyurun.

DOPİNGLE MÜCADELE KURULU YÜRÜTÜCÜ KOORDİNATÖRÜ YRD. DOÇ. DR. İLKER YÜCESİR – Efendim, birkaç kriterimiz var.

Bir tanesi, takımlar arasında olabildiğince... Biz bir takım sporuyuz yani her iki branş için de bunu söylemek mümkün, Sayın Başkanım da izin verirse. Takımlar arasında belli bir adalet dengesini gözetiyoruz. Yani bir takımdan daha fazla, bir takımdan daha az alınması gibi bir şey sezon tamamlandığında ancak bir takımın play-off veya eleme, Türkiye Kupası'na katılması vesaire gibi birtakım ilave maçlar oynaması, maç sayısının artmasıyla söz konusu olur.

Bir de sonuç belirleyici maç eğer oynuyorsa, örneğin düşme veya çıkma maçları gibi ilave, normal sezona ilaveten diğer takımlara nazaran birkaç kontrol fazla yapılması söz konusu olur.

İkinci bir şey, tahmin edilemez olmasıdır. Biz bunu birkaç şekilde sağlamaya çalışıyoruz. Bir kısmı, Emre Bey'in bahsettiği gibi, Genel Sekreterlik kanalıyla kontrollerimizin koordine edilmesi söz konusu ama bunlar mesela merkezlerdir. Biz Adana'ya gideriz, Adana'dan Antep'e gideriz, Antep'e gitmeyiz gibi ve bir kısmı da Genel Sekreterimizin de haberi olmaz, sonradan ödemelerini yapar. Dolayısıyla o anlamda haber yayılımının önüne geçerek tahmin edilemez olur.

İkincisi de sıklığını takımlar bilmezler. Bazen iki hafta üst üste aynı takıma gidildiği gibi... Biz sıklıkla gittiğimizde takımlardan "Sizi bekliyorduk. Kaç haftadır gelmediniz. Niye gelmediniz? Dört hafta oldu. Biz de gelir diyorduk." gibi birtakım yanıtlarla da karşılaşıyoruz. Bu bizim tahmin edilemezliğimizi de bir yandan test etmemize yol açıyor çünkü sizi bekledikleri anda herhangi bir olumsuz girişime girmeleri söz konusu değil. Biz dediğim gibi, geçen hafta geldi, bu hafta gelmezi de ortadan kaldıracak gibi her sezon bilinçli olarak her ligden bir veya birkaç takıma üst üste veya sık aralıklarla, aynı hafta olmasa bile ikinci hafta gibi giderek sonuçta tahmin edilemez, sonuca ve hedefe yönelik maçları dikkate alan ve olabildiği kadar takımlar arasında eşit davranmaya çalışan bir sistem oluşturduk, devam ediyoruz.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Sorumu tamamlayayım da bitireyim.

Örnek: On iki hafta futbol oynadı takım, 9 puanı var diyelim -atıyoruz- son beş haftada 15 puan aldı. Bu dikkate değer bir şey midir sizin için? Böyle bir soru.

İki: Küme d Ŗmekte olan takımlar mücadelesinde özel bir Ŗey var mıdır? Özel bir örnek alma, özel bir onları gözleme, onlar üzerinde bir çaba gibi bir Ŗey var mıdır?      takımlar arasında ayrıcalık yapmıyoruz ama yani bu takımlar da g r     ki orada ciddi bir mücadele var, bu kayda alınır mı, bunun üzerinden bir  alıŖma yapılır mı?

BAŖKAN – Evet, teŖekk r ederiz.

Buyurun.

DOP NGLE MÜCADELE KURULU YÜRÜTÜCÜ KOORD NAT R  YRD. DOÇ. DR. ÜLKER Y CES R – Tek kelimeyle cevap vermek gerekirse evet yapılır, yapılmaktadır da. Ha, ama Ŗu beklenmemeli, bunu yapmıyoruz da. Her Galatasaray-Fener maçı derbidir, her BeŖiktaŖ-Trabzon maçı derbidir, o tarz değil      onlara da mutlaka gidilmesi kamuoyundan beklenir ve istenir. Hayır, biz bunları yapmıyoruz. Zaten bu kulüplerin sağlık organizasyonları da en geliŖmiŖ kulüpler olduğu için oralardan vaka baktığımızda pek gelmiyor. Alt liglerde ise, dediğiniz gibi, özellikle ligin sonuna doğru “derece belirleyen” diye belirttiğim hem yukarıya çıkma hem de d Ŗmeme mücadelelerinde biraz daha yo unlaŖıyoruz. Zaten takımlar arası olası farkları da bunlar oluŖturuyor.

BAŖKAN – Sayın Kaplan, buyurun.

MEHMET H LAL KAPLAN (Kocaeli) – TeŖekk r ediyorum.

   sorum var. Birincisi Futbol Federasyonuna. Neden akredite laboratuvarında, federasyonlar içerisinde sadece siz Köln’  tercih ediyorsunuz? Türkiye’de özellikle kendi ulusal politikamızı oluŖturmak anlamında tüm federasyonların ortak hareket ettiği bir noktada Futbol Federasyonunun bağımsız  alıŖması çok mantı ıma uymuyor. Eksiklik varsa lütfen tamamlayın. Birincisi bu.

 kincisi, sizin sertifika programının içerisinde verdiğiniz kursları neden bir üniversiteyle  alıŖmıyorsunuz? Bu bir spor hekimliği değil anladığım kadarıyla. Spor hekimliği olmamıŖ olmasına rağmen bu hekimin kulüplerde  alıŖmasıyla ilgili temel bilgiler elde edilmesi noktasında neden bir üniversiteyle  alıŖmıyorsunuz? Kaldı ki Türkiye’deki futbol kulüplerini göz önünde bulundurdu unuzda bu sertifika programı göstermelik olmaktan baŖka bir yere gitmiyor. Sayı olarak baktığımda, sertifika programının içerisinde 163 tane doktor var. Bunların kaç tanesi Türkiye’deki tüm futbol kulüplerinde  alıŖır? Doğrusu, bana pek tatmink r gelmedi.

 kinci sorum Sayın Turgay Demirel’e: Federasyon BaŖkanı olduğunuz dönemde Taurasi’nin bir doping olayı oldu. Federasyon BaŖkanı olarak Fenerbahçe Spor Kulübüne g nderdi iniz -veya gönderdiniz mi- yazıda Taurasi’nin doping gerekçesini ne gösterdiniz?

BAŖKAN – Evet.

MEHMET H LAL KAPLAN (Kocaeli) – Son bir soru...

BAŖKAN – “   soru” dediniz de efendim.

Buyurun.

MEHMET H LAL KAPLAN (Kocaeli) – Son bir soru da hukukçu arkadaŖlarıma sormak istiyorum. Amacımız sporcuyla cezalandırmak değil. Özellikle iki yıl almıŖ bulunan bir cezayı gerektiğinde yeni düzenlemelerle, tıpkı vergilerde olduğu gibi, Vergi Yasası’nda olduğu gibi, geriye dönük hesap ederek dört yıla  ıkarabiliyorsunuz. Bazen iki yıldan ömür boyu da men etme cezasında. Eğer amacınız sporcuyla cezalandırmak değilse böyle geriye dönük hukuksal düzenlemeler neden?

TeŖekk r ederim.

BAŖKAN - Evet, teŖekk r ederiz.

 nce, Futbol Federasyonu, iki sorunuz var.

Sorularımızı kısa ve özetle cevaplayalım.

TeŖekk r ederim.

DOP NGLE MÜCADELE KURULU YÜRÜTÜCÜ KOORD NAT R  YRD. DOÇ. DR. ÜLKER Y CES R – Sayın Milletvekilim, birinci soru aŖlında iki parçalı anladığım kadarıyla, Biri, neden Köln’e gönderiyorsunuz?      maalesef ülkemizde laboratuvarımız kapandı ve Taurasi olayıyla da bağlantılı kapandı. O da açıklık kazanır belki ve o günden itibaren bizim g nderece imiz dünyada kabul g rm Ŗ, saygın ve sonuçları tartıŖılmayacak bir laboratuvar arayıŖımız, artı Almanya’ya doğrudan her gün uçak ve kurye bağlantısı, pratikli i ve daha önceden de yani Türkiye’de doping kontrol laboratuvarımız akredite olmadan önce de Köln laboratuvarıyla  alıŖılıyor olmasından dolayı orayı tercih ettik. Fiyat araŖtırmasında da gayet makul oldu fiyatları. Sonrasında, o sezona yetiŖmedi ama bir sonraki sezon KDV muafiyeti de alarak bir indirim daha aldık. Dolayısıyla, tabii ki Türkiye fiyatları mümkün değil ama baŖka alternatif yoktu, yurt dıŖ laboratuvarlarından biriyle  alıŖmak zorundaydık, Köln’  tercih ettik.

MEHMET H LAL KAPLAN (Kocaeli) – Biz akredite olursak siz de imza atacak mısınız?

DOPİNGLE MÜCADELE KURULU YÜRÜTÜCÜ KOORDİNATÖRÜ YRD. DOÇ. DR. İLKER YÜCESİR – Şimdi, o tabii idari bir karar. Elbette akreditasyon olduktan sonra hem bu laboratuvarın devamı için -bu millî bir laboratuvar, hep öyle yaklaştık, zaman zaman yöneticilerimizle de çatışmaya girdiğimiz noktalar da oldu geçmişte- önceliği bu laboratuvara vermek isteriz ama şahsi kanaatimi soruyorsanız, bu herhâlde tedricî bir geçiş olur.

İkinci bir şey “herkesin imzaladığı” dediğiniz konu laboratuvarla mı ilgiliydi? Onun cevabını aldıysanız hemen ikinci soruya geçeyim.

MEHMET HİLAL KAPLAN (Kocaeli) – Evet, evet.

DOPİNGLE MÜCADELE KURULU YÜRÜTÜCÜ KOORDİNATÖRÜ YRD. DOÇ. DR. İLKER YÜCESİR – Tamam, peki.

Üniversiteyle çalışıyoruz efendim. Bizim sağlık kurumumuzun üyelerinin önemli kısmı öğretim üyeleri. İstanbul Üniversitesi Spor Hekimliğinden, eski İstanbul Üniversitesi Ortopedi ve Travmatolojiden ayrılma kurul başkanımız, şu anda Acıbadem -FİFA tarafından Türkiye’de tanınmış- Mükemmeliyet Merkezinin başı, Sporcu Sağlığı Merkezi, onun direktörü ve çok tanınan, bilinen bir spor cerrahı. Yine alanında hep önde gelen ve üniversite öğretim üyeleri tarafından bizim eğitimlerimiz verildi, veriliyor. Doping alanında da yani dopingle mücadele alanındaki üyelerimizin de büyük çoğunluğu üniversite öğretim üyesi. İstanbul Üniversitesi ağırlıklı, İstanbul’da federasyonumuz kurulu olduğu için, ama Uludağ Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, Ege Üniversitesinden, Çukurova Üniversitesinden de öğretim üyesi arkadaşlarımız görev alıyorlar. Bir yazılı sözleşmemiz yok ama zaten kurul üyelerinin fahri yürüttükleri, iyi niyetli yürüttükleri bir görev olduğu için de hepsinden ve yakın çevrelerinden, geniş çevrelerinden hem de faydalıyoruz ama bir sözleşmemiz yok, haklısınız.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Turgay Bey, size Sayın Kaplan’ın sorduğu soruyu yanıtlamanızı istiyoruz.

TÜRKİYE BASKETBOL FEDERASYONU BAŞKANI TURGAY DEMİREL – Tabii.

Diana Taurasi olayının bize Hacettepe Üniversitesi tarafından rapor edilmesinden hemen sonra, biz, hem kulübü hem de sporcuyla Hacettepe Üniversitesinin raporunu eke koyarak bilgilendirdik yani bizim oradaki vazifemiz, bir anlamda, kulübe yazdığımız yazı, aldığımız pozitif yazısını kulübe iletmek ve sporcuya iletmek şeklindeydi.

Ben de kısaca belki Köln’le ilgili söyleyebilirim. Bizim o süreçte Diana Taurasi’yle paralel olarak oluşan bir güvensizlik ortamında yine Fenerbahçe’ nin diğer bir yabancı sporcusunun doping kontrolleri sonucunda kendi numunesinin Hacettepe’de değil ama daha başka bağımsız bir laboratuvarla test edilmesi isteği üzerine biz de Köln’e yollama kararı verdik ve o zaman hatta aramızda Hacettepe Üniversitesi ve o kurumu yöneten kişilerle biraz sorun da çıktı ama doğru karar verdiğimiz, iki ay sonra gelen enstitünün kapanması kararıyla da ortaya çıkmış oldu.

BAŞKAN – Evet, Sayın Domaç, buyurun.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Köln’e örnek gönderiyorsunuz. Bir örnekte kaç analiz yapıyor Köln laboratuvarı, neleri tespit ediyor, kaç analiz yapıyor ve fiyatı ne kadar? Bir örnekte yapılan analizin total fiyatı ne kadar?

BAŞKAN – Buyurun.

DOPİNGLE MÜCADELE KURULU YÜRÜTÜCÜ KOORDİNATÖRÜ YRD. DOÇ. DR. İLKER YÜCESİR – Müsabaka içi veya müsabaka dışı gönderdiğimiz örneğin ne zaman alındığına bağlı olarak tabii farklı analiz yapıyor. Genelde laboratuvarın yaptığı her iki yöntemde de önce bir taramadır. Bu tarama neticesinde şüpheli bulunduğu madde grupları için daha derinleştirme analizleri yapar ve sonunda, en sonunda confirmasyonunu yapıp raporunu hazırlar. Dolayısıyla, bütün 9 madde grubu için, basketbolda ve futbolda müsabaka içi dönemde yasaklı madde grupları için laboratuvar taramasını yapıyor. Müsabaka dışı numune fiyatımız 110 euro civarı, müsabaka içi de 122 galiba ama yanlış olmasın yani o rakam ezberimde değil. Bu 120 euroya daha önce 145’ten indik, bu, KDV muafiyeti ve toplu gönderim neticesiyle, onlardan aldığımız indirimli fiyat. Hemen şimdi öğrenebilirim arzu ederseniz ama telefonumla...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – 120 euro bir örneğin analizi.

DOPİNGLE MÜCADELE KURULU YÜRÜTÜCÜ KOORDİNATÖRÜ YRD. DOÇ. DR. İLKER YÜCESİR – Evet efendim.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Bedava.

BAŞKAN – Hukukla ilgili bir soru vardı...

TMOK DOPİNGLE MÜCADELE KOMİSYONU MEVZUAT KURULU ÜYESİ AV. MEHMET CEMAL YOĞURTÇUOĞLU – “Cezaların geriye dönük iki iken niye dört?” diye Sayın Vekilim soruyu sordu. O itirazları yapan kurumda olarak, o dilekçeleri hazırlayarak şunu önce izah edeyim: Bir yanlış anlaşılma olmasın, geriye dönük bir girişimde bulunmadık. Biz, ulusal federasyonların dopingle ilgili olarak, disiplin kurullarının dopingle ilgili olarak almış oldukları kararların mevcut uygulamalara ters gittiğini, bulunan madde sebebiyle bunun dört yıldan başlayacak şekilde verilmesi gerektiği yönünde itirazda bulunduk yani kesinleşmiş bir şey olmadan biz bunun bu şekilde... Bunun gerekçesi de, artık daha detaylı anlatayım yani “steroid” dediğimiz bu maddelerin artık gerek WADA gerek Uluslararası Olimpiyat Komitesi ve diğer kurullarda bu maddelerin sporcuların bünyesine tasarlanmadan, şansızlık eseri istemeden girmesi kabul edilemez bir durumda. Bu sebeple bunların ciddi anlamda tasarlanarak, ciddi anlamda kasıtlı olarak, kendine ciddi avantaj sağlamak içgüdüsüyle, saikiyle yapıldığını belirttikleri için böyle bir girişimde bulunduk. Zaten süreç içerisinde gerek Millî Olimpiyat Komitesinin gerek federasyonların da kendi uluslararası federasyonlarla bu süreçte yapmış oldukları yazışmalar var. Biz bunları Tahkim Kuruluna da sunduk. Gerçi davalar henüz devam ediyor, sonlanmadı. Sonuçlarını gördüğümüz zaman belki Komisyonun sürecine yetişir onlar, daha net bir bilgi veririz. Ama bu süreçlerde biz gerekli bilgilendirmeyi de yaptık, yasal bilgilendirmeyi. Hazır mikrofonu almışken şunu da açıklayayım: Gaye Hanım’ın söylediğiyle ilgili bir düzenleme... Ben orada açıklık getireyim. Bence bir yanlış anlaşılma var hâlâ. Alpay Bey’in de söylediği gibi, şimdi, iki tür ayrı yasal düzenleme var. Bir tanesi UNESCO’nun, bizim kanun olarak yaptığımız ve Gaye Hanım’ın üzerinde ısrarla durduğu. Buna bir itirazımız yok ama bu, devleti bağlayan, devletin buna ilişkin olarak alması gereken önlemleri içeren bir yasal düzenleme. Tabii ki kendisi şöyle bir cümle kurdu: “TMOK kimdir? Dernektir. E, ben bu aşamada onun varlığını ve ne kadar güçlü olduğunu sorgularım.” O sorgulayabilir, o bir şahıstır ama sporcular, kurumlar, spor kulüpleri açısından bu böyle değildir. Siz, uluslararası hiyerarşide bu bağlılığınızı sürdürmek, bu bağlılığınıza uymak zorundasınız yani TMOK nasıl Uluslararası Olimpiyat Komitesine ve dopingde de WADA’nın tüm kurallarına bağlıysa, bunlar da devlet kuruluşları değildir, bunlar da dernektir. Siz buna uymaya da bilirsiniz, buna bir zorunluluk yoktur. Bir gün bir karar çıkarır Türkiye Millî Olimpiyat Komitesi. “Biz WADA’nın hiçbir kuralına veya Olimpiyat Komitesinin...” “Tabii” der oda “Buyurun, hiçbir uluslararası organizasyona katılmıyorsunuz.” der, konu burada kapanır. Bunun hiçbir zorlayıcı, hiçbir devlet anlamında veya bu kanunlar anlamında bağlayıcılığı yoktur. Onun için bu yanlış anlaşılmasın. Tabii ki o kanun var. Orada bir devlete dopingle mücadele konusunda ciddi bir görev yüklenmiştir. Bunun altına imza atarak bununla ilgili tüm düzenlemeler yapılmalıdır ama Millî Olimpiyat Komitesinin iç düzenlemesinde... Yani şu bir kere yasal düzenlemede şöyle geçer, daha doğrusu iç düzenleme: Olimpiyatlara gidilecek tüm spor branşları Millî Olimpiyat Komitesi üzerinden geçer zaten. Millî Olimpiyat Komitesinin bir kere bu branşlarda çok büyük bir önceliği vardır. Onu düzeltelim yani bizim şu an mevcut hukuki yapımızın ayakları yere basmaktadır ama tabii ki UNESCO Sözleşmesi’ne ve milletlerarası anlaşmasına uygun bir düzenleme yapılması gereklidir. Zaten diğer bizim de talep ettiğimiz aslında ortak noktada cezai yaptırımların, belli kanunlarda yapılacak düzenlemelerin ana çıkış süreci buradan kaynaklanacaktır. Benim söylemek istediğim sadece bu.

Bir de ben bir şey sorabilir miyim hazır Emre Bey’i veya federasyonu burada bulmuşken, merak ettiğim bir konuyu dile getirebilir miyim?

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Siz Başkana sorun, o sorar zaten.

TMOK DOPİNGLE MÜCADELE KOMİSYONU MEVZUAT KURULU ÜYESİ AV. MEHMET CEMAL YOĞURTÇUOĞLU - Peki, ben Başkana ileteyim o zaman, yanlış anlaşılmasın.

Ben hatırlarsanız bütün -kendileri çünkü yoklardı- konuşmamın bütün sürecinde ulusal federasyonların kendi yargı sistemlerinin aynı şekilde devam etmesinin gerektiğini, bağımsız bir disiplin kurulunun ve tahkim kurulunun bu süreci yürütmesi gerektiğini kabul ettim ve bunu da dile getirdim ancak benim dile getirdiğim Futbol Federasyonunun bu doping sürecinde Millî Olimpiyat Komitesinin belli alanlarda destek, işleyiş sürecine katkı sağlamasını engellendiğinden şikâyet etmiş Komisyonumun da içinde bulunduğu sorundan dolayı. Bunu n sebebinin merak ediyorum yani biz, disiplin kurulunun verdiği karara saygılıyız. Onun kararının disiplin sürecinin çalıştırılmasına... Çünkü eminim anlattığınız olayda... Çünkü şimdi tekrar baktım. Komisyonu da bilgilendirmek için. Evet disiplin kurulunun verdiği kararda üç karar vermiş, sporcuyla ilgili uygulamaya yer olmadığına, masörle ilgili iki karar vermiş. Bir tanesinde uygulama yeri olmadığına karar vermiş bir maddeden dolayı, ki büyük ihtimalle o doping maddesinin doping ihlali içermediğini ama ikinci ceza aynen dediğiniz gibi, o kişinin o yetkinliği olmadığı için verdiği bir ceza olmuş. Şimdi, burada biz, elbette ki işin düzgün yürümesini istiyoruz ve federasyonun da bu konuda zaman ayırdığını ve çalıştığını biliyoruz ama bizim bu aşamada tahkim kuruluna bir itiraz hakkımızın olması, buradaki kendi alanında ciddi eğitilmiş olan insanların da bu konuda bir faydası

olacağı düşüncesiyleydi yoksa kimsenin iç işlerine müdahil olmak ya da bir karar alınmasını etkilemek değildi. Hani bununla ilgili en azından biz de kendi içimizde daha sonra bu konunun çözüldüğünü bu toplantı sayesinde öğrenmiş oluruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

AV. GURUR GAYE GÜNAL - Sayın Başkan, bir şey ekleyebilir miyim?

BAŞKAN - Çok kısa çünkü bizim arkadaşlarımızın başka toplantıları var. Son olarak Turgay Bey'e bir soru vardı, onu şey yapacağım. Ondan sonra...

Buyurun.

AV. GURUR GAYE GÜNAL – Şimdi efendim, ben biraz evvelki sunumumda TMOK'un diğer federasyonları bağlayıcı özelliğinin olmadığını söylerken şuna dayanıyordum: TMOK eğer bağlayıcıysa neden taahhütname alıyor? Neden federasyonlardan ayrı ayrı kendi kurallarını kabul edeceğine dair... Madem ki herkesi bağlıyor, bütün federasyonlara da uygulanabilirliği var, o zaman neden federasyonlardan bire bir bağlayıcılığını kabul edeceğine dair taahhütname alıyor, birincisi bu. İkincisi, TMOK'un dayanmış olduğu iki tane mevzuat vardı. Bunlardan bir tanesi...

BAŞKAN – TMOK derken TMOK'un Doping Mücadele Kurulunu kastediyorsunuz. Yani bizim normal ... komitesi değil.

AV. GURUR GAYE GÜNAL - Evet. Türkiye Millî Olimpiyat Komitesi Doping Mücadele Komisyonu.

BAŞKAN - Hah, öyle söyleyelim çünkü TMOK karıştırmayalım.

AV. GAYE GURUR GÜNAL – Kısaltma olarak.

BAŞKAN – Çünkü TMOK, IOC tarafından tanınan kurul.

AV. GAYE GURUR GÜNAL – Evet.

BAŞKAN – Yani Türkiye'de onun...

AV. GURUR GAYE GÜNAL – Yani konumuz doping olduğu için doping mücadele komisyonu direkt TMOK'un ilgili kurulu olduğu için bahsediyorum.

Şimdi, Türkiye Millî Olimpiyat Komitesi Doping Mücadele Komisyonu Türkiye Doping Mücadele Talimatı. Bunu çıkaran kimdir? Türkiye Millî Olimpiyat Komitesi Doping Mücadele Kuruludur. Bir diğeri nedir? Türkiye Millî Olimpiyat Komitesi Tüzüğü. Peki bu tüzük neyin tüzüğü? Derneğin tüzüğü. Tüzükler, dernek tüzükleri kimleri bağlar? Derneğe üye olanları bağlar. Peki, Türkiye Millî Olimpiyat Komitesinin doping mücadele talimatında esas alınan hususlar kimlere uygulanabilir? Üyelere. Bu nedenledir ki federasyonlardan ayrı ayrı bu mevzuatları kabul ettiklerine dair taahhütname istenmektedir. Yani şu yanlış anlaşılmasın: "Ben Türkiye Millî Olimpiyat Komitesi Doping Mücadele Kurulunun uygulamalarına, vesairesine karşı değilim." Uygulansın, tabii ki dopingin önü kesilsin ama yapılırken hukuki mevzuata da uygun bir şekilde, eşitlik ve hakkaniyet açısından hareket etmek lazım. Şimdi, sporcu, bunun çıktığı tarihe bakıyoruz 2011 yılı itibarıyla çıkmış. Diyelim ki Atletizm Federasyonu, ben, bu taahhütnameyi kabul ettim, etmedim. Ya da Güreş Federasyonu, ben bu taahhütnameyi kabul etmedim, imza atmadım, beni nasıl yani neye göre bağlayacak, hukuki yapısı ne? UNESCO, evet, bir çerçeve devletlere tavsiye niteliğinde "Kendi millî olimpiyat komitelerinizde doping mücadeleyle ilgili kurum ve kuruluşları kurun." demiş ama kurarken de "Bu, bütün hükümleriyle bağlayıcı olacaktır." dememiş ki. İç hukukta bunu içselleştirecek kanun ve yönetmeliklerin çıkartılması gerekir.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) - Tekrara gerek var mı?

BAŞKAN - Gerek yok.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Kenarından dolaşmak doğru değil, bakın, bir daha söyleyeyim: Bu kurullar isterse sizin federasyonunuzun sporcularını olimpiyatlara göndermezler.

Şimdi, bakın, böyle böyle diyebiliriz, bunların hepsini söyleyebiliriz ama sizin yarışmak isteyen sporcularınız var. O yarışmak isteyen sporcularınızı yarıştırmak istiyorsanız buranın önünden millî kıyafetle bir geçeceksiniz. Bunu söylemek gerekir diye düşünüyorum çünkü o bağlı değil, bu bağlıdır, şu şöyle değil, bu böyle değil diye tartışmanın sonu gelmez, bitmez.

AV. GURUR GAYE GÜNAL - Ben bir çözüm önerisini söylemek istiyorum, yalnız...

BAŞKAN – Bakın tartışma uzuyor gidiyor...

AV. GURUR GAYE GÜNAL – Başkanım, bu önemli bir husus ama.

BAŞKAN – Tamam önemli bir husus zaten, biz de ona dikkat çektik.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) - Böyle bir şey değil ama burada konu yanlış yere gidiyor. Biz, zaten doping konusıyla mücadele etmek üzere burada bir Komisyon kurduk yani bu kanunla ilgili konularda Dernekler Kanunu, diğer konular, şunlar bunlar; aslında burada mevzuat eksikliği var mı, yok mu tartışmaları buranın konusu değil zaten çünkü niye değil? Sonuçta Futbol Federasyonuna da söyleyeyim, diğer hepsi de ilgileniyor, kulüpler de dernek statüsünde çoğu var çünkü bununla ilgili bir şeyi burada biz çözmek üzere değiliz, biz dopingle mücadele için burada bir vesileyle toplandık, bütün Meclisin de aslında isteği de bu. Aslında, son bir iki saattir de bununla ilgili değil başka kanunlar üzerinde bir mahkemesel durum burada icrası var neredeyse; bu da aslında bizi çok da ileri götürmüyor. Yani esas konu bizim, ki geçen hafta çok daha verimli oldu, dün de öyleydi bence. Burada sanki bir mahkeme boyutuna varıyor, ki bu doğru bir şey değil. Biz, burada bunun için toplanmadık. Sonuçta, biz bir mücadeleyle ilgili... Bunlar nasıl önenebilir? Türkiye’de gerçekten kulüpler, sporcular, halkımız, çocuklarımız, okullardaki bütün hepsi nasıl eğitilebilir? Engelleme, eğitime, öğretme, bunların üzerine... Yapılanlarla tabii ki hukuki olarak mücadele edilecek, bunlarda eksik varsa, hukuki mücadelede dopingle ilgili hem sağlık açısından hem sporun gerçekten ahlakına uygun bir şekilde yapılması açısından, icra edilmesi açısından eksikler varsa onları gidermek üzere buradayız. Diğer konulara girmemiz doğru değil bence.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Şimdi, hukukçu arkadaşlarımız tabii bu konu üzerinde görüşlerini bize yazılı olarak belirtirlerse biz de daha rahat tartışırız çünkü bizim Komisyonumuzda 3 hukukçu arkadaşımız var, onlar bu konuyu değerlendirir.

Benim ricam... Bugün bize katkı sağlayan değerli hukukçulara çok teşekkür ediyorum yani hem mevzuat açısından bize fikir verdiler, önümüzü açtılar, tartışmalar oldu, sporcunun yanında görüşler oldu, sporcu yönünde görüşler oldu. Bize yazılı olarak görüşlerini ifade ederlerse 20 ocağa kadar, biz de çok faydalanırız. Hakikaten çok seviyeli, güzel bir tartışma ortamı oldu hukuksal olarak, biz de bazı eksikleri gördük, tartışılan konuları gördük.

Katkı veren herkese teşekkür ediyorum. Açıklanmayan bir şey kalmadı herhâlde.

Tüm katılımcılara, değerli Federasyon Başkanımız Turgay Bey’e, Futbol Federasyonu Genel Sekreterimiz Hoca’mıza, Hukukçu Mehmet Yoğurtcuoğlu’na, Gaye Hanım’a, Alpay Bey’e ve değerli milletvekillerimize çok teşekkür ediyoruz.

Toplantımızı yarın saat on birde toplanmak üzere kapatıyorum.

Hepinize çok teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati: 14.51